

2/19/2

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 28-వ తేది శుక్రవారము } No. 174
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనవత్సర కార్తీకమాస శుద్ధ తృతీయ.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పుల మాన్పున, వాయు పోట్ల బాపున, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలన, పోట్ల బోగొట్టున, బెణుకుల భేదించున, వాపుల రూపుమాపున, దగ్గును తగ్గించున, దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నొప్పులకు నంజీవివంతిది. పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. చక్కని డబ్బితో పహా సీసా 1-కి 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు. ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండునది. అమృతాంజనం డిపో 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు లోక 249, ప్రేరిండ్ల, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

తక్కువధర!! సేలం బనీనులు!! పేలైన బనీనులు!!

మా కంపెనీలో నవీనమైన అనేకరకముల బనీనులు తయారుచేయుచున్నాము. చూపునకు అందముగాను, చాలకాలమువరకును యుండును. ఒకసారి తీసివాడిన దీనినిజము మీకే తెలియును.

నేషనల్ హౌజెరి ఫ్యాక్టరీ, శెవ్వాపేట, సేలము. 4097

ఏజంట్లు:—డి. ఎన్. సంపత్తు 102, గిడ్డింగి వీధి, మద్రాసు.

మిస్టర్ కాకిరామమూర్తిగారి సుబ్బారావు ఆంధ్రజిల్లాలకు సోల్ ఏజంట్లు, రాజమండ్రి.

తంజి విలాసము "సహజై" సేలం.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ

(శ్రీకృష్ణ వి నో ద న భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సేలపుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆండాల్ వివాహము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవము,

శ్రీ ప్రభవనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరియైన 4-11-1927 తేదీనుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము:—ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము

5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంట

లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, 1, అ. 8.

మొదటి 3 తరగతులందును సీట్లను రిజర్వు చేయుటకు సీటు 1-కి అ. 8 లు చార్జి ప్రత్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

కావలెను

ఏజంట్లు, ట్రావెలింగ్ ఏజంట్లు, షిప్ ఏజంట్లు, భూకంపశీల పనులనిషయమై అనభవము గలవారు, వ్యాపారమును లేగల శక్తిగలవారు, మొదలగువారు కావలెను. సగదు ప్రభావశక్తిగలవారు చెల్లింపవలెను. యోగ్యత ననుసరించి తీత విచార్యమగును.

Apply to—Mr. S. KABBOR B. A., S. S. (Lond) Asst. Manager (on deputation), or Dr. R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 41 Lingi Chetty St. Madras.

"అత్యద్భుత ఫల గ్రంథము"

జాతకరత్నము 1 భాగము రు 1. 2 భాగము రు 2. పూరా జాతకము రు 10 లు. ప్రపంచమంతటనుండి గొప్ప సర్దిశీ కెట్లును పొందియున్నారము. ఏజంట్లు కావలెను. గ్రేట్ ఇండియన్ జ్యోతిషశాస్త్రము, కళింగోల, చిత్రాపురము లో జిల్లా.

సర్వార్థ సంగ్రహము

క్యాలిగో 2-8-0 రు 2-0-0 ఇదివరకు తెలుగులో ఇట్టి గ్రంథములేదు. వైద్య, జ్యోతిష, సామగ్రిక, పాక, శివసాహిత్య, ఆరోగ్య, ప్రాణాయామ, వివిధవస్తుగుణ, వ్యాయామా ద్యనేకవిషయములు గల పెద్ద గ్రంథము. చూచిన ప్రతిమనుజునియొద్ద యుండవలసిన దని తామే అనెదరు. శ్రాత్త పాత పదాలులకు, మేహసాదలకు పూచీయైన ముసింఘారం తులం 1 కి రు 24-0-0 అముక్తవాచార్య ఉ॥ సూర్యచింతామణిశాస్త్రి, రాజమండ్రి

ఇంద్రజాలము పేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తాశుభము, అంగశుభము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, ఇంద్రజాలము, పీల్చేక, రమాహులు, వినోదవిద్యలు, వాసుదేవుని మాయముచేయుట, హుడిచెట్టుతో పుట్టించుట, జీవముతో పమాధి యగుట, కిరములేని తలచేత మాట్లాడెంచుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములన్నివి దీనిచే మేజిక్ చేయవలెను. మొదట 4 చమత్కార గణితము:— (పెట్టెలుకొ కనిపి వారిచే అత్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, విసోద, మనో గణితములు, పమాద్యలు, చిహ్నశాస్త్రములు, యుక్తి, రమాహు లెక్కలు, గణితానధానము గలవు. మొదట. 1. 12 కి రూ. 9. సి. ఆర్. జగద్దనం గాయుడు, సింగం. (గుంటూరుజిల్లా)

మద్రాసు అండు నదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది) 4174

నోటీసు

బెజవాడ-మచిలీపట్నం మధ్య

ఓర్వూహ్లా పువేళ వేగముగా నడుపబడు రైలు

1927 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీనుండి, యిదివరలో
మిక్కిలే బండ్లుగా నడుపబడు నెం 48, 51 బండ్లు ఫాస్టు ప్యా
సింజర్లుగా మార్చబడి యీదిగువనలిఖిన నడుపబడును.

నెం 48 ప్యాకేజీలకు

బెజవాడనుండి బయలుదేరుట

పగలు 12-0

మచిలీపట్నం చేరుట

2-45

నెం 51 ప్యాకేజీలకు

మచిలీపట్నంనుండి బయలుదేరుట

పగలు 11-40

బెజవాడ చేరుట

2-20

బాపట్ల నవార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. పి. నెం. 60/27

పిటిషనరు:—(బుద్ధగ్రస్తుడు) కొంజేటి పెదకోటయ్య
దేవురారుడు ముఖ్యయ్య, నైక్యడు, వర్తకంవల్ల జీవనం, సాకికా
నివహనూర, ఒంగోలు తాలూకా.

కౌంటరు పిటిషనరు:—(బుద్ధదాతలు) పద్మిశెట్టి మా
జోగయ్య మరొకరు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం॥ రెండ్ 5 వ ఆక్టు
లో 19 (2) సెక్షన్ ను నడుపించి తన్ను యిక సాల్వేంటుగా తీ
ర్మానించునని ప్రార్థించుమా యీ కోర్టులో ఒక ఆర్డర్ ని దా
ఖలుచేసుకొనియున్నాడు. సదరు ఆర్డర్ విచారణ నిమిత్తమై
21-11-27 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది యందుమూల
ముగా తెలియపర్చబడినది.

బాపట్ల నవార్డినేట్, టి. సుందరంఅయ్యర్,
26-10-27. ఆడిషన్ లో బాధి నేట్ జడ్జి.

స్ఫోటకమువల్ల చనిపోవద్దు! సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుడు!!

స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే
సిల్వర్ స్వీట్ ను నేవించిన, ఎట్టి ఆయాసము
లేకుండా నయమగును. మచ్చలు ముఖమున
గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు.
దీనిని స్ఫోటకము రాకమునుపే నేవించిన ఒక
సంవత్సరమువరకు(పడి) మొదలైనవి ఎవ్వయు
నంటవు. స్ఫోటకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు
వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా
దరిజేరవచ్చును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
వివరములకు 4056

DAS GUPTA.
"SILVER SWEET"

20/1/3, CHITTARANJAN AVENUE NORTH
P O Beadon Street, Calcutta.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0. సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ॥ 5-0-0. వీ. పి. ఖచ్చెలు వేరు.
ప్రశ్నవ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ గురబ్రహ్మణ్యకవచము రూ॥ 2-8-0.
శ్రీ శివగురబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము.

8860

తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

కృష్ణాజిల్లా యెన్నికలకేసు

బందరులో విచారణ జరుగుట

(న్వకీయవిలేఖరి)

26-10-27

99 వ సాక్షి టి. కె. వీరరాఘవాచార్యులుగారు,
పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు.

1925 డిసెంబరు రాఖరువరకు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు
ను. మల్లాది నరసింహాశాస్త్రిగారి నెరుగుదును అప్పుడు రెండవ
ఆక్టోంబరుగా వున్నాడు. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు
యోగ్యతగలమనిషి కావలెనని నందును శిఫారసు చేసినాను.
25-26 బడ్జెటును 26-27 బడ్జెటు యెప్పిమేటును తయారు
చేసినాను. 26-27 వ సంవత్సరము బడ్జెటు అంకెలలో
వ్యత్యాసము వచ్చిన సంగతి జ్ఞాపకము లేదు. సాధారణముగ
ప్రెసిడెంటుగారిని సంప్రదించి బడ్జెటు తయారు చేసెదరు.
బడ్జెటు అంకె 25-27 కి ఘూరు 12లక్షలు. రివెజుడు బడ్జె
టుకు ఘూరు 15 లక్షలు. పనులు యొక్కువగా కలుపుటవల
యిత వ్యత్యాసముకలిగినది. బడ్జెటుకల్లో భేదమున్నదేమో
యిప్పుడు రికార్డుమాపైనే గాని చెప్పలేను. రేట్లు పెంచుటలు
నూపరింపెండింగ్ ఇంజనీరు జిల్లాబోర్డుఇంజనీరును అసిస్టెంటు
ఇంజనీరుసభచేసి నిర్ణయించును. రేట్లు కంట్రాక్టరునుబట్టి మారు
చుండును. ఒకప్పుడు హెచ్చురేటు ఒకప్పుడు తగ్గురేటు నిర్ణయిం
చెదము. సాధారణముగ రేట్లు పెంచుటప్రకారము పనులు జరి
పించవలెను. ఏమైన కష్టమువచ్చినపుడు కాంట్రాక్టరు హెచ్చు
రేట్లు కోరి ఇంజనీరు శిఫారసు చేసేయెడల హెచ్చురేట్లు నిర్ణ
యించవచ్చును. నేను ఇంజనీరుగ నున్నపుడు తన్నితేను వంతెన
విషయములో హెచ్చురేటుయిచ్చిన జ్ఞాపకము. అది ఒక్కటి
మాత్రమే జ్ఞాపకమున్నది. లెక్కలు చూడనిదే నన్ను సంప్ర
దించకుండా యెవరికైనా హెచ్చురేటు యిచ్చినారేమో నేను
చెప్పలేను. పందికోడు లోకలపల్లి డ్రెయిను వంతెనలు గేటు
నార్తర్న్ బ్రంకురోడ్డుల విషయములలో హెచ్చురేటు యిచ్చు
బడినవి, రోడ్డువిషయములలో మాత్రము నాగం ప్రతిభలేకుండా
యిచ్చబడినదని చెప్పగలను. బోలు అప్పలనాయుడు ఒక కం
ట్రాక్టరు. రెండవవంతెన కంట్రాక్టరు పేరు జ్ఞాపకము లేదు.
మూడవదానికి కొండలాయుడుగారు కంట్రాక్టరు. ఆయన
యింటిపేరు నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఈయన వెలసే కులముడని
జ్ఞాపకము. యాదరసాలెంపాలెం కాలవను గురించి ఒకప్పుడు
ప్రపోజలుకలదు. నాహయాములో 1923లో దానికి యెప్పి మే
టు తయారుచేయబడినది, దానికి కోరబడిన మొత్తము పెద్దదే.
ఆమొత్తమంతో జ్ఞాపకము లేదు. అస్కీము 10000 రూపాయ
లలో సాధ్యము లేదు. ఈస్కీముకు పి.డబ్ల్యు.డి. వారిని యింకను
పెద్దలలో సాధారణముగ సంప్రదించవలసియున్నది. రోడ్డుకు
పగలగొట్టినపుడు ప్రైవేటు పార్టీలు ప్రెసిడెంటుగారికి గాని
ఇంజనీరుకుగాని అర్జీ పెట్టవలెను. ఆవిషయమును గురించి క్రమ
విచారణ ఫలితంయను సంబంధమున్నవారిని సంప్రదించి శిఫా
రసుచేసి గ్రాంటు చేయుట గాని నిరాకరించుట గాని జరుగును.
గ్రాంటు యిచ్చినపుడు, పార్టీ సెక్యూరిటీపెట్టి రోడ్డును
పగలగొట్టి పని పూర్తిఅయినప్పుడు రోడ్డుకు బాగు చేయుదురు
జిల్లాబోర్డుకుమాడ అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చబలసి యుండును.
జిల్లాబోర్డు కాంక్ష నుచేయులసియుండును. ఎప్పిమేట్లులేకుండా
యేవని, ప్రెసిడెంటుబాధ్యత వహిస్తే నేగాని, చేయబడు.

క్రాస్ పరీక్ష

చ:—అఖరునిషయముగురించి రికార్డు తెప్పించిన
కాని క్రాస్ పరీక్ష చేయబడినది?

న్యాయ:—ప్రెసిడెంటు బాధ్యత వహిస్తే నేగాని అని
చెప్పినపుడు, రికార్డు అవసరమేమి? కావలసినయెడల మీరు
తిరిగి సమ్యక్ చేయవచ్చును.

చ:—ఎప్పి మేటులేకుండా యేవనియైనా చేసెదరా?
న్యాయ:—ప్రెసిడెంటుగారి అంగీకారముండినదో,
చ:—ప్రతినిషయములోను ప్రెసిడెంటుగారి ఉత్త
రువు వ్రాతపూర్వకముగ నుండునలెను.

న్యాయ:—వ్రాతపూర్వకముగాని, Oral గాని.
చ:—మంచి యెప్పి మేటు లేకుండా యేవనలైనా
చేయరాదని ప్రెసిడెంటుగారి ఉత్తరువున్నదా?
న్యాయ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—మీరును రాజాగారును bad terms లోవున్నా
రా ఒకప్పుడు.

న్యాయ:—bad terms అంటే నాకర్థముకాలేదు.

చ:—మీరును వారికిని భేదాభిప్రాయ మున్నదా?

న్యాయ:—ఉన్నది.

చ:—మీరు జిల్లాబోర్డు నేయమని జిల్లాబోర్డు తీర్మా
నము కావించినదా?

న్యాయ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు. (రికార్డుచూచి) అటు
వంటి తీర్మానమున్నది. కాని దాని నెన్నడును అమలుజరుప
లేదు.

న్యాయ:—అతీర్మానమును మీరు పంపిరా?

న్యాయ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

న్యాయ:—నర్నాపురం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు
ఇంజనీరు డబ్బు తక్కువగా ఖర్చుపెట్టెనని చెప్పినారని
తీర్మానములో కలదు. ప్రెసిడెంటుగారికిని వీరికిని అతీర్మాన
ముతో సంబంధము లేదు. ప్రెసిడెంటుగారు వీరియెడల సం
తృప్తిగా నున్నారని యెచటనులేదు. బహుశా తాలూకాబోర్డు
ప్రెసిడెంటు అసిస్టెంటు ఇంజనీరును సంజాయిషీని కోరి
యుండవచ్చును.

చ:—ప్రెసిడెంటుగారు మీవిధులను మీరు నెరవేర్చు
టలేదని యితర కంప్లయెంటు వున్నదా?

న్యాయ:—వున్నది.

చ:—ప్రెసిడెంటుగారికి ఆనుభవములేక కంప్లయెంటు
చేసియుండిరా?

న్యాయ:—నివరితప్పి. చెప్పట నాకర్హవ్యముకాదు.

చ:—మీరు ఇంజనీరింగ్ కాఖకు సంబంధించినపనులకేనా
బడ్జెటు తయారుచేసినది?

న్యాయ:—చూకాఖ సంబంధమైన పనులకును ప్రెసిడెంటు
గారు ప్రత్యేకము కోరినవిషయములకును బడ్జెటు తయారు
చేసెదని.

చ:—ప్రెసిడెంటు ఆఫీసులో జరిగినలోపములకు మీరు
సంబంధములేదా?

న్యాయ:—లేదు.

చ:—అటువంటిలోపము ఏమైనా కలిగినదా?

న్యాయ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—1925 లో తుపానువలన కొన్ని పనులు అడ్డెంటుగా
చేయవలసినవిన్నదా?

న్యాయ:—వచ్చినది.

చ:—నార్తర్న్ బ్రంకురోడ్డు అటువంటి పనులలో ఒక
టేనా?

న్యాయ:—దానికిని తుపానుకును సంబంధము లేదు.

చ:—దానికి అడ్డెంటు రిపేరుర్లు అవసరమా?

న్యాయ:—అవును.

చ:—సాలెంపాలెం యాదరకాలవ విషయములో మొ
దటి యెప్పి మేటుకును తరువాత అంకెసను భేదమున్నదా?

న్యాయ:—తరువాత అంకె నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—అయితే, మీఅభిప్రాయము మొదటి యెప్పి మే
టునుబట్టికదా?

న్యాయ:—అవును.

చ:—ఆ ప్రపోజలులో మార్పు కలిగెనని మీరు తెలు
సునా?

న్యాయ:—నాకు తెలియదు.

చ:—మార్పు గలిగినందువల్ల ఆపని 10000 లో జరుగు
నేమో మీరు తెలుసునా?

న్యాయ:—మార్పు ఏమో నాకు తెలియదుగనుక నేను
చెప్పలేను.

చ:—ఎప్పి మేట్లు తయారుచేయకుండా పనులుచేసే
ఆచార మున్నదా?

న్యాయ:—ప్రెసిడెంటుగారు బాధ్యత వహిస్తే తప్ప.
ప్రెస్సు సెర్స్ విషయములో ఫార్మలిటీన తేకుండా వదిలి
పెట్టెను.

పునర్విచారణ

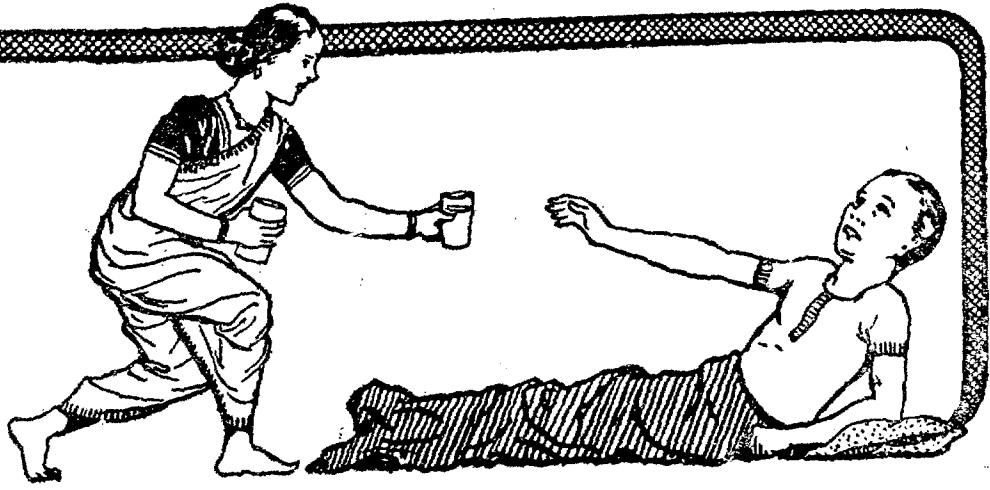
నూరవీరులో పనులు

చ:—మీరును ప్రెసిడెంటుగారికిని భేదాభిప్రాయ
మున్నదని చెప్పితిరి. ఎందువలన?

న్యాయ:—చాలా విషయములున్నవి.

చ:—ఆజేమేమో చెప్పగలరా?

న్యాయ:—ప్రెసిడెంటుగారు ఎప్పిమేట్లుకు భంగపుచ్చి నూ
జుబీడు ప్రాంతములలో కొన్ని రోడ్డుకు వేయించబడినారు.

వ్యాధిస్తులకు సమకృమమును ఏర్పడుచుండి.

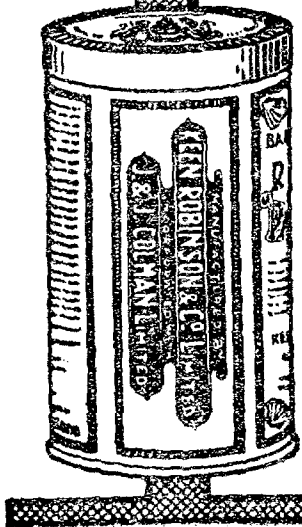
మనములనుబట్టి ఒకరిగాని లేక కేక ఎవరిగాని నొప్పి వచ్చినట్లయితే వారికి తగిన సమకృమములను మనము సహాయము చేయవలెను.

పురుషుడుగాని, బాల్యముగాని లేక బిడ్డగాని, తల్లికిగాని లేక తండ్రికిగాని, అన్న దమ్ములుగాని, లేక అల్లు చెల్లంద్రులుగాని, లేక స్నేహితులగాని, నొప్పి కలిగినట్లయితే వాల్లకు ఒకరు, ఒకరు సహాయము చేయవలసినదిగావున్నది. వాల్లకు నొప్పివచ్చినట్లయితే, రాలింసన్ బార్ లీని గంటగాని లేక ఆతిక నిర్లగాని కాదియిచ్చితే అధిన అనుకూలమవును; క్షిగములో బలముకలుగును; క్షిగములో బీర్మమవును; ఆరోగ్యముగావుండును, దాహముతీరును, రాలింసన్ బార్ లీని కాచబడిన గంజని, లేక బార్ లీ నిర్లము, త్రాగుటకు రుచిగావుండును; వ్యాధిస్తులకు తగిన ఆహారమవును. జ్వరముగావుండి వారికి ఏర్పడినట్లయితే బార్ లీ గంజని, లేక నిర్లగాని వాంతిలో కాకుండా కడుపులోనే నిలిచివుండును.

మీరు బార్ లీ సమకృమమును రాలింసన్ బార్ లీని తీయండి. చెత్తు కలిపివుండు సాదారణ బార్ లీని చూచుటకు కంటికి పగులుగావుండుటకు చాకలాడికలిపిన బార్ లీని తీయవద్దండి. ఎప్పుడున్న రాలింసన్ బార్ లీని తీయండి. అది చేతితోతాకక చేయవలసింది.

ROBINSON'S PATENT BARLEY

రా బింసన్ బార్ లీని తీయండి.

నువరింపండి. ఇంజనీరు ఫర్మిక్ లేదు ఇంగుతు నేను బాధ్యతహింసక వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చితిని.

చ:—పునర్విచారణలో నీదయము లేదు.

స్వా:—మీరు క్రాస్ పేటలో భేదాభిప్రాయమును తీరి, అందువలన సాక్షి యావదయము కప్పవలసినదే.

చ:—ఒక ప్రత్యేకముయేల చెప్పవలెను?

స్వా:—తనకును ప్రెసిడెంటుకును కేరసల్ విషయములో భేదాభిప్రాయము తెలుపుట కిది యవసరముకదా. మీరు స్కూలుమీదలకు జాల్మారావేసినట్లు, బోర్డు తీర్మానము చేసినదని మీరే చెప్పితిరేకదా? అందువలన సాక్షికి కారణము చెప్పి సావకాశమివ్వవలెను.

సా:—నేనును ప్రెసిడెంటుగారును కంట్రాక్టు విషయములో వ్యతిరేకాభిప్రాయముల కలిగియుంటిమి. తన విషయముల కాయన కంట్రాక్టు నిప్పించదలచెను. ఒకకంట్రాక్టు విషయములో నొకరికి, పాత కంట్రాక్టు రు 500 తక్కువకు ఒప్పుకొనినను వ్యవధిచెను. ఈవిషయమును ఉద్యోగరీత్యా నేను తెలుపవలసివచ్చినది. కొన్ని పనులను ఆపివేయవలసినదని నన్నడిగెను. నన్ను కొన్ని పనులు చేయమనిరి. ప్రైవేటుభూమిమీద క్రొత్త కట్టించేవలసి వచ్చినందున అవిధముగ నేనుచేయలేదు. బోర్డువారు తీర్మానము చేసినపుడు నావద్దకుండి సంజాయిషీ తీసికొనలేను. అనిప్రాటు యింజనీరు వద్దనుండి సంజాయిషీ తీసికొనిరి. ఇది ఒక్కొక్కయే కాదు. నాకు అన్యాయము జరిగినది అనేకము చెప్పవలెను.

స్వా:—అవన్నియు అవసరములేను.

రా:—మీ ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరా?

సా:—లేదు. నన్ను పైగా ప్రశంసించిరి.

రా:—తనవారే మీరు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగా పనిచేసినదా?

స్వా:—అదన్నయొక్క అవసరమేమి?

రా:—తత్వపుండినయెడల ప్రభుత్వము చర్య తీసికొందురు. వీరిని ఆపలోనండి తప్పించలేదని తెలుపవలసింది.

స్వా:—తక్కువ ఉద్యోగమునకు పంపిరిని అవతల పార్టీ చెప్పలేదా?

ఏజంటు కంప్లయిట్లు

100 వ సాక్షి దులిపాళ అప్పారావుగారు వి ఎ కేసు

గత యెన్నికలలో నూరక్షుగారిత్వపును పనిచేసితిని. ఆలోచన కంటకు పోలీసువేదములో ఏజంటుగావున్నాను కంటకు 12 గంటలకు వెళ్లితిని. నేను ఉదయమే అక్కడకు రాగోరింటిని. ఇంటివద్ద కొంత చిక్కుకలిగినందున త్వరగా రాలేకపోతిని. రాబర్టులక్ స్పెయిరులో బస్లోయొక్క గూడూరువద్ద దిగితిని. బస్లో నలుగురైనారు ప్రయాణికులున్నారు. నేను బస్నునుంచితిని. బస్లో జమీందారుగారి ఏజంటు రుసుముతీసికొని నిరాకరించి, బస్ రాజాగారిచే వోల్టరు తీసికొనివెళ్లు కేర్పాటుచేయబడినదని చెప్పిరి. గూడూరునుండి కంటకు 2 1/2 మైళ్లునడచితిని. నేను వెళ్లునదికి పోలింగ్ ఆఫీసు భోజనముల నిమిత్తము మూయబడినది. లోపల కూర్చొని వోల్టరు తీసుకొనుచుండగా మాయమైతిని. బయట గుంపులున్నవి. పోలింగ్ స్టేషనుయెదుట రెండు అరుగులున్నవి. ఆ అరుగులమీద గుంపులగుంపులుగ కూర్చున్నారు. అరుగులు మీద నలుగురైనారు కూర్చుని కాగితపుముక్కల నిచ్చుచుండిరి. విచారణచేయగా వారు రాజాగారి ముఠావలె అనిచెప్పి వారు. ఈముఠావలె రాజాగారికి వోల్టరుచ్చెదనన్నవారిచే లోపలికి పోనిస్తున్నారని వింటిని. ఇకరులకు త్రోసివేయవచ్చునని కూడరింటిని. ఒకటి రెండుసార్లు - పోలింగ్ ఆఫీసుకు తెలిపితిని. వెంటనే త్రోగరాస్త్రుగారు పోలింగ్ ఆఫీసుకు. ఆయన కూడ వ్యూరము వద్దకు వచ్చి ఆరుగుల మీద పుచ్చి వారిని వ్యూరము వద్దకు వచ్చి వారిని

కాశీవేయ మని అడిగిరి. కాని ఎవరును లక్ష్యము చేయలేదు. రి, రిక్కి గంటలకు బయట కేకలు గల్లుంతు వివరించెను. నేనును తక్కిన యేజంటును కిటికీవద్దకువెళ్లి యేమిటో అని చూచితిమి. కొంతమంది కొట్టుకొనుచుండగా చూచితిని. అరుగులమీద నుంచున్నవారు యితరలను త్రోసివేయుచున్నారు. దీనికిముందు కూడ, ఒక పెద్దమనిషియును వరియ్యరును—వీరివద్దకును న్నలుగారి కుమారుడును ద్వారమువద్ద నిలబడి గల్లుంతు కారకులని నా అనుమానము—ద్వారమువద్ద నిలబడి గల్లుంతు పోలింగ్ ఆఫీసుకు మున్ను కొడుకును అక్కడకుండి పంపివేయమని తెలిపితిని. పోలింగ్ కాక్టేన్లు నిలబడియుండెను. ఎవరును లక్ష్యము చేయలేదు. రిక్కి, 4 మధ్య గుంపులు మోచినవి. మళ్ళీ గల్లుంతు ప్రారంభమైనది. ఈ పర్యాయము నేను బయటికి వెళ్ళి విచారింపితిని. కంటకు ముఠావలె జక్కంబునవారిని త్రోసి వేరని నాకు తెలిపిరి. ఇందుకు కారణము జక్కంబున వారు రెడ్డిగారికిని కాశీవేయగారికిని వోల్టరుచ్చెదనన్నవారిచే అని నాకు తెలిపిరి. లోపలికి వెళ్ళి మరియ్యుగేటు తెరచిన బాగుండునని పోలింగ్ ఆఫీసుకు తెలిపితిని. కొంత సంతోషము మీద అయిన అందుకు సమ్యుతించెను. రెండవగేటువద్ద గ్రామ నాకర్లును ఉంచిరి. రెండవగేటునుండి కొంతమంది వోల్టరుచ్చెదనన్నవోటిచ్చిరి. గ్రామముననుకొడుకు, మొదటి గేటువద్దకున్న వాడు, రెండవగేటువద్దకువచ్చెను. అగ్రామములలో కొందరిని వెంట వెట్టుకొని అయిన వోల్టరుచ్చెదనన్నవారునుకుండ చేయవారంభించెను. పోలింగ్ ఆఫీసుకు కంప్లయిట్లుచేసితిని. అది మున్నుగూర్చిల్లు అవులవలన యేమిచేయసాధ్యపడదని అయినచెప్పెను. తరువాత ఆఫీసు రిటర్నింగ్ ఆఫీసుకు పంపు నిమిత్తము వ్రాసితిని. ఆ ఆఫీసు ఆక్షూరి నా కేసు గ్రామ గారి కత్తుకు పంపుమిచ్చితిని. నా కేసుగ్రామ గారు కాశీవేయగారికి యేజంటు. ఆ ఆఫీసు మీద పోలింగ్ యేజంటు రాజాగారికి యేజంటుతప్ప గ్రామముల కొందరును (వోల్టరుచ్చెదనన్న) సంతకము చేసితిని పోలింగ్ స్టేషనుకు అనుకొనియున్న

వసారాలో కూర్చుని అర్జీ వాసిలివి అరుగులమీద నిలుచున్న చాగు కంకటవారు.

క్రాసురీక్ష

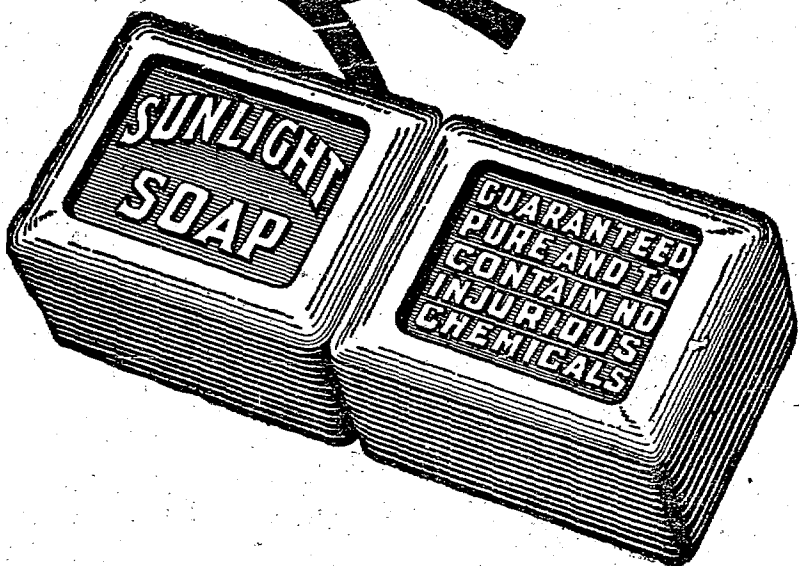
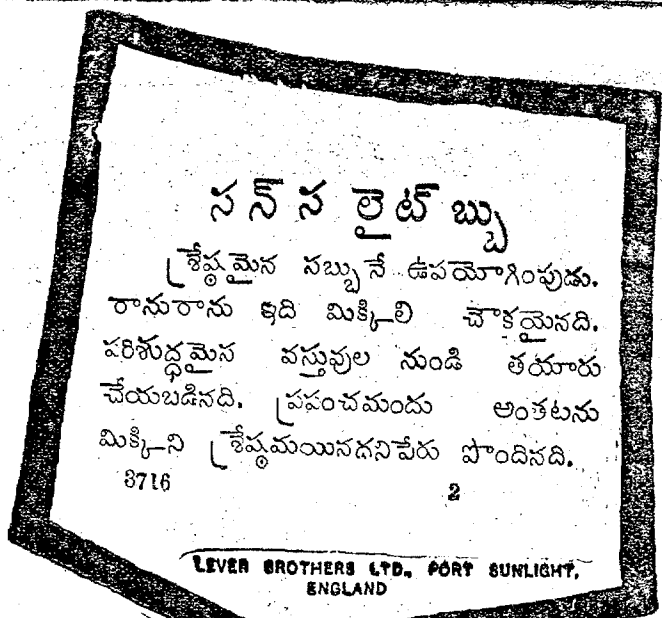
అర్జీ న యెందుచే పతకములు చేయబడినవని నానమ్మ కము. అందరూ నా యొక్క పతకము చేసినారని అనుకొనెదను. సంతకములు చేసినవారిని స్వయంగా యెరుగను, వారు వోటరులు అవునో కాదు? నాకు తెలియదు ఆర్జీ పోలింగు ఆఫీసరుకు వ్రాయలేదు. కాక ఆ తన కియ్యలేదు పోలింగు ఆఫీసరుకు ఆర్జీ యేమి యిచ్చునో అనిన లేదు. నా త్యముకొరకు దీనిని సృష్టించలేదు. ఇతరలకు కము తెండు తీ కొనబడినవో నేను చెప్పజాలను. పోలింగు ఆఫీసరుకు Limited Powers ఉండుట వలన అర్జీ ఆయనకియ్యదులనుకొనలేదు. ఇతరయేజంట్లు ఆయన కర్జీయివ్వడలచిరి. నేను వారికి కంప్లయంబుచేసినపుడు ఆయన అల్లరిని ఆపుతారని అనుకున్నాను. అర్జీలో అల్లరిచేసినవారిపేరులుచేర్చలేదు. వారిపేర్లు ఇప్పటికిని తెలియవు. తెలిసికొనుటకు విచారణచేయలేదు. ఓటికను వ్రాయునట్టి వారెవరో యెరుగుదును. నిలబడినది ముంబుగారి యేకాదుకో చెప్పలేను. వారి కెందరు కోడుకునో నాకు తెలియదు. ఆయనకు బహుశా 30 యేండ్లుండవచ్చును అనిర కొయన పెరుగను. సూరికాస్త్రిగారు కాశేశ్వరావుగారి మేంబేమా నాకు తెలియదు. నాయభ్యర్థి కీ విషయము తెలిపలేదు. ద్వారమువద్ద నుమాగుగా వంద మంది వుంటారు. అరుగులకు రెండుకీటకీలున్నవి. కిటికీలద్వారా బయట యేమిజరుగునో మాడవచ్చును. అరుగులమీద నిలబడినవారు లోపలన్న వారితో మాట్లాడవచ్చును. కిటికీలకు 10, 11 అడుగులదూరమున పోలింగు ఆఫీసరు కూర్చునియున్నాడు. కిటికీలను పోలింగు ఆఫీసరుకును మధ్య కరణములు Identifying officers డబ్బుమంది కూర్చునియున్నారు. ఒకరు ముక్కొల్లుకట్టం, ఒకరు ముక్కొల్లు మున్నులు. మధ్యాహ్నము తరువాత కంకట వారెవర వోటుచేయలేదు. గేటువద్ద ఒక పోలీసునే చూచితిని. అతనికి తెలియచేసితిని. అప్పటి పరిస్థితులలో యేమిచేయలేనని తెల్పెను. పెట్టుమీద ఒకరినొకరు త్రోసికొనుచుండిరి. పెట్టుమీదనున్న వారు క్రిందకు త్రోయించుండిరి. క్రిందనున్న వారు పైకి రావలెనని ప్రయత్నించిరి. చందన రాజేశ్వరరావును రె నీయని వారిలో పెరుగుదును. చీట్లు యిచ్చినవారిపేర్లు నాకు తెలియవు. అక్కడవున్నవారు చీట్లిచ్చేవారు రాజాగారు మానవ్యులని చెప్పిరారు. వారిపేర్లు నాకు తెలియవు. అక్కడవున్న టీచరును యెరుగుదును. ఆయన పేరు నాకు తెలియదు. ఆయన టీచరుని అక్కడవున్న వారొకరు చెప్పిరారు. నన్ను బస్కు డబ్బి క్యునర్లవారిపేరు నాకు తెలియదు. ఆయన డ్రీగ్రామమా నాకు తెలియదు.

101 వ సాక్షి వెంపటి శ్రీధరశాస్త్రిగారు

గతయెన్నికలలో కంకట పోలింగ్ ఆఫీసరును. ఆ రోజు న 7 మొదలు 12 వరకును రెండుమొదలు ఆనెలకును యెన్నికలు జరిగినవి. ఉదయము ఏ గ్రామంవారు వోటుచేసినారో చెప్పలేను. నాకువోటర్లను రానివ్వటంలేనని చెప్పుమాడుచున్న oral కంప్లయంబు వచ్చినది అభ్యర్థి లవజంట్లు కంప్లయంబుచేసిరి. రాజాగారి వోటర్లను మాత్రమే పోలి పోనియ్యవచ్చునని తెలిపిరి. నేనుగేటు వర్గకు రెండుమాడున గుర్తింపి నిలబడినవారిని చూచితిని. వచ్చే వారిని రానియ్యటను దారియ్యవలెనన చెప్పిwaru చేసితిని. పోలింగులోను ఒక గేటు భోజనానంతరము ఒకవీజంట్లు కంప్లయంబుచేసినందున రెండుగేటు తెరచిఉంచబడినది. రెండవ గేటు కొద్దిమొదలుమాత్రమే తెరచివుంచి సమంజసముకాదని మూయించితిని. లోపలికివచ్చిన జనము అపలేక పోవుటచే మూయించితిని. ఎవరిమీద నేరముమోపబడినవో చెప్పజాలను.

క్రాస్ పరీక్ష

అవున్న పుడే కంప్లయంబు ఆఫీసరుకు పోర్టు కంప్లయంబు వచ్చినపుడు డల్లా గాయకీవారు, కంకట బయటవెళ్లి వచ్చు మేనమామ అతను

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.

మ్యానేజింగు డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా ఆహోబులరావుగారు.

23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు

ఇంతవరకు వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా

ఇంతవరకు జారి చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా

భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రసోదరులారా. దూరపుకొండలు నునుపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందఱును 'యా ఆంధ్ర సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక. వివరములకు కార్యదర్శి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంట్లు కావలెను. ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

క్రాస్ పరీక్ష

సూరి శాస్త్రిగారికి రంగంబులకు పంపితిని. బందరుకు వెళ్లుచున్నమనిషిచే పంపితిని ఆ రోజున కలెక్టరుకు పంపించవలసి నినదని పంపితిని. దాఖలు చేసినానో లేదో కనుక్కోలేదు. కాశేశ్వరావు సూరయ్యగార్లు తరపున పనిచేసినాను. వోట్లు కాన్వాస్ చేసినాను. జరిగిన ఆక్రమములను వ్రాసి వుంటారు. సంతకములు చేయించి అప్పారావుగారి కియ్యలేదు. ఇతరల కిచ్చేవరకు ఆకాగితము నావద్ద నేయున్నది. అర్జీలో చివరవిషయములు కంకట గో వుండగానే వ్రాయబడినవి. కంకటమంచి వెళ్లి పోయినతరువాత వ్రాయలేదు. డాదానిరాతోష్ఠిరిమార్కు వ్రాసిన దెవరో గుర్తు లేదు. నాయెదురుగుండా వ్రాసినవారునికానీలు పెట్టినవారిలో ఒకరుగాజులకోటయ్యగారిని మాత్రమేయెరుగుదును. పోలింగ్ ఆఫీసరువద్ద ఆర్జీ దాఖలు చేయలేదు. కలెక్టరుగారికి పంపిస్తున్నాముగా అవసరములేదనుకున్నాము. ఆరోజున ఆక్రమములు జరుగకుండా చేయవలెననికాదు అర్జీపంపినది ఆక్రమంజరిగిందని తెలియచేయుటకు పంపినాము. ఎప్పుడై నాతగాదాననే సాత్యముగా వుంటుందని పంపలేదు. నాకు ఇంగ్లీషురారు. అర్జీలో ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడిన హాంకములను తెలుగులో చెప్పినవివర్ణుటనే సంతకములు చేసినాము గ్రామమునపలు పేరు వ్రాసి నారేమో గుర్తులేదు. టీచరు పేరు వ్రాశారేమో గుర్తులేదు. వారిపేర్లు వ్రాయనందుకు కారణముచెప్పలేను. కాఫీ వుప్పా విషయములనుగురించి వ్రాసిరేమో చూస్తేనేకాని చెప్పలేను. దానికి కారణము చెప్పలేను. మొట్టమొదట గల్లంతునిని మాత్రమేచెప్పినాను. ఎవరునాకు చెప్పలేదు. జక్కంపల్ల వారిని ఆటూరి వెంకటస్వామి, నుబ్బయ్య, గాజులకోటయ్య, యితరులను సిగిగిత్ వోటనడిగి

ప్రకాశంగారి యేజంట్లును. ఉదయం ఆరింటికి వెళ్లితిని. ఆరు మొదలు 10 వరకు కంకట గ్రామములు వోటుచేయున్నారు. పదిగంటల లగాయతు చుట్టుపట్ల గ్రామాదుల వారిని రానిచ్చిరి. తరువాత పోట్ల టలు ప్రారంభమయినవి. రాజాగారు కాఫీ వుప్పా లు తయారు చేయించారనియు, రాజాగారికి వోటిచ్చి కాఫీ వుప్పా తినుటకు కొండరు వోటర్లు నిరాకరించినందున పోట్లట ప్రారంభమైనవి. కంకట మున్నులుగారు వాడగల్గి ఆంజనేయులుగారు మరికొంతమంది రాజాగారి తరపున పనిచేసినారు. గల్లంతునిని బయటకు వచ్చినాను. చెప్పిన సంగతులన్ని జరుగుచున్నట్లు చూచినాను. అట్లుచేయుట మంచిది కాదని మందలించినాను. నేను లోపలికి వెళ్లుచున్నపుడు జక్కంపల్ల గ్రామస్తుడు వెన్నా సుబ్బయ్య కాఫీ వుప్పా విషయమై చెప్పి తమను లోపలకు రానిచ్చుటలేదు ఏమి చేయవలెనని చెప్పెను. ద్వారమువద్ద మున్నులు ఆంజనే సేయులు కంకట గ్రామస్తులు రాజాగారికి వోట్ల నిచ్చినవారిని మాత్రమే రానిచ్చుచు తక్కినవారిని త్రోసివేయుచున్నారని ఆంజనేయులు చీట్లు యిచ్చుచుండెను. నేను పోలింగ్ ఆఫీసరుకు చెప్పినాను. బయట కొకసారి వచ్చి వారు మందలించారు. తరువాత రెండుదఫాలు అల్లరి జరిగినది. ఆరెండుదఫాలు పోలింగ్ ఆఫీసరుగారికి చెప్పినాను. మరల నొక పర్యాయము వచ్చి మందలించిరి. నాయంకాలం అయిదుగంటలకు వోట్లయ్యనివారిచేత అప్పారావుగారు అర్జీ సంతకములు చేయించి కలెక్టరుగారికి పంపించ వలసినదిగా నానిచ్చారు. వరదాచార్యులుగారు సంతకము చేయుచుండ ఆంధ్రము సంతకము చేయుచుండగా చూచితిని. వలసినదిగా సూరి శాస్త్రిగారికి పంపినాను.

తక్కిన వారిపేరు చెప్పలేను. ఆయనకు బక్కరే చేసివుంటారు. కాఫీ వుప్పులసంగతి వెంపటి శ్రీధరశాస్త్రిగారి తో చెప్పినాను. సీట్ వోట్ల వేయమని దొడ్ల న్యాయుడు చెప్పినారని చెప్పితిని. ఇది పదిపండుగంటలు మధ్యజరిగినది. భోజనములైన తరువాత ఒక పర్యాయము చెప్పితిని. కడిగారి పోలీస్ డేజంటు గుర్తులేదు. రామచంద్ర రావుగారి యెంబంటు గుర్తులేదు. రాజాగారి యెంబంటు కోల పల్లి లక్ష్మయ్యగారు. నేను లోపలికి పోవునపుడు గ్రామమున నుండి వచ్చిన గుర్తులు యెంబంటు లోపలికి పోవునపుడు గుర్తులు వీటిలో చేరినది. కేటుదగ్గరనుండి అయిదు గజముల దూరములో వున్నారని లోపలివారు బయటకు బయటవారు లోపలికి కనబడుచున్నారని. ఒక రోజు యిద్దరో కౌన్సిలర్లు వున్నారు. వాళ్లయెదురు గుండానే లోపలకు రావలసిందా చేసిరి. ఎంతమందిని లోపలికి రావలసిందా అటంకపరచిరో చెప్పలేను. మూడు రోజులకు అటంకము జరిగినది. వోటింగ్ రోజుకు పూర్తి అయినది. చివరకు నేను అక్కడనే వున్నాను. ఎవరైతే కాఫీ వుప్పులు యిస్తానన్నారో విన్నాను. చూచాను. గజాలకోట నాంచారయ్య, వెన్నా సీతారామస్వామి, ఇంకా కొంత మందికి కాఫీ వుప్పు యిస్తానన్నారు. మున్నగువారు స్కూలు మాస్టరు కొందరు గ్రామస్థులు యిస్తానన్నారు. ఇతరులపేరులు నాకు తెలియవు. ఈ పిటిషనరుల తరపున పనిచేసినాను. కొంత మంది సాక్షులవద్దనుంచి అక్షరాలు తీసికొన్నాను. పిటిషనుకు కావలసిన కొన్ని విషయములు నే నీచిన్నాను. కంకట విషయమై వివరములు నే నీచిన్నాను. జక్రంపల్ల అత్యుక్తి గుర్తురావు వెంటకస్వామి నాబంధువులు కారు.

పునర్విచారణ

ఎన్నికల అనంతరము జనవరిలోనో ఫిబ్రవరిలోనో ఆఫీసులో తీసికొంటిని.

బత్తిన మార్కండేయులుగారి ప్రచారము

103 వ సాక్షి జమ్మలమడుక సీతారామయ్యగారు, రామన్న పేట, దివి తాలూకా.

నాకు 70 యెకరముల భూమి వున్నది. ఎన్నికలలో బత్తిన మార్కండేయులు మిర్జాపురం రాజాగారి తరపున ఎన్నికలకు ఘోషించి వారం రోజులు ముందుగా వచ్చి నన్ను గ్రామంలో వారిని రాజాగారికి వోట్లమ్మని అడిగినారు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతులేదు. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు శేషయ్యగారు ప్రాసెసింగ్ ఘోషించి మనము క్రింద వచ్చినవి. నిన్న వారు కారుమీద వచ్చి యీ రోజున యిక్కడకు రమ్మన్నారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. వారి రయితును. వారు నన్ను అడిగినారు. ఒప్పుకున్నది లేనిది మార్కండేయులుగారి తో చెప్పలేదు. ఒక చోట సభ చేయలేదు. ఇంటింటికి లుక్కా అమ్మన్నతో కలిసి తిరిగి నారు. లుక్కా అమ్మన్నగారు కలాలి గ్రామంలో కలాలిలు విద్దె ఆకెన్న మొత్తము నలుగురుగురు కలిసి యింటింటికి తిరిగినారు. మా గ్రామంలో 20, 25 మంది వోట్లు వున్నారని. నేను వారితో యింటింటికి వెళ్లలేదు. వారు వెళ్ల చుండగా చూచినాను. ఎవరికి వోట్లమ్మటకు గ్రామంలో వారంతా సంప్రదించుకోలేదు. అంతకు ముందు వోట్లకు యెవరు రాలేదు. తరువాత ఘంటకాల గ్రామమునుండి కాంగ్రెస్ తరపున వచ్చి అడిగినారు. ఎవరికిచ్చేది వారికి చెప్పలేదు. మార్కండేయులు వచ్చి అడిగినారని మేము వారితో చెప్పలేదు. ఏవారో ముసాదో జ్ఞాపకంలేదు. తారీఖు జ్ఞాపకంలేదు. మార్కండేయులు మల్ల వోలు గ్రామస్థుడు. మా గ్రామంలో ఆయనకు భూములు లేవు. మార్కండేయులకు నాకు సంబంధము లేదు. అదివరకు నాకు మార్కండేయులకు సంబంధము లేదు పరిచయము లేదు.

పునర్విచారణలో మల్ల వోలుకు రామన్న పేటకు 2 మైలుదూరము అనియు మార్కండేయులు బంధువులు మా గ్రామంలో నుండుటవలన వారు వెంటపెట్టుకొనివచ్చి వారిని పరిచయపరచిరినియు చెప్పెను.

104 వ సాక్షి జమ్మలమడుక సత్యనారాయణగారు రామన్న పేట.

ఎన్నికలనందర్భములో మిర్జాపురం రాజాగారి తరపున మార్కండేయులవచ్చి రాజాగారికి వోట్లమ్మని అడిగినారు. అతనిది మల్లవోలు, మా పూరికి రెండుమైళ్లు లోపు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతు లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారి రయితును. పూర్వపుసాక్ష్యము జరుగుచుండగా యిక్కడ మాట్లాడుచు బత్తిన నాగభూషణంగారు మా పూరు రాలేదు. ఘంటసాలనుండి యెవరో వచ్చినారు. బత్తిన వెంటకరెడ్డి వచ్చినాడు. లక్ష్మీపతి గారికి సవతిత్వము. వారు కాంగ్రెస్ కు వోట్లమ్మన్నారు. వెంకటరెడ్డి వచ్చినవారు గుర్రులలో జాలకు మార్కండేయులవచ్చినాడు. ఆలోచించి వోట్లు అప్పుడు యియ్యదామకొన్నాను. ముందుగా ఎవరికి వాగ్దానము చేయలేదు. మా గ్రామంలో కలాలిలు లేరు. అంతా కాపులే. బత్తిన లక్ష్మీపతి నెరుగుదును. ఆయన రయితును కాను. మా గ్రామము మున్నగు కిరూములద్వారా చల్లపల్లి రాజాగారు వోట్లనుగుంచి కరుణపంపలేదు.

105 వ సాక్షి జోన్నలగడ్డ కామయ్యగారు, యెండకదురు

మా పూరు వోట్లనందర్భములో రాజాగారికి వోట్లయ్య ఎలిసినదని మార్కండేయులుగారు వచ్చి చెప్పినారు. వోటింగ్ రోజుకు పదిరోజులుముందు వచ్చినారు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతు లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారి రయితును. పూర్వపుసాక్ష్యము జరుగుచుండగా యిక్కడ మాట్లాడుచు బత్తిన నాగభూషణంగారు మా పూరు రాలేదు. ఘంటసాలనుండి యెవరో వచ్చినారు. బత్తిన వెంటకరెడ్డి వచ్చినాడు. లక్ష్మీపతి గారికి సవతిత్వము. వారు కాంగ్రెస్ కు వోట్లమ్మన్నారు. వెంకటరెడ్డి వచ్చినవారు గుర్రులలో జాలకు మార్కండేయులవచ్చినాడు. ఆలోచించి వోట్లు అప్పుడు యియ్యదామకొన్నాను. ముందుగా ఎవరికి వాగ్దానము చేయలేదు. మా గ్రామంలో కలాలిలు లేరు. అంతా కాపులే. బత్తిన లక్ష్మీపతి నెరుగుదును. ఆయన రయితును కాను. మా గ్రామము మున్నగు కిరూములద్వారా చల్లపల్లి రాజాగారు వోట్లనుగుంచి కరుణపంపలేదు.

106 వ సాక్షి మల్లపూడి పట్టయ్యగారు, యెండకదురు.

పోయిన యెన్నికలలో వోట్లుచేసినాను. బత్తిన మార్కండేయులు రాజాగారికి వోట్లకోరకు వచ్చినారు. రాజాగారికి వోట్లమ్మని అడిగినాడు. వోటింగ్ రోజు యిరవై రోజులందనగా వచ్చినారు.

కాన్ఫరెన్స్

దేవాలయములోనికివచ్చి వోట్లనందరినీ మార్కండేయుల పిలిపించారు. మార్కండేయులు ఒక సాహిత్యండుసాగ్లో వచ్చారు. ఎన్నిసార్లు పిలిపించినది చెప్పలేను. బత్తిన నాగయ్య, లక్ష్మీపతిగారు కాంగ్రెసుకు తరపునవచ్చారు. వచ్చి అందరినీ పిలిపించారు. అందరూ దేవాలయములోనికి పిలిపించారు. మార్కండేయులు వచ్చారని లక్ష్మీపతిగారి తో చెప్పినాము. మార్కండేయులతో రాజాగారికి వోట్లయ్యమని కాంగ్రెస్ వారికిస్తామని లక్ష్మీపతి తో చెప్పినాము. లక్ష్మీపతి భూములు మలవాళ్లు చేయుచున్నారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. మా గ్రామంలో చల్లపల్లి రాజాగారికి గయాభూమివున్నది. రెండుసంవత్సరముల నుంచి అవరకం పరచినారు. నేను భూమిని పుచ్చుకొనలేదు. నాకు సమ్మతు లేదు. శేషయ్యగారు బ్రహ్మయ్యగారు తీసికు వచ్చినారు. అదివరకు బ్రహ్మయ్యగారి నెరుగుదుము. శేషయ్యగారి నెరుగుము. బ్రహ్మయ్యగారిది ఘంటసాల. అక్కడకు అప్పుడప్పుడు వెళుచువుంటాము. ఎప్పుడైనా ధాన్యము కొనుక్కోనుటకు వారివద్దకు వెళ్లుచువుంటాము. బ్రహ్మయ్యగారి చెట్టుదూ పెట్టుబడిపెట్టలేదు, అరువు పేరు లేదు.

107 వ సాక్షి కోనూరి చంద్రయ్య, యెండకదురు.

వోట్లనందర్భములో బత్తిన మార్కండేయులు గారు వచ్చినారు. మిర్జాపురం రాజాగారికి వోట్లమ్మని చెప్పినారు.

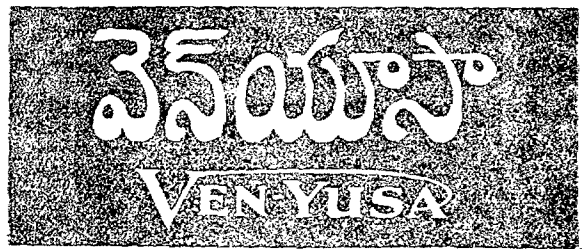

సౌందర్యము చక్కగా నభివృద్ధి చేయు ఇంగ్లీషు క్రిము జాడీ

వెల 1 కి 1-0-0

వెన్ యూసా చర్మమునకు, ప్రాణ నాయువు శరీరమున కొనర్పగల సౌఖ్యముల నొనంగును.

కెమిస్టు లండరియిష్టును, నుగంధ ద్రవ్యము లమ్మవారి వద్దను దొరుకును.

ఎన్నికలలో జాకు వారం పదిదినములముందు చెప్పినారు. నాకు సమ్మతు లేదు. ఒక పుత్రురం ప్రాసెసింగ్, ఎవరూ ప్రాసెసింగ్ ఏమనివాళాలో నాకు తెలియదు. ఆరోజున గ్రామంలో లేను. బ్రహ్మయ్య శేషయ్యగారు వచ్చి తీసికొని వచ్చినారు. నేను వ్యవసాయం చేసేటాను. వారికి మాకు ఉన్న పరిచయం చేత వచ్చినాము. ఇప్పుడు వ్యవసాయపుపనులు లేవు. బ్రహ్మయ్యగారు శేషయ్యగారు ఖర్చులు పెట్టినారు. ఖర్చు యెంత అవుతుందో నాకు తెలియదు. శేషయ్యగారిని నిన్ను మా క్రమే చూచినాను. బ్రహ్మయ్యగారిని అదివరకు చూస్తూవచ్చినాను. ఆయన ధాన్యం అమ్ముకోలో లేరో నాకు తెలియదు. ఆయన తో నాకు సంబంధములేదు. మా పూరుమీదనుంచే ఆయన వెళ్లు చుండుటే మా పరిచయమునకు కారణము. అదివరకు ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకునే అవకాశంలేదు. వాడుకగా చెప్పకొనడమే. కాంగ్రెస్ తరపున బత్తిన లక్ష్మీపతిగారు వచ్చినారు. ఆయన వస్తే మేము ఒప్పుకున్నాము. ఎవరు ముందువచ్చినారో చెప్పలేను. లక్ష్మీపతి స్థితిపరుడు. ఆయన జిల్లాబోర్డు మెంబర్ కేమో నాకు తెలియదు. చల్లపల్లి రాజాగారి భూములు నేను వ్యవసాయం చేయుటలేదు. చల్లపల్లి రాజాగారు తమ భూములను స్వయముగా నేవ్యము చేసికొనుచున్నారు. గయ భూములకు చల్లపల్లి రాజాగారు జిరాయిటీహక్కు లిచ్చినారు.

స్కూల్స్ పెట్టకపోవుట

108 వ సాక్షి చీడేపూడి కామయ్యగారు, భూషణం.

రమణయ్య నాయుడుగారు, రామస్వామినాయుడుగారు, శ్రీధరరావునాయుడుగారు 10 రోజులు ముందువచ్చి వోట్లు రాజాగారికియ్యమని చెప్పినారు. పెత్తనదారుగారు లంకపల్లిం వెళ్లినారు. వారువచ్చినతరువాత ఆలోచించి చెపు తామన్నాము. మా గ్రామంకు పాఠశాలకోరకు అర్హింపు కున్నాము. ఆ స్కూలు ఖాయపరుస్తాము, వోట్లమ్మని చెప్పినారు. పెత్తనదారు అంకెం దేవస్థల సాయంకాలము వచ్చినారు. రాజాగారికి వోట్లమ్మటకు వారు వచ్చుకోలేదు. కాంగ్రెసువారికే యిస్తామన్నారు. 8 రోజులకు పూర్వము స్కూలునుగురించి పిటిషను పంపినాము. వారికి వోట్లయ్యనందలన స్కూలు పెట్టలేదు. బ్రహ్మయ్యగారు ప్రాడెంటు అయినపిమ్మట స్కూలు పెట్టినారు.

కాన్ఫరెన్స్

ఏవారమునాడు ముగ్గురువచ్చినారో జ్ఞాపకంలేదు. మా గ్రామంలో మీటింగు చేసినారు. ముందు వారే స్కూలుమాట చెప్పినారు. ముగ్గురులో యెవరు చెప్పినారో చెప్పలేను. రామస్వామినాయుడుగారు కాటోలు వోట్లమ్మని అడిగినారు. సాయంత్రం ఆరుగంటల కిది జరిగింది. సభ. పాఠశుమన్నలుగా రెంటి వద్ద జరిగినది. పాఠశుమన్నలుగారు చనిపోయినారు. అక్కింకమన్న

లు పరికూటి వెంకట్రామయ్యగారు. ఆయన గ్రామంలో లేడు. పెత్తనదారు వచ్చేవరకు ఆగమం చెప్పలేదు. పెత్తనదారు కాంగ్రెసుపక్షపువని షేషా అడుగలేదు. కాంగ్రెసువారికి వోటిస్తే ఏమిలాభమని అడుగలేదు. స్వల్పభూమి కారకు వోటియ్యడలమకో లేదు. ఆపిలేమనిమీద ఇంతవరకు ఏ ఆర్డరు రాలేదు. అదివరకుబోర్డు స్కూలులు యెప్పుడూ లేదు. స్కూలు పెట్టి రెండుమాస సులై నది. ఆయుస్సరి యెప్పుడూ యెరుగను. నాకు సస్యగురాలేదు. బ్రహ్మయ్యగారు కమ్మనమన్నారు. బ్రహ్మయ్యగారి నదివర కెరుగు చును. ఆయన మాకు పెట్టుబడి పెడుతూవుంటారు. తొమ్మిది కోజుల క్రితము వారువచ్చి కాకు పంపిస్తామని మా అందరితో చెప్పినారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. జిరాయితి గొమ్మగల రయకును.

చ: చల్లపల్లి రాజాగారు కాంగ్రెసు వోటిస్సుని కమ్మనపంపారా?

నా: ఆయనము సాక్షి కెట్లు తెలియును? మీరూపురం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని చెప్పవచ్చును. కాని ఆకస్మికముగా కాంగ్రెసుపై ఆధిపత్య మేలవుతును.

చ: మీరూపురం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని కలు రుపంపినారా?

నా: లేదు.

109 వ సాక్షి అంకెం దేవర్లుగారు, పూడం

మా గ్రామములో నేను పెత్తనదారును. కా స న స థ యొన్ని కలు జ్ఞాపకమున్నది. ఆ సందర్భములో వోట్లు అడుగుటకు ఘంటసాల లక్ష్మయ్యగారు నది కాంగ్రెసుకు యిమ్మరి అడిగినారు. బంధునుండి రామస్వామి నాయుడు, మల్లారావునాయుడు, రమణయ్యనాయుడు వచ్చివారని చెప్పినారు. ఆరోజున గ్రామంలో లేను. సాయం కాలం మా గ్రామం తిరిగివచ్చితిని. వీరువచ్చి స్కూలు ఏర్పాటు జరుగుతుంది రాజాగారికి వోటియ్యగి అడిగినారు. పత్రము వ్రాసి బోర్డుకు పంపిస్తే యేర్పాటు చేస్తామని చెప్పినారు. సంతకం చేసి వ్రాద్దామని చెప్పినారు. మొదటినుంచి బోర్డు స్కూలు లేదు. గ్రాంటు స్కూలువున్నది. అదివరకొక దరఖాస్తు పెట్టి నాము. పిటిషన్ నేను సంతకము చేసినాను. తరువాత స్తాంపు వ్రాసి రిజిస్టరుచేసి పంపినాము. ఈ పత్రము 1-11-26 న రిజిస్టరు చేయబడినది. ఈ పత్రప్రకారము స్కూలుకు స్థల మిచ్చినాము. అప్పుడు మండల రామస్వామి నాయుడుగారు వ్రాసి డెంటు. ఆ ప్రకారం స్కూలు పెట్టలేదు.

కానీ పరిక్ష

వారు ఉదయంవచ్చిరిని మానాళ్లు చెప్పినారు. మా పూల్లో భోజనం చేశారని చెప్పినారు. భోజనం చేసి రెండింటికీ బోయినారని చెప్పినారు. నేను కాంగ్రెసుపక్షము పనిచేయలేదు. మీరూపురం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని చెప్పలేదు. వోటింగ్ కోజు నాలుగుకోజులందన గా కాంగ్రెసువారువచ్చినారు. వారికి వోటిస్తామని చెప్పినాము. నాకు సస్యగురాలేదు. మనిషిని బ్రహ్మయ్యగారు పంపినారు. ఆయన స్వయముగావచ్చి చెప్పలేదు. పదిపది హెనుకోజులవరకు ఆయన మా గ్రామం రాలేదు. బ్రహ్మయ్యగారికి నాకు పరిచయమే లేదు. మేమువచ్చినందుకు ఖర్చులు వారే పెట్టుకున్నారు. మా గ్రామములో నలుగురు పెత్తనదార్లున్నారు. వోట్లనివ్వములో నలుగురు సంప్రతించుకున్నాము. అంకెం చక్రయ్య వెంకయ్య చిడే పూడి శాస్త్రులు నేను నలుగురు పెత్తనదార్లము. భీమ వెంకయ్య సత్యనారాయణగార్ల నెరుగుదును. అంకెం రాజా నెరుగుదును. వీరు నలుగురు సిలిపరులు. మర్యాదకు. ఇద్దరు వోట్లకారు. తక్కిన పెత్తనదార్లు ముగ్గురు ఉదయంసంగతులు చెప్పినారు. పెత్తనదార్లు అనగా గ్రామంలో పెద్దలను పెత్తనదార్లని నలుగురు అనుకోవడమే. చల్లపల్లి జమీందారుగారి భూములు నేవ్యము చేయుచుండుటలేదు. ఈ రోజునకు సాక్షులులేరని రామాచార్యులుగారు చెప్పిరి.

నెలకు రూ 3. పోస్టువిద్య

ఉర్దూ (తురకము), ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములద్వారా నేర్వగలము. మీ ఇంటియందుండియే చదువవచ్చును. వారము ఒక పాఠము. ఖావ ౧ కి రు 3. వేరే గ్రంథములు కొనననసరములేదు. మీ సంతకములన్నిటిని తీర్చగలము. మా పోస్టుఖర్చులు మావే. 6 నెలలలో మంచి జ్ఞానము రాగలదు. ప్రతి నెల ఫీసు ముందే పంపవలెను. అచ్యుత విద్యాలయం, తిరువూరు. (కృష్ణా).

ది మద్రాసు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటిసు

1928 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి 12 మాసముల వరకు కావలసిన నాలుగు, వేస్తు, క్రొవ్వు మొదలైనవి. (అముదము, కొబ్బరికాయ, కిరసిన్, అవిశేషములు, లోక మోటివ్ కు ప్రవరదుటకు, నాయువును తయారుచేయునట్టి నూనెలు, కర్నూ రైలము, ప్రత్తికేస్తు, కొవ్వు, తారు కోల్ మొదలైనవిగలవి) అక్కింగు కంట్లోలరు అప్ప్లైస్, పెరంబూర్, మదరాసు వారివద్ద పెండరు ఫారములు దొరకగలవు ఫారము 1-కి రు 3 లు చెల్లిచవలెను. అసాము మరల వాపసు యివ్వబడదు. ఫారములు వి. పి. గా పంపబడవు. పెండర్లు సీల్డుకవర్లలో పంపవలెను. వైస, నూనెలను, వేస్తు, క్రొవ్వు మొదలైనవాటికి పెండరు, అని వ్రాయవలెను. పెండరు ఫారముతో సహా యాకవర్లు సప్లయ చేయబడును.

వి. సి. టర్నర్

అక్కింగు కంట్లోలరు అప్ప్లైస్.

మాన సాల్వా సినిమాత్రలు

30 మార్లు 0-10-0 (పది అణాలు)

దలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైశ్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షిగ్గుము, అరుచి, అవులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిగ్గు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, దూర్వములు, కిరస్సు, ప్రత్యేకములు మొదలగువానియందు గలిగిడి వోవులను తోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. తీమాత్రలు మేహవారినోపులను నెంబునీమాన్యును ఇందు అనేక పీషధులు చేరినవి. అనుభవముగల కొవధ మునుటచేతను వరమహంప్రక్రియ యని చెప్పవచ్చును. పిక్కుసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

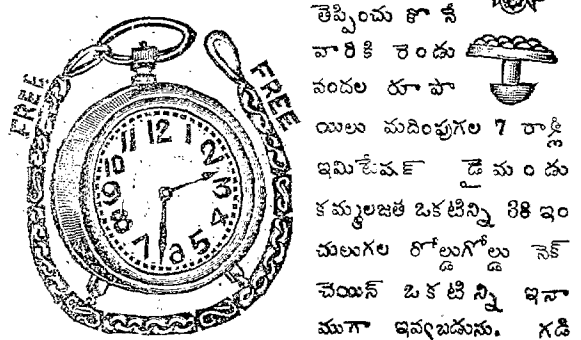
చిరునామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇనాము! ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు. ఇనాము!

ఒక నెలరోజులవరకు మాత్రమే మా యొక్క "3" మార్కుల టైంపీసును

తెప్పించు కొనే వారికి రెండు నందల రూపాయలు మదింపుగల 7 రాక్షి ఇమిలేవకా దైమండు కమ్మలజత ఒకటిన్ని 88 ఇంచులగుల రోల్లగోల్డు నెక్ చెయిన్ ఒకటిన్ని ఇనాముగా ఇవ్వబడును. గడి

యారముధర ఇనాములతో రు 2-12-0. గడియారమునకు 2 సంవత్సరములు గారంటి ఇవ్వబడును.

కే. ఎ. రాధాకృష్ణ అండు బ్రదర్లు,

109, చై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాస్.

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతవారి తంత్రములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభ్యమైన వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకయముల తొలగిన నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములక్షే ముక్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండ ఇక్కడి డైంబుచేయించి 3 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పిక్కిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లాగా ప్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 6 వరకు సంపుటములు ద్విమగ వున్నవి. 2208-1221

జనమంచి శేషాద్రికర్మ

ప్రధాన పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ అక్టోబరు నెల 28 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి	రు 122 మొదలు	125 వరకు	
లియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,,	ప 42 కలది	రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి ,,	డిటో	,, 15 8 0	16 0 0
ధిల్లి ,,	డిటో	,, 16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి		,, 11 8 0	12 0 0
శువులు ,,		,, 22 0 0	25 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205		,, 16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,,	డిటో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు ,,	డిటో	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు ,,	డిటో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,,	ర 195	,, 15 0 0	15 8 0
3. నూనెవస్తువులు			
శువులనూనె బా 1-కి		,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేరు సెనపప్పు బా 1-కి		,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి	రు 116 మొదలు	నూనె 112 0 0	
ఆయనము బా 1-కి		108 0 0	104 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి		78 0 0	74 0 0
మారపసుపు ,,		44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముంపు 1-కి	రు 40,45		
కాళహస్తపాయకట్టు ,,		,, 50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	57 0 0	
అస్కా చక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 2 0	28 4 0	
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0	
5. ఇనుము			
పట్టాకం బా 1-కి	,, 29 0 0	80 0 0	
చదరం ,,	,, 24 0 0	29 0 0	
రవుండు ,,	,, 24 0 0	32 0 0	
6. నూలు			
నెం 20 టెన్ని సింహం యాటి	రు 8 0 0		
నెం 6 ,,	కట్టారి	,, 5 6 0	
నెం 24 ,,	లాకి	,, 6 2 0	
నెం 60 ,,	కారం టెన్ని	,, 10 8 0	
నెం 20 1/2 శాపురజీ		,, 7 4 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెస్త్రీలు		,, 7 6 0	
నెం 40 జమ్మరు 10 పా		,, 10 8 0	
నెం 44 సాండో		,, 5 5 0	
నెం 4 టెన్ని మసీదు		,, 4 6 0	
7. దూది			
బోండావెట్టు బాదవ 1-కి	రు 380 0 0		
8. లోహములు			
వెండి 100 తులం 1-కి	రు 59 12 0	రు 60 0 0	
బంగారు తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0	
సవరము 1-కి		13 8 0	
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 234 0 0	288 0 0	
రాగి బా 1-కి	,, 247 0 0	250 0 0	

4 ఘనసారచందిని

తెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమన్యాయలకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అటు శగరోగములను, స్త్రీలకుసంభవించు కుసుమరోగములను నిర్మూలముగావించును. సీసా రు 1-8-0 దీనికి అనుపానముకై చందిని ఆ త్రుర సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని ఆ త్రుర సీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వి.పి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా)

చెన్న పురి కార్పొరేషను

కాంగ్రెసు ఆహ్వానప్రయత్నములకు
కార్పొరేషనువారి సహకారము

ప్రదర్శనమునకు విరాళము నొసంగుటనుగూర్చి
చర్చ

శ్రీ శ్రీ సర్ జార్జి పాడిసన్ గారి మరణమునకు సంతాపము

పట్టణమరణముల సంఘ నివేదికము

చెన్న పురి కార్పొరేషను సభవారు నిన్నటిదినము రిప్పన్ భవనమును సమావేశమై కొన్ని ముఖ్యముల తీర్మానముల గావించిరి.

శ్రీ శ్రీ సర్ జార్జి పాడిసన్ గారు

సభా కార్యక్రమమున కుపక్రమించుటకు ముందుగ శ్రీ శ్రీ పి. రంగనాథం చెట్టిగారు, సర్ జార్జి పాడిసన్ గారి మరణమునకై ఈసభవారు తమ యనురాధమును ప్రకటించుచున్నారని తీర్మానము నుపపాదించగ హాస్తి మహమ్మదు గారు బలపరచిరి. డాక్టరు సి. నరేశముదలియారు, వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారతీయులకు కీర్తికేసులనర్పించుటను సేవలను గొనియాడి, వారి ఆకస్మిక మరణమునకు సంతాపమును వెల్లడించిరి. అధ్యక్షులు తీర్మానము నామోదించినపిదప ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

ఉపాధ్యక్షులు మా నేజరులకు నష్టపరిహారమొసంగు విషయములో నీవిషయము కార్పొరేషను వ్యాయవాదివిచారణ కంపడుట కంగీకరింపబడెను.

“వెరంబూరు వారప్రస్థానాన్వయమునందు హిందూ యువజన సుహృద్భవసంఘముచే నిర్వహింపబడుచుండు పతనాలయమునకు సహాయమును రు 10 లు విరాళముగ నొసంగబడవలెనను” శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి తీర్మాన మామోదించబడెను.

“కాంగ్రెసు-కార్పొరేషనువారి తోడ్పాటు”

“రాజోపు కాంగ్రెసు, అఖిలభారత ప్రదర్శనములకు, విద్యుద్దీపములు, నీటిసరఫరా, తదితర పారిశుధ్యసౌకర్యముల నొసంగుటలో, కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘములవారికి కమిషనరు గారు తోడ్పడవలెను” అను తీర్మానమును డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారు రుపపాదించుచు కాంగ్రెసు జరుగు సమయమున అఖిలభారతదేశమునుండి ఎందరో ప్రజలు చెన్న పురియందు సమావేశమై కానున్నారనియు, అందుచే వారికి సౌకర్యములు గలుగజేయుటకును, పట్టణముయొక్క ఆరోగ్యమును గాపాడుటకును ఈ తీర్మాన ము వశ్యకమని పలికిరి.

వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు కొన్ని సందియములను చెబుచు కమిషనరుగారి చేతికి సహకారము జేయవలెనో స్పష్టముగ తెలియజేయలేదని పలికిరి.

శ్రీ కె. భావ్యమయ్యంగారు తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశములనుగూర్చి స్పష్టీకరించుచు విద్యుద్దీపములు, నీటిసరఫరా, పంపులు, పారిశుధ్యముమొదలగువిషయములలో కమిషనరుగారి చేత కొన్ని సౌకర్యములమాత్రము కొరబడవలసి యుండు ననియు నీవిషయ కార్పొరేషనుకు ఎట్టి అధికవ్యయము అవసరముగాదనియు, కమిషనరుయొక్క ప్రయత్నములను బలపరుచుటకే ఈ తీర్మానము తోడ్పడగలదనియు పలికిరి.

శ్రీ ఏ. రామస్వామిముదలియారుగారు తీర్మానము నాక్షేపించుచు కమిషనరుగారు కాంగ్రెసు ఆహ్వానప్రయత్నములందు తోడ్పడుట కిదివరలో సహకారము గావించుటకు వీరని యిట్టి తీర్మాన మావశ్యకముగాని, లేనిచో ఈ తీర్మాన మావశ్యకమని పలికిరి.

కె. భావ్యం అయ్యంగారు:—నేను కమిషనరుగారిని కొన్ని సౌకర్యములను కొరగ వివరముగ కావలసినవిషయములు ప్రాసంగికములైనదిగ కొరియుండిరి.

ఏ. రా. ముదలియారుగారు:—కావుననే ఈ తీర్మాన మావశ్యకము. కాంగ్రెసుకు సౌకర్యములొసంగుటకు నేనెంత మాత్రమును ప్రతిపాదించినాను. కమిషనరుగారు తగినసౌకర్యము లొసంగగలరు. కాని ఈ తీర్మానమునల కార్పొరేషను హాకర్లనువారి రివిన్యూలో అట్టిసౌకర్యముల గావించుటకు నిరాకరించిరను అపవాదు నూదించబడును కావున ఆక్షేపించుచున్నానని పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—తీర్మానమును బలపరచుచు జన్మింపజేయుచున్న సభ్యులగు డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారి ఉపపాదించుటకు తీర్మాన నిర్వాహకసభకు వారిపై ఎట్టి అపవాదుగాని ఈ తీర్మానమునల నూదించబడుచున్నదని ఖితిజెడన నవసరము లేదని పలికిరి.

డాక్టరు సి. నరేశ ముదలియారు:—వినుడు, వినుడు (నవ్వు).

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారి వాదనను నేను గమనించుచున్నాను. కాని ఈ తీర్మానము కమిషనరుకు ఇంక నెక్కుడు బలమొసంగునేగాని ఎట్టి అపవాదును నూదించదు. ఈ తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశము నింకను స్పష్టము జేయుటకు సవరణనుపపాదించినచో అందులకెవ్వరును ఆక్షేపించజాలరు. కాంగ్రెసుసభకు సౌకర్యముల నొసంగు విషయములో కొన్ని ప్రత్యేకసమస్యలు లావశ్యకమై యున్నవి. కమిషనరుగారి ప్రస్తుతపరిష్కారము ఇట్టి తీర్మానములేనిచో సదుపాయమున్నయే కలగజేయుటలో చిక్కులు గలుగవచ్చును కావున సభ్యులందరూ అంగీకరించిన విషయమై తమయభిప్రాయమును చెబుచు ఇట్టియభ్యంతర ముండరాదని పలికిరి.

వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు:—“కాంగ్రెసు, ప్రదర్శన ఆహ్వానసంఘములవారి దరఖాస్తుపై కమిషనరుగారు కావలసిన సదుపాయముల నొసంగవలెనను” సవరణ నుపపాదించిరి

కమిషనరుగారు:—కాంగ్రెసు ఆహ్వాన ప్రయత్నముల విషయమై కొన్ని సౌకర్యములు గావించవలసినదిగ కొరకు నిన్నటిదినమే తమకు తేలిక వచ్చియుండెననియు, అట్టి సౌకర్యముల గావించుటకే నీ యభ్యంతరము ఉత్తమము నొసంగియుంటినియు ఈవిషయములో తమేకవిచారించవలసినదిగ కొరకు ఆపరి నిర్ణయించుట తమవిధియనియు పలికిరి. (పార్లమెంటు).

కమిషనరుగారు మైపుల్లి పాయమును ప్రకటించినందున, డా. నరేశ ముదలియారుగారు తమ ఉపపాదన నుపపాదించిరి.

అఖిలభారత ప్రదర్శనమునకు ఆర్థిక సహాయము

“డి. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—చెన్న పురియందు జరుగనున్న అఖిలభారత ప్రదర్శనమునకు గాను రు 10,000 ల విరాళము నొసంగుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారని” అని డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారు రుపపాదించిరి. అట్లుచే హామీలు ఖాకాగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు ఆయవ్యయపట్టికయందు ఇందులకు చాలినంత ధనములేదనియు, సప్లి మెంటరీ బడ్జెటులోగూడ చేర్చు విలులేదనియు పలికిరి.

శ్రీ. గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు:—ఇతర రాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు ప్రదర్శనములు జరిగినపు డీవిధముగ ధన మొసంగిన నిదర్శనము లేమైన గలవా?

వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు:—ఇందులకు చట్టసంబంధ ము ఆక్షేపణ ఏదైన గలదా?

అధ్యక్షులు:—అట్టిఆక్షేపణ ఉన్నట్లులే నే దలంపను.

శ్రీ రాములు నాయుడుగారు:—రు 10,000 లకు బదులు రు 5,000 లు విరాళ మొసంగవలె నని సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీ. గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథం చెట్టిగారు ఉపపాదన నాక్షేపించుచు కార్పొరేషను ధన వినియోగము ఖర్చులకు వెచ్చింపబడరాదనియు, పట్టణముందలి ఆరోగ్యాభివృద్ధికి స్వల్పధనమును వెచ్చించుటకే వెనుదీయుచున్నపుడు ఇంత మొత్తమును ప్రదర్శనమున కొనంగ జనదనియు పలికిరి.

ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు ఉపపాదన నాక్షేపించవలసివచ్చినందులకు నగచుచు ఈ ప్రదర్శనముల విషయమై కార్పొరేషను సభవారి కెంతయో అనుభవముగలదనియు దక్షిణభారత వ్యాయామసంఘమువారినుండియే కార్పొరేషను వారు ధనమును గైకొనుచుండిననియు, ఈరెండు ప్రదర్శనముల యుద్దేశముకొట్టియే యనియు, ప్రదర్శనాధికారులు కార్పొరేషనువారికి నేరుగ నెట్టివిజ్ఞాపన నంపియుండలేదనియు, వారు కొరచి వారిపై బలవంతముగ నీవిరాళమును బడవైచుట ఇరువురి గౌరవమునకు తగియుండలేదనియు, పట్టణముందలి మరణముల నివేదికను చర్చించుటకై అరుదొచ్చియుండ ముందుగ తెలుపక ఇట్టి విషయములపై అవసర తీర్మానములుగ ప్రతేత పెట్టుట భావ్యముగాదనియు పలికిరి. అందుచే “ప్రదర్శన నిర్వాహకులందఱుంచి విరాళమునకై దరఖాస్తు చేరువగు నీవిషయమునుగూర్చిన విచారణ నిలిపియుంచవలెనను” సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీ టి. సుందరరావు నాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

అట్లుచే హామీలు ఖాకాగారు:—విరాళ మొసంగవలయునను తీర్మానమును బలపరచుచు తీర్మానము నామోదించిన యూశాపియను నియోజకసభ మాగ్రహము జెయించి పి. రంగనాథం చెట్టిగారు భయపడవలసిన పనిలేదనియు, గవర్నరుగారి ప్రదర్శనము విషయమై సానుభూతి జూపియుండిననియు, దక్షిణభారత వ్యాయామసంఘ ప్రదర్శనమునకును, ఈ ప్రదర్శనమున కెంతయో అంతరము గలదనియు, వ్యాయామాస్త్రసంబంధమైనవికై ఇంచేమాత్రము లేదనియు, వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు తోడ్పడవలసిన ఎల్లరంగీకరించియే యున్నందున ఇందులకు నాక్షేపణయుండరాదనియు, పట్టణ మరణముల సంఘ నివేదికను చర్చింపవలసిన పనిగ

లదు గావున వివాదాస్పదముగాని, ఇట్టి స్వల్పవిషయమును గూర్చి అనవసర చర్చలేకయే వెంటనే తీర్మానింపవలసినదనియు పలికిరి.

శ్రీ. గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు రాజోపు చెన్న పురి కాంగ్రెసుసభ మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదనియు, బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారును కాంగ్రెసులో పాల్గొన బోవుచున్నారనియు, అందుచే ఎల్లరును కాంగ్రెసుయొక్కయు ప్రదర్శనముయొక్కయు విజయమునకు తోడ్పడవలెననియు పలికిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రదర్శన నిర్వాహకుల వద్దనుంచి వ్రాతమూలకముగ విజ్ఞప్తి అనవసరమనియు, కమిషనరుద్వారా తప్ప ఇతరసంస్థల నారెక్కడను నేరగ కార్పొరేషను సభవారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొన నీలులేదనియు, ప్రదర్శనసంఘ కార్యదర్శులలో నొకరను శ్రీ రామచంద్రరావుగారు కమిషనరుగారిని సందర్శించి విరాళమును కొరచియుండినను, జన్మింపజేయు సభ్యులగు డాక్టరు నరేశముదలియారుగారి ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకునేసి అపక్షమునుండి ప్రాతిపదికము వచ్చునని తాము తలంచిన యుండలేదనియు పలికిరి.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు:—మిక్కిలి సారవాలుబడినారు.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అలాగనా? అట్లు వినుటకు నాకు సంతోషమగుచున్నది. (నవ్వు)

సుందరరావు మొయిలుపత్రికా సంపాదకులు మొయిలుగారు మాట్లాడుచు రు 5,000 లు కార్పొరేషను ప్రదర్శనమున డి యొసంగుట సులభమననగదనియు, ఈ ధన మేకాఖనం డి తీయవలయునో తెలియవండ ఈ తీర్మానమునకు పట్టుించుట కష్టమనియు పలికిరి.

సా. వెం. చెట్టిగారు మాట్లాడుచు నగర ప్రదర్శనమునకు గాను పనివేలూర్యము లిదివరలో ప్రత్యేకించినయింటినునియు, దానినుండి వెచ్చింపవచ్చుననియు సమాధాన మొసంగిరి. కమిషనరుగారు తమకు ప్రదర్శన నిర్వాహకులనుండి దరఖాస్తు వచ్చియుండలేదనియు, శ్రీ రామచంద్రరావుగారి విషయమై తమతో నూరక ప్రస్తావించినయింటినియు పలికిరి. ఈ నెల 17 వ తేదీ సప్లి మెంటరీ బడ్జెటు పట్టు విచారణసంఘమువారికి సమర్పించితిమనియు, అందు ఆర్థికలోటు దాదాపు రు 8 లకు లుండెననియు, దీనిని పూర్తిజేయుటకై పన్నును హెచ్చించుటకు సూచనల నిదివరకే గావించియుంటిమనియు, లేనిచో పరిపాలనజరుగుటయే కష్టమగుననియు, కొలదికాలములోనే ఆసూచనలు సభవారికి తెలియజేయబడగలవనియు, అప్పుడే ఈ విషయమునుగూడ చర్చింపవచ్చుననియు పలికిరి.

డా. సి. నరేశ ముదలియారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునకు పాల్గొనెయిరు (ప్రదర్శనమునకును ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు భేదమును గమనించియుండలేదనియు, కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునలన ఎట్టిలాభమును చేకూరదనియు పలికిరి.

టి. సుందరరావుగారు:—నరేశముదలియారుగారు కాంగ్రెసువాది యాయెనా?

డా. న. ముదలియారుగారు:—నేను తీవ్రముగ జన్మింపవాదినేకాని దేశభక్తుడను. (వినుడు, వినుడు) కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున జరుగనుండు వ్యవసాయ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునలన ప్రజలకు ప్రబోధవిషయముల లాభ మెంతయోకలదు. చెన్న పురి కార్పొరేషనువారు విరాళమునొసంగిన ఇతర పట్టణముల పురపాలక సంస్థల కార్యక్రమములకు నుండగలదని పలికిరి.

పిమ్మట ఈవిషయముపై చర్చను నిలిపివేయువలయునను ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారిసవరణ వోటుకు పెట్టగ 11 గదు, అనుకూలు రు 11 గదు ప్రతిపాదన అనుకూలన అధ్యక్షులు తమ వోటును సవరణ అనుకూలముగ నిచ్చుటచే ఆమోదించబడెను. వోటుగై కొనగ 16 అనుకూలురు 14 గదు ప్రతిపాదనచే సవరణ ఆమోదించబడెను.

పట్టణమరణముల సంఘ నివేదిక

పట్టణముందలి అధికముగు మరణముల సంఘనివేదికను చర్చించుటకై సభవారిచే నియమించబడిన సంఘమువారి సలహాలు పిమ్మట సభ్యులచే ఆమోదించబడవలసిన యుండెను.

ఈ సలహాల సన్నిటికి ఆపాద మొసంగి సప్లి మెంటరీ బడ్జెటుద్వారాగాని రాగల సంవత్సరము బడ్జెటుద్వారాగాని వీని సమలులో పెట్టుటకై యధాముల గలిపి పెట్టవలసినదిగ కమిషనరుగారిని కొరచున్నారని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు

ఈ సలహా నన్నిటిని కలపగా రసమెంతో సహాయముతో సంఘమునాగు దీర్ఘముగ విచారించిరినియు దీనిపై వృథాకాల యాపనచేయక ఆమోదమునొసంగుట ఉత్తమునియొప్పల్కిరి.

ఫర్మాండుజాగరు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథంబెట్టి, డా. ఆశీర్వాదనాథాచార్య, గద్దె రంగయ్య నాయకులగుట ఉపపాదన నాజేసిందుచు ఈసలహా నన్నిటిని చర్చించి తగిన సవరణల నూచించుటకు సభ్యుల కవకాశ మొసంగవలెననియు అందుచే నీవిషయమును తండు వారములవరకు నిలిపియుంచుటనను యుపపాదన నంగీకరించిరి.

ఏ. రామస్వామి మదలియార, డా. సి. నటేశముదలి యాచార్యులు సభ్యులై గారి యుపపాదనను బలపరచిరి.

ఈ విషయమును 2 వారములవరకు వాయిదా వేయుట వలన ఎట్టిసభ్యులను లేవనియు, ఈలోపల మొత్తము వీరికన్ని టికెంత ధనమునుదీనిని కార్యనిర్వాహకవర్గమునాగు తలెయి జేయ గలవనియు, తమపరి సభ్యులు సవరణల నూచింపవచ్చు ననియు అభ్యర్థులు నుడిచిరి.

కమిషనరుగారింనుటకు వలయు నూచనల గావించువర కీవిషయమును నిలిపియుంచుటనను తీర్మాన మామోదంపబడెను. ఆంతట సభ ముగింపబడెను.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

అభ్యర్థునిపై నిరసనతీర్మానము

సభ సమావేశము తాలేదు

ఏలూరు, అక్టో 28:—15 గడు పురపాలక సంఘసభ్యులు అభ్యర్థునిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము గావించ ప్రత్యేక సభ సమావేశపరచబడినదని అభ్యర్థునికోసము అర్జీదాఖిరి. అభ్యర్థులగు రా. సా. బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు సభ్యుల కోర్కె న్యాయసమృత్తమైనదికాదను కారణముచే నిరాకరించిరి. అభ్యర్థుని చర్య క్రమవిరుద్ధమని ప్రభుత్వప్రకటన లోకల అందు మునిసిపలు నెం. 3855 ప్రకారము తెలియగలదు. అభ్యర్థునిపై నిరసనతీర్మానము ప్రతిపాదించ సభ్యులు ప్రత్యేకసభ కోరినచో మునిసిపలు పాలనకు సంబంధించిన విషయములలో నీ నిరసనభాషము వెల్లడింపదలచినచో అభ్యర్థుడు తప్పక సభను సమావేశ పరుచువలసి యుండును, అని ఆప్రకటనయందుగలదు. అభ్యర్థుడు ప్రత్యేకసభనుజరప నిరాకరించియుండుటచే నిన్నటి మునిసిపలుసభ కాశీభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రిగారి నూచన ననుసరించి వాయిదా వేయబడెను. డా॥ జోగయ్య శర్మగారు నూచనలు బలపరచిరి వాయిదావేయు తీర్మానము 16-8 ఓట్లతో నంగీకరింపబడెను. ఇక ముం దేవిజననూచుని ఆందోళనగ నున్నది.

రామమోహన వైద్యశాల

ప్రధానచికిత్సకుని రాజీనామా

ఆయుర్వేదభూషణ భిషగ్వర శ్రీ పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు శ్రీ రామమోహన వైద్యశాలయందు నుమాడు ఆరు సంవత్సరములనుండి ప్రధాన చికిత్సకులుగా నుండి నాల్గు రోజులక్రిందట తమయొద్దోగమునకు రాజీనామా నిచ్చినారు. వీరిట్లు రాజీనామానిచ్చుట పలువుర కత్యాశ్చర్యముగా నున్నది. ఈ వైద్యశాల యిట్టి నుప్రసిద్ధితికి వచ్చుటకు వీరే మూల కారణము. వీరి వైద్యశాలకు రాక పూర్వము ఈ వైద్యశాల బెజవాడలో నేపీథిలో నున్నదో యెవరికిం దెలియదు. వీరిమూలమున నేడు క్రమముగా నాంధ్రదేశముం దంతటను వీరికి రిక్తో బాటు వైద్యశాలకీర్తియు వ్యాపించినదనుట యతిశయోక్తి కాదు. ఈ వైద్యశాల యిట్టిసితికి వచ్చుటకు భిషగ్వరులకుండ వలసిన సద్గుణములు అనగా సహానుభూతి, శాంతి, బీదకోగల యెడల నత్యధిక ప్రేమ, అసహనమున రోగినిదాశక్తియు, చికిత్సాసామర్థ్యము శాస్త్రోక్తముగ నావధములను తేయుతక్తియు వీరియందు మూర్తిభించియుండుటయే ముఖ్యకారణము. రత్నమును పరిత్యజించినవాకి నవ్వుముగాని రత్నమునకేమియు లేదు. ఆటలనే యీ వైద్యరత్నమును విడిచివేసిన వైద్యశాలకు నేమి భంగపాటు రానున్నదోయని పలువురు భయమొందుచు న్నారు. ఈ వైద్యశాలోమనే వైద్యశాలయందు పనిచేయుచున్న ను మతియొకవిధముగా వైస విజయవాడ పౌరులకు సావధ నేవయినర్చి యీ పాతల కృత్య తమ విడిచియుండుదు గాత మని కోరుచు న్నాను.

వైద్యశాలాభిమాని.

ఆంధ్రయువజన మహాసభ

ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వాన సంఘమువకుచు

విద్యార్థులకు యువకులకు నొక విజ్ఞప్తి

ఈ సంవత్సరము ఆంధ్రమహాసభలు అనంతపురమున నమంబరు నెల రెండవవారమున జరుగబోవుచున్నవి. ఈసం దర్భమున ఆంధ్రగ్రంథాలయ మహాసభ, మహిళా మహాసభ, ఆంధ్రనాయక మహాసభ యిట్టివి జరపబడనున్నవి. ఆంధ్ర మహాసభలు యిదివరకు పూర్వము యితరశిల్పాలలో జరిగినపుడు పాండి మహాసభ సంస్కరణముచేసి ఖాదీవస్త్రు ప్రదర్శన ము యాలాటి ముఖ్యసభలు జరిగియుండుట విదితమేగదా. అయిన అనంతపురమునందు యిట్టివి జరుగననుచున్నందు గాన జవపు ఇందుకు కారణములు దెలుపు అనవసరము. అనంత పుర ప్రాంత్యముల యుండుననాగు అర్థి యిబ్బందులలో చిక్కి యుండుటంబట్టియు, చాలినంత ప్రోత్సాహము లేమిం చే వారిధర్మము పూర్ణముగా నిర్వహింప జాలకయుండుదు.

స్వాతంత్ర్యమునకు జరపబడు పోరాటమునందును, జాతీ యోప తీవ్రతమును నుద్దిపరచు వేటియందును, యువకులు తమ సర్వస్వమును సమర్పించి, త్యాగశీలరై దుర్భరముల భారమును వహించి బాహ్యతతో ముంపంజనేయక యుంకినయొక యెట్టి జౌన్నత్య దాయకుడందేదేమోనను ముక్తిసొంద జాలదను విషయము లోకవిదితమే. యువకల సహాయములేచే యేసం ఘమైనన, యే యువ్యులుమైనను విజయము పొందజాలదు. నాయకులను సంస్కరణలను యువకులను పుండ్రమున కల్పించి వారిని (ప్రోత్సహించి వారి మూలముననే వారి (నాయకుల సంస్కరణలయొక్క) ఆదేశములను భావిసంతతియందు ఘనీ భవింపజేయు ప్రయత్నించుచున్నార. యువకులయొక్క శీలి తమే సర్వమునకు మూలము. వారి మూలముననే భారతదేశ ముక్తియు లోకకళ్యాణమును కల్గుననిన అతిశయోక్తికాజాలదు.

అయిన జరుగబోవు మహాసభలలో వీరు తమకష్ట నిష్ఠ రముల దెలుప నవకాశమున్నదా? వారి మార్గములను యేర్ప రుచుకొనుటకు వీరున్నదా? లేక వారికి ఆశ్చర్యముచు ముఖ్య విషయములందు పాల్గొనుభాగ్యము గలదా? యని యోచించిన వేటియందును అట్టి అవకాశము లేదనియే దృఢముగా జెప్పనగు. రాజకీయ విషయములయందు యువకులు ప్రవేశించిన గొప్ప అపాయములు వాటిల్లుట నాస్తవమేకాని రాజ కీయ జౌన్నత్యదశకు అవసరములను విషయములు యువకల వల్లనే జరపబడునని అనేక నిదర్శనములున్నవిగా వాటినిమాత్ర మైననుచేయు నవకాశము నేల కల్పింపరాదు?

దేశము క్షితి తోడ్పడునని రాజకీయ విషయములే గాక తదితరములు అనేకమున్నవి. మత, సాంఘిక, ఆర్థిక, విద్యా సంస్కరణలయందు యిహలోకకోర్కెలను పరిశీలించి యుం డు నృగులకంటెను యువకులే యొక్కవ పుత్రాహము గనుప రువ జాలియున్నారు. ఈకారణముల దెట్టియే యువజనముహా సభ ఆత్మవశ్యకమై యున్నదనియు, రాజకీయ కారీరమునకు ఆత్మ్యము యీసభ ముఖ్యమని వేరు జెప్పవలయునా? ఈ మ హాసభను ప్రారంభించిన దీనియందు రాజకీయముల యందు పాల్గొను నవకాశములే విద్యార్థులు తదితరులు కూడా వారి వారికి దగు కర్తవ్యము నిర్వహింపగలరు.

కాబట్టి ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వానసంఘమువారు యువ జనమహాసభ అవశ్యకతను చక్కగా గమనించి, అట్టిసభను త్వర లో యేర్పాటుజేయు ప్రయత్నింతురుగాక. పుత్రాహము గల యువకులు విద్యార్థులు ఆభిమానులు నూతనముగా ప్రారంభింప బోవు మహాసభకు తగు ప్రోత్సాహము నొసంగి జయప్రదము గా జరుప ప్రయత్నింతురుగాత. వీరు యీమహాసభ మూలము న దస్ప వేరుమార్గముల దేశసేవ జేయజాలరని దెలుసుకొని నడు ముల గట్టి యిక్కార్యమునకు పూనుకొందురనియే మా ఆశయు ము. యువకులును విద్యార్థులును ఆంధ్రయువజన మహా సభా వశ్యకతను గురించి వ్యవధి తక్కువగ నున్నందున ఆంధ్రసభల ఆహ్వానసంఘము వారికిని పత్రికలకును, వెంటనే వారి వారి అభిప్రాయములను వెల్లడించియు, నూచనల గావించియు యి క్కార్య నిర్వహణమునకు ప్రోత్సహింప గోరుచున్నాము. మదరాసు కాంగ్రెసు మహాసభతో బాటు అభిభారత యువ జనమహాసభకూడ జరపబడు ఏర్పాట్లు జరుగుచుండుట విదిత మేకదా? అట్టియొక ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు యువజన సంఘము లు స్థాపించుటకును, మద్రాసులో జరుగనున్న యువజనమహా సభకును, ప్రతినిధులను బంపి ఆంధ్రప్రాంతినిస్థము వహింప గలందులకును తోడ్పడగోరెదము.

ఆహ్వాన సంఘమువారు సర్వముగా యీమహాసభకు వలయు యేర్పాటులజేసి మార్గ చర్యల యెయ్యదరని యుపేక్షించ నానగు?

బి. నరసింగరావు
క. శ్రీనివాసాచార్యులు.

హిందూ యువతీశరణాలయము

1927 సం॥ రం అక్టోబరు 2 వ తేదీ ఆదివారం సాయం కాలము 4 1/2 గంటలకు హిందూయువతీ శరణాలయముందు మహా రాజశ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున కార్యనిర్వాహక సభ్యులు సమావేశమై యునర్చిన తీర్మానములు.

1. 1926 సం॥ మనకను, 1927 సం॥ ము జనవరి మొదలు నెప్టెంబరు నెలలవరకునను అయిన ఆదాయవ్యయములు పరిక్షించి అంగీకరించడమైనది.

2. వచ్చే డిసెంబరు నెలలో వార్షికోత్సవము జరుపునిమిత్తము నివేదికను కమిటీవారు తయారు చేయవలసినదిగ తీర్మానించడమైనది.

3. మద్రాసు రాజధానిలోని సాహిత్య సంఘములకు అనగా డిస్ట్రిబ్యుటర్లు, తాలూకాలోర్లు, మ్యూనిసిపలు, యూనియనుబోధకులకు శరణాలయమును గూర్చి యొక విస్తృతమున పంపించిన్ని, స్వయముగ చూచియు, విరాళమును విహారుచేయ నలసినదిగ కార్యదర్శిని కోరుచున్నాడు.

(నం) వి. యల్. శాస్త్రి,
అగ్రాసనాధిపతి.

1926 సం॥ రం ఆదాయవ్యయపట్టిక

జమ	రు.	అ.	పై.
విరాళములు	2628	12	0
నెలవందలాలు	467	10	0
బాకీలు	450	0	0
	3541	6	0

ఖర్చు

ఇంటిఅద్దె దీపములు	617	0	0
వస్త్రములు	6	11	0
పాత్రసామాను	16	4	6
అచ్చు	15	0	0
పొన్నేజి	10	18	0
చదువు	40	0	0
చేతిపనులు నేత వేయ	96	5	3
గుమాస్తాలు, పనివాండ్లు	260	12	6
తీర్చిన బాకీలు	221	4	0
ప్రచారప్రయాణములు	480	7	9
భోజనపదార్థములు	1344	10	6
హిందూయువతీ పత్రిక	482	1	6

మొత్తం 3541 6 0

1927 సం॥ జనవరి మొదలు నెప్టెంబరు నెలలవరకు

జమ	రు.	అ.	పై.
విరాళములు	997	0	0
నెలవందలాలు	228	0	0
బాకీలు	622	12	11
ఇతరరాబడులు	25	8	0
హిందూయువతీ పత్రిక	72	0	0

మొత్తం 1945 4 11

ఖర్చు

ఇంటిఅద్దె దీపములు	632	6	0
వస్త్రములు	92	12	3
నేవనరి	5	9	6
పొన్నేజి	6	2	0
చదువు	75	7	0
పనివాండ్లు	138	10	0
తీర్చిన బాకీలు	283	18	11
ప్రచారప్రయాణములు	423	6	6
భోజనపదార్థములు	281	1	6

మొత్తం 1945 4 1

భాస్కర్ల ఈశ్వరరావు,
సహాయకార్యదర్శి

బాలీవియా ప్రాత అభ్యర్థుని జంపుట

1 అవతే, అక్టోబరు 25:—బాలీవియా ప్రాత అభ్యర్థ జంపెనని నలుగురిని 10 బేండ్లు కట్టించిరి. వీరిని వంటులు రము ఉరిదీయవలెననిరి. వారి అచారముచుట్టి బండిలలో దురననే ముందుగా ఉరితీయవలెననెను. తాను నట్టోపు ప్రజలు కోర్టులో మూగిన ప్రజలయొత్సాహమును నెటకు త్వరగా తనను ఉరిదీయవలెననిరి. ఉరి ఎప్పుడుదీ నిర్ణయము కాలేదు.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

తిరువూరులో స్వాగతము

ఈ నెల 23 వ తేదీ ఉదయమున 10 1/2 గంటలకు పటి లం ప్రెయిసులో గాంధీమహాత్ముడు, శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, మహాదేవదేవి, రాజగోపాలాచారి, ఆచార్య కుమార్తె, మున్నగువారు తిరువూరు చేరిరి. వారిని మంగళవిలాసబంగళాకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట కె. ఎస్. రామస్వామి గౌడరు పి. డి. అచార్యులుగారు మున్నగువారు స్వాగతమొసగిరి. దేవదాసు గాంధీగారికి తిరువూరుపల్లిలో శస్త్రచికిత్సజరిగినందున ఆతడును డాక్టరు టి. ఎస్. రాజగురూరుకు కరూరునుండి మోటారులో 11 1/2 గంటలకు తిరువూరు చేరిరి. 23 వ తేదీని మహాత్ముడు విశ్రాంతిగాకొనెను. కరూరుప్రజలపక్షమున సి. పి. దొరస్వామిమొదలగువారు కోరుటచే మహాత్ముడు డబ్బికికెళ్లుట కంగీకరించెను. 23 వ తేదీ సాయంకాలమున తంతుకారక సంఘమువారి ఖద్దరుపస్త్రాలయమునకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట న్యవసాపకుగానున్న తిరునారాయణాచార్యులగారు మహాత్మునికు స్వాగతమొసగిరి. శర్మగారి పరిశీలనక్రింద జగగుమ్మను రంగులపనులను నిలువఖద్దరు మున్నగువానిని మహాత్ముడు పరీక్షించెను.

“ఉదయమున ముగిసిపలు మైన్సులు విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను మహాత్ముని బసకు వెళ్లిరి. గీతాభ్యాస తర్వాతని మహాత్ముడు ప్రారంభ మొనరించెను. ప్రతిదినమును ఉదయమున 4 గంటలకే మీరు లేచి గీతము చాలక్షణగా చదువవలెను. అందులో మూడవ అధ్యాయము చాల ముఖ్యమైంది. అందు నేనావిధానము బోధింపబడెను. మీరు స్వాగత విరహితులు కావలెను” అని మహాత్ముడు బోధించెను.

పిమ్మట మహాత్ముడు రాజగురూరులోగూడ కరూరుకు మోటారులో వెళ్లెను. అచట పోయలు సన్యాసవ్రతమును 500 రూపాయలను సమర్పించిరి. ఒక వెండి పల్లెనునుగూడ సచ్చి. దానిని వేలమువేయగా 40 రూపాయలు వచ్చినవి. అటుండి వరల తిరువూరుకు వచ్చునపుడు దారిలో మహాత్ముడు కల్లకోయిలలో నాగెను. అచట ఖద్దరుపని మొచ్చుగా జరుగుచున్నది. అచట పనిచేయుచున్నవారి పక్షమున ఎస్. రామస్వామి నాయకరు గారు 101 రూపాయలు సమర్పించిరి.

రావుసాహెబు విజలదాసు, ఆనందజీనేలు, ఎం. ఎస్. చిక్కన్న పెట్టి, టి. ఎస్. కందనామి పెట్టి, టి. ఎస్. అనినాళి రులింగం పెట్టి, కె. ఎస్. రామస్వామి గౌడరు, పి. డి. అచార్య కె. వి. వేంకటాచల పిళ్లగార్లు మహాత్ముని సందర్శించిరి. వర్ణాశ్రమ భర్తయునుగూర్చి చర్చజరిగినది.

పిమ్మట మహాత్ముడును, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారును రాజగోపాలాచారిగారును, పి. డి. అచార్యకంపెసికివెళ్లిరి. అచట యువోగ్యులు సన్యాసవ్రతమును 51 రూపాయలను సమర్పించిరి. పిమ్మట మహాత్ముడు శ్రీమతి సభలో నుపస్థానించెను. వారు 76 రూపాయలను సమర్పించిరి.

పిమ్మట ముగిసిపలు ప్రాంతెల్ల బంగళాకు మోటారులో మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. ముగిసిపాలిటివారును, మైన్సులువారును, ఖద్దరులద్దకము పని వారును సన్యాసవ్రతములను సమర్పించిరి. మహాత్ముడు సభలో ఆంగ్లభాషలో నుపస్థానించెను. రాజగోపాలాచారిగారు దానిని ద్రవిడభాషలో సభ్యుల కెరిగించిరి. ఆసభలో రెండు వజ్రముల వుంగరములను ఖద్దరుబట్టలనుగూడ మహాత్మునికు సమర్పించబడెను. నేను ఖద్దరురాజును. ఇదియే నారాజధాని” అని నేనువెనుక తిరువూరు వచ్చిన పుడు మీరు నుడిచి యుంటిరి. నేనందుకు చాల సంతసింపితిని. మీరందులకర్తులు. ఖద్దరురీత్యములో భారతదేశమున తిరువూరుకు మరెది యునుగూడ నాటికాదు. మీరిప్పుడు మంచి సన్నరకముబట్టలు గూడ తయారుచేయున్నారు. ఇది రాజధానియైనచో ఈ ప్రాంతమున దొరకెను ప్రతిసంతను మీరే యుపయోగింపగలిగియుండవలెను. ఇది ఆసాధ్యమని మీరు తలంపగూడదు. ప్యలాభిమతిగూడక బీదలకు సహాయముచేయుటగొరకే మీరు పూనుకొనునెడల గ్రామస్థులను ప్రతివ్రతసాయవారులనుగూడ మీరు వెతనదులగుదురు. ఖద్దరువ్రతలందరును ఏకీభవించి పనిచేయవలెను. ఖద్దరువ్రత ధనార్జనచేయు విషయమునుగూడ మీరు కొంత విశేషముగొనవలెను. మీరు నుఖివనముచేయుచు విశ్రమగుభాషమును గూడ బడయుగురురు రని నేను పూర్వీకీ చెప్పగలను. ఎక్కువవడ్డీని గడించుట కెవరును కోరగూడదు. ఇట్టిసంఘములకు 100 కి 20, 25 వంతున కెట్లు ఖజీ సొమ్ముమీద కట్టిగట్టినదియో నేను నమ్మెదను. అటుల

మొచ్చులాభమును తీయుట బీదలను మోసగించుటయనియే నా ఆభిప్రాయము. కావున గౌరవముగా జీవించుటకు వలయు సంతమాత్రమే యుండుకొని తక్కినధనము సంతను బీదలకొరకే వ్యయపరుపవలెను. ఈ రీతిగా మీరు చేయుచున్నంతకాలమును మీరాజబిరుదమును నేను అంగీకరించి యీ ముఖ్యపట్టణమునుగూర్చి అన్నిచోట్లను వెల్లడించుచుందును” అని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రజలపక్షమున అచరునేటుగారు 2123-6-0 లు సమర్పించిరి. ముగిసిపలు మైన్సులువారి పక్షమున ప్రధానోపాధ్యాయుడు 170 రూపాయలు సమర్పించెను. 26 వ తేదీని మహాత్ముని గౌరవార్థము ముగిసిపలు పాతకాలలన్నియును మూయబడుననిగూడ నాసభలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు నుడివెను. తిరువూరు విజయపురము ఖద్దరు వర్తకులుగూడ సన్యాసవ్రతములను ధనమును సమర్పించిరి. కె. పి. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఒక జత గుడ్డులను సమర్పించెను. అంగరపాలెం ఖద్దరువర్తకులు అయిదు తెల్లఖద్దరు తానులను సమర్పించిరి. వీనినన్నిటిని వేలమువేయగా 250 రూపాయలు లభ్యెను. మొత్తము తిరువూరులో 8000 రూపాయలు లభించెను.

వికమత్య మహాసభ

మతాంతరీకరణములనుగూర్చిన ఒడంబడిక

కలకత్తా నమావేళమునందు చర్చ

ఆమోదింపబడినతీర్మానము.

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:—శ్రీమతు శ్రీనివాసయ్యగారు : మావేళరచిన వికమత్యమహాసభ యందు లౌకికముగ దీర్ఘము చర్చ జరిగిపిమ్మట యాదిగవ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను:—“ప్రత్యేకవ్యక్తుగాని ఒకసంఘమువారు గాని వేరొకరిని నెమ్మదియగు బోధకేపిగాని వాదనయందు నమ్మించి గాని అన్యమతమునంకితమతమునకు మార్చికొనవచ్చును. కాని బలవంతముగ లేక మోసపునలన నట్టిచర్యకు గడంగుట గాని వారింపుటగాని యెవరైనాదు. ధనము తదితర భౌతికాశ్రయముల గల్పించి అన్యాయముగ మతాంతరీకరణ మొనర్పరాదు. 18 ఏండ్లలోపునాని అన్యమతములలో చేర్చుకొనరాదు. వారి తల్లిదండ్రులతోపాటు కలిసినచో గలియవచ్చును. 18 ఏండ్లలోపు వారు తమ తల్లిదండ్రులతోగాక ప్రత్యేకముగ అన్యమతము వారిచే జక్కినచో వారిని స్వమతము కౌప్పగించవలెను. మతాంతరీకరణములు గాని పునఃస్థికరణముగాని రహస్యముగ రహస్యస్థలములందు రహస్యవిధమున జరుగరాదు. అంతకన్న దానిగూర్చి ఉత్సవములు ఊరేగింపులు జరుగరాదు. ఏదేని మతాంతరీకరణముగూర్చి ఫిర్యాదులు వచ్చినచో వర్కింగు కమిటీవారు నియమించు మధ్యవర్తులు విచారించి తీర్పుజేపెదరు”.

సభాప్రారంభము

కలకత్తా, అక్టో. 27:—కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన డా॥ ఆస్సారిగారు నిన్నసాయంకాలము వికమత్య సభకుగాను కలకత్తా విచ్చేసిరి. హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు నిన్నరాత్రి సమావేశమయి వికమత్యము చేకూర్చువిషయమున యిష్టగోష్ఠి సభజరిపిరి. కేడుదయము వరల శ్రీనివాసయ్యగారు బసజేయియన్న గోస్వామిగారి యింటివద్ద సమావేశమయిరి.

వచ్చినవారు

కేడుజరిగిన వికమత్య సభనుగూర్చి యాదిగవ ప్రకటన వెలువడెను.

ఆ. భా. కాంగ్రెసు సంఘముతో పున సమావేశపెరుచుబడిన వికమత్యసభ నేడు సాయంకాలము 8 గ వాబజారునందు వంగరాష్ట్రకాంగ్రెసుకార్యాలయమునందు ప్రారంభమయ్యెను. ఆ. భా. కాంగ. స. సభ్యులును ఆహూతులైన యితర పెద్దమును మ్యలు సభకువచ్చియుండిరి. ప్రతికా ప్రతినిధులను రాసీయలేదు. వచ్చినవారిలో యాదిగవవారుగలరు:—ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు రంగస్వామి అయ్యగారు డా॥ ఆస్సారి, మన్మథాచారి, సోకతాలి, మాల్యవహమ్మదు, సాఫీదాదు, సాహెబుకర్కరాపి, కుమారగంగానందశింగ ఆచార్యప్రభులచంద్రరాయి, జె. ఎం. నేనునవ్వు, కుబాభుచంద్రబోసు, ఎన్. సి. చంద్ర, టి. సి. గోస్వామి, కె. సి. నియోగి, డా॥ బి. సి. రాయి, పి. కె. చక్రవర్తి, ముషిబుర రహీమాను అక్రమభాగ: హెచ్. ఎస్. వర్మదేవ్, సత్యేంద్రచంద్రమిత్ర, బాబు భగ

వాందాసు, రెవ. సి. ఎఫ్ ఆండ్రూసు, టి. ప్రకాశం, నీలకంఠదాసు, లాలా శంకరలాలు, లాలాగిరిపరిలాలు, ఉపేంద్రనాథబెనర్జి, సత్యరంజనబట్టి డా॥ జె. ఎం. దాసునవ్వు గార్లు.

శ్రీనివాసయ్యగారు

సభ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సభ సమావేశ పరుచుటకుగల కారణముల నెరిగించిరి. ప్రతికలలోగల ప్రకటనల వలన కలిగిన అపోహలనేకము తొలగించి ముఖ్యముగ జయరామదాసు దౌలతాముగారు ఆసోసియేటెడు ప్రెసున కెరిగించిన విషయముల ఖండించిరి. దేశములోకెల్ల ప్రాముఖ్యముగ జాతీయసంస్థయగుటచే కాంగ్రెసు హిందూమహమ్మదీయవైషమ్యముల బాపుటకు తన బాధ్యతను నిర్వహించుటయందు యీసభవారు సానుభూతి జూపి సాయపడవలెనని విన్నవించిరి. మహమ్మదాళిగారు, ప్రకాశంగారు పిమ్మట సభిధముగ సభావ్యక్తతను గూర్చి చెలిపిరి.

ఈ వైషమ్యము లన్నింటికి గల మూలకారణములగుర్చి మత రాజకీయ భావములనాధ్యాత్మికదృష్టితో గమనించుట నని హిందూమహమ్మదీయ సోదరులందరిని బాబు భగవాందాసుగారుకోరిరి.

జె. ఎం. నేనునవ్వుగారు

సభవారు చర్చింపఁబడిన ముఖ్యవిషయముల నూచించి చర్చిప్రారంభించిరి. ఈ దినన మాకు విషయముల చర్చించి డోయొక ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనవలెనని నూచించిరి. (1) ఉభయమతములమధ్యమతాంతరీకరణములు, పునఃస్థికరణములు; (2) గోనఖలు (3) మసీదులయొడుట వాయిద్యములు. డిల్లీలో సంయుక్త సభయందలి తీర్మానముల ననుసరించి ప్రస్తుతము చర్చిప్రారంభింపవచ్చుననిరి.

అనుమానము తొలగుట

ఆచార్య రాయిగారు తరువాత మాట్లాడుచు తాను సందేహించుచు యీసభకు వచ్చెనుగాని నచ్చినపిదప సందేహావృత్తి యొనదనిరి. సభలో సామ్యభావమునకు సంతసిందిరి. సభ జయప్రదముగ జరుగవలెనని కోరిరి.

మతాంతరీకరణము

పిమ్మట అధ్యక్షుడు ప్రథమవిషయముగూర్చి విపులముగ చెలిపిరి. రంగస్వామి అయ్యగారు ఆవాడునయము ప్రాశంభసభలో వ్రాయబడిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. దీనిపై దీర్ఘముగ చర్చ జరిగినపిమ్మట వైసద్యనరసింహ తీర్మానము సభలో నామోదింపబడెను.

పిమ్మట తక్కిన రెండువిషయములు గోహత్య మసీదులయొడుట వాయిద్యములగుర్చి చర్చజరిగెను. సిద్ధాసభ నాటి నుండి గల కొన్ని ముఖ్య విభేదములగుర్చి డా॥ ఆస్సారిగారు దీర్ఘముగ ముచ్చటించిరి. ఈవిషయము మరునాడునయము 8-30 గ. వరకు వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారిని ఆచార్య నమూనాడు జహ్వరిలాలు నెహ్రుగారిని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తిరు 10 వ వార్షికోత్సవమునకు ఆహ్వానించిరినియు ఇగుపురును అంగీకరించిరినియు తెలియచున్నది.

ప్రకటన

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టు

O. S. No. 570 of 1926, I. A. No. 295 of 1927

వాది:—యెల్లూరు బలరామిరెడ్డి.

VS.

ప్రతివాది:—పూండ్ల కుమారస్వామి.

యీనెంబరు ప్రతివాదివైన కోర్టువారు యిచ్చిన (ప్రతి) మినరి డిక్రీని బట్టి పైనవో డిక్రీ ప్రాప్తమయ్యెనందున వలెక్షిడిగా కోరుచూ వాది యీ నెంబరుకు పిటిషన్ దాఖలు చేసుకొని నందుకు కోర్టువారు ప్రతివాదియొక్క ఆక్షేపణ తెలుపుకొను నిమిత్తం తే 1-11-1927 ది నాటికి వాయిదా వేసియున్నార గనుగై పైనవో డిక్రీ ప్రాప్తమయ్యెనందున యేమైన ఆక్షేపణ యొన్నయెడల ప్రవాదివారోజు పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును. లేనియెడల యీ పరోక్షములోనే పైనలు డిక్రీ ప్రాప్తమయ్యెనందున.

బి. రామస్వామయ్య,

27-10-1927.

వాదివకీలు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటునకు

ప్రశ్నోత్తరములు 27-10-1927

ఎ. శివరామ మినహారు

ప్రశ్న:- (ఎ) గత స్కూలు ఫైనలు పరీక్షాఫలితములను సూక్ష్మముగా పరిశీలించి మోడరేషను బోర్డువారు ప్రత్యేకముగా నాలోచించిన విద్యార్థుల పరీక్షాఫలితములను పరిష్కరించిన విధమునగూర్చియు, మద్రాసు డైనికవార్తాపత్రికలలోని ఫిర్యాదులను సిండ్రికేటువారు గమనించిరా?

(బి) మోడరేషను బోర్డువారిచే పరిష్కరింపబడవలసిన కడకు పరీక్షాఫలితములను ప్రత్యేకించి ఎందునా రెండు?

(సి) ఇట్లు ప్రత్యేకించి ఎందులలో నొకేవిధమున నియమము లేదా?

(డి) గత ఆయిదు సంవత్సరములలో స్కూలు ఫైనలు పరీక్షా నిబంధనలు యెన్నిసార్లు సవరణ గావించబడెను?

(ఇ) ఇట్టి సవరణము గావించుటకు కారణములేమి?

(యఫ్) (ఎ) ప్రశ్నలోని విషయములు నిజ మగునెడల అట్టి ఫిర్యాదులకు యేమయిన న్యాయాధార మున్నదా?

జవాబు:- (ఎ) అవును.

(బి) (సి) ప్రత్యేకించి ఎందువద్దతి లేదు.

(డి) నిబంధనలు ప్రతి సంవత్సరము ఎక డెమిటు కవున్ని సచే తయారుచేయబడును.

(ఇ) ఆ ప్రశ్న రావలసిన యవసరము లేదు.

(యఫ్) ఫిర్యాదులకు న్యాయాధార మేమియు లేదు. యెస్. యెస్. వెంట్రామ అయ్యర్.

ప్రశ్న:- (1) స్కూలు ఫైనలు మోడరేషను బోర్డు నియమింపబడుట సిండ్రికేటుచేతనా లేక ఆకెడెమికు కవున్నిలు చేతనా? (2) మోడరేషను బోర్డుసభ్యులందరు సిండ్రికేటు సభ్యులై యుండవలయునను నిబంధనగలదా? (3) మోడరేషనుబోర్డులో ప్రాస్కూలు ఉపాధ్యాయులను యిరువురు సభ్యులుగా జేర్చువిషయ ములోచింపబడునా? (4) పరీక్షాఫలితములు ప్రచురింపబడినపుడు ఒక మోడరేషనుబోర్డు వ్యవహరించుట నిలుపుకొనబడవలెనని ప్రత్యేకవిషయములు ఆలోచనకు వచ్చినపుడు సడరుబోర్డు తిరిగి వ్యవహరించుటగాని లేక మరియొక క్రొత్తబోర్డు నియమింపబడుటగాని నిలులేదా?

జవాబు:- (1) సిండ్రికేటు.

(2) లేదు.

(3) లేదు.

(4) ప్రత్యేకవిషయము లేనియెడల ఆలోచనకు రావలసిన యవసరము లేదు. ఎక డెమిటు కవున్నిచే సాధారణనిబంధనలు తయారుకావడును. ప్రత్యేకనిబంధనలు మోడరేషను బోర్డుచే తయారుకావడి సిండ్రికేటుయొక్క అనుమతిని బొంది సంవత్సర సవత్సరమునకు వర్తింతును.

యెస్. ఆర్. సుబ్బయ్యయ్యర్

ప్రశ్న:- మార్చి 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు పరీక్షలో యింగ్లీషు వార్డుల పేపరులో రిమార్కులు వచ్చిన వారెందరు? 10 మార్కులకు తక్కువ వచ్చిన వారెందరు? రిమార్కులు వచ్చినవారిలో యితర మూడు యింగ్లీషు పేపర్లలోను కలిపి ప్యాసుమార్కులు వచ్చినవారెందరు?

జవాబు:- చట్టముల యొక్క 7-వ అధ్యాయము 18

(సి) సెక్షను క్రింద నిరాకరించడమయినది.

ప్రశ్న:- మార్చి 1 వీలె 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు పరీక్షయొక్క యింగ్లీషు పరీక్షాబోర్డు ఛైర్మన్లుగారి రిపోర్టు సభవారి యెదుట బెట్టెదరా?

జవాబు:- చట్టములయొక్క 7-వ అధ్యాయము 18 (సి)

సెక్షను క్రింద నిరాకరించడమయినది.

ప్రశ్న:- మార్చి 1 వీలె 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షా ప్రశ్నలు ఆయా తరగతులకు మించి యున్నవని సిండ్రికేటుకు తెలియజేయబడినదా? (బి) అట్లయిన యెడల అట్టి పొరబాట్లు ముగ్గురు జరుగకుండుటకై సిండ్రికేటు యేమియేర్పాటులు గావించినాడ?

జవాబు:- (ఎ) అవును.

(బి) ఒక సంవత్సరపు పరీక్షాప్రశ్నలపై పరీక్షాబోర్డువారు చేయు రిమార్కులు రాబోవు సంవత్సరపు పేపరు సెటింగుబోర్డుకు పంపబడును.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటు సమావేశము

కలాశాలల పరీక్షించుట కొకవిచారణసంఘము

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పరిషత్తు (సెనెటు) నిన్న మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు సెనెటు భవనమున సర్ ఆర్ వెంటటర్త్తం నాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రథమమున ప్రశ్నోత్తరములు గైకొనబడెను. పిమ్మట విశ్వవిద్యాలయ కలాశాలలను అనుబంధ కలాశాలలను పరీక్షించుటకు నియమింపబడు విచారణసంఘమును గ్రాంటును గురించి చర్చ జరిగెను.

విచారణసంఘము

విశ్వవిద్యాలయ శాసనమునందలి సెం F8, 16 (10) సెక్షనులక్రింద తమ విధుల నిర్వహించుటకును నివేదిక సంపుట కను అనుబంధ కలాశాలలను, విశ్వవిద్యాలయ కలాశాలలను పరీక్షించుటకుకొక విచారణసంఘమును నియమించుటగాను "ఫీఫండునుండి" రు 25000 ల వెచ్చింపవచ్చునని సెనెటువారు సిండ్రికేటువారి కధికార మొసగుచున్నారు" అని రెవరెండు డాక్టరు డబ్ల్యు. మెప్పెనుగారు ప్రతిపాదించుచు నిట్లు నుడిచిరి. ఈ విచారణసంఘమును నియమింపవలసినదని సెనెటువారు గత సమావేశమున తీర్మానించిరి. ఇందుకు కొంత గ్రాంటు నొసగవలసినదని సిండ్రికేటువారు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి. ఇంతవరకును వారివద్దనుండి ప్రత్యుత్తరములేదు. వా రెట్లు నిర్ణయించుకొనినది ఇంకను దెలియలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో చేయవలసినదేమి. గ్రాంటు లేక, ఈకమిషనువారి కను పని ప్రారంభింపజాలకున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ధనమిచ్చినను ఇవ్వవచ్చును, విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ధనమైనను ఒకరి కమిషను నియమించుట చాల ముఖ్యము. సిండ్రికేటువారి విషయముల నన్నిటిని బాగ్రత్తగ పరీక్షించి సెనెటువారి నీగ్రాంటు నడుగుటకు నిశ్చయించిరి. కమిషనువారు వెంటనే పనిని ప్రారంభించుట చాల అవసరము. విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలన వ్యవహారములగురించి మాత్రమేగాక క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడవచ్చు ఇంటర్మీడియేటు తరగతియందు క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడవచ్చు మార్కులను గురించి గూడ పీరు బాగ్రత్తగా విచారణచేసి నివేదిక సంపాదించి యున్నది. ఇదిగాక అనుబంధకలాశాలల పద్ధతి నింకను సాగింపవచ్చునా రాదా యను విషయమును గురించి విశ్వవిద్యాలయమువారు నిశ్చయించుకొనవలసిన సమయముగూడ సమీపించుచున్నది. సెనెటువారు వెంటనే గ్రాంటు నొసగినయెడల కమిషనువారు వెంటనే పని ప్రారంభింపవచ్చును

ఆర్. జి. గ్రీవుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఒక సవరణ

కె. నుబ్బయ్యయ్యగారు 25 వేలకు 10 వేలకు కనిపవలెననియు మొదటినుండి "నివేదిక సంపుటము" అనుపదము వరకు గల పదముల తొలగింపవలెనని ఒక సవరణను పాదిరించుచు విశ్వవిద్యాలయ శాసనము క్రింద నిర్ణయింపబడిన కమిషను నిర్వహించుటకు ధనమును ప్రభుత్వమువారు రొసగవలెననియు, వారాధన మొసగువరకును వైవిధ్యముల నిర్వహించు సక్రమాలేదనియు, విశ్వవిద్యాలయము వారిట్టి వైఖరి నవలంబించువరకును ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తి గలుగదనియు నుడిచిరి.

చర్చను నిలిపియుంచవలెను

సి. వి. వెంటటర్త్తం అయ్యంగారి రీసమయమున ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును తీర్మానముపై చర్చను నిలిపియుంచవలసిన దని ప్రతిపాదించిరి.

ఎప్పటివరకు చర్చను నిలుపవలసినదియు వివరింపని యెడల ఆది సక్రమమును ప్రతిపాదన గాదని జి. ఎ. నల్లేశు గారు రాక్షేపింపగా, డిసెంబరు 12 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు చర్చను నిలుపవలసినదని వెంటటర్త్తం అయ్యంగారు సవరించుకొని ప్రతిపాదించుచు నిట్లునుడిచిరి. ఈకమిషనునకు ప్రభుత్వమువారు ధనమొసగెదరా లేదా యనునది చాల ముఖ్యమునవిషయము. వారెంత ఇచ్చునదియు ముందుగా మనము తెలిసికొనుట అవసరము. ప్రభుత్వమువారి విషయమును ఒకటిరెండు కోజులలో ఆలోచించుకొని, రాబోవు శాసనసభ సమావేశమున సబ్జి మెంబర్ గ్రాంటును గౌరవవచ్చును. ఈలోగా మించిపోవునది లేదు. తొందరపడి, సెనెటువారి గ్రాంటు నొసగినయెడల, పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు తామేమియు నొసగ నవసరములేదని అభిప్రాయపడవచ్చును.

అంతియగాక, ఇంకను విచారణసంఘసభ్యులను నిర్ణయింపలేదు. సిండ్రికేటువారి నిర్ణయమును నిలిపియుంచుటచే,

సెనెటుసభ్యుల హృదయములందాళలగల్గించి, ఈ ప్రతిపాదన కంగీకరింపజేయుటకని, ప్రజల అనుకూలత కవకాశము నొసగిన వారగుచున్నారు. డిసెంబరువరకు ఈచర్చను నిలిపియుంచిన యెడల, ఈలోగా సభ్యులపేర్లనుగూడ సభవారు తెలిసికొనవచ్చును. సెనెటువారి స్వభావముగౌరవము, ఆత్మగౌరవము కొరకును ఈచర్చను నిలిపియుంచుట అవసరము.

పి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు (చిదంబరము) చర్చను నిలుపవలెనను ప్రతిపాదనను ఆమోదించిరి. కె. వెంకటేశ అయ్యగారు ఇంకను బలపరచుచు ఈ చర్చను అణచివేయుటకు సిండ్రికేటు సభ్యులు అవలంబించిన పద్ధతి చాల అనుమానముల కవకాశ మొసగుచున్నదని నుడిచిరి. బి. సి. రంగస్వామిగారుగూడ ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

డాక్టరు మెప్పెను ప్రతిపాదనను ఎదుర్చుచు సిండ్రికేటువారు విషయముల నన్నిటిని సభవారియెదుట సుచిరనియు దాచిపెట్టెను లేవనియు నుడిచిరి. సెనెటుసభవారే ఒక మిషను నియమింపవలెననియు అందు 10 మంది సభ్యులుండవలెననియు తీర్మానించిరి. అతీర్మానము నమూనాలో పెట్టుటకు సిండ్రికేటువారి గ్రాంటు నడిచిరి. ఇందమునముల కవకాశ మొక్కడ నో తెలియకున్నది. ఈవిషయమై చర్చను డిసెంబరు 12 తేదీవరకు నిలిపి యుంచినయెడల విచారణకవకాశముండదు. మార్చివెలలో ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలు ముగియును. ఈలోగా పరీక్షలపాదావిడివలన కలాశాలవారి విచారణలకు తరఫీర్పాలు గావించజాలరు. అంతియగాక యెదువత్సరముల కొకసారి విశ్వవిద్యాలయమువారిట్టి విచారణసంఘమును నియమించుట ఆచారముగ వచ్చుచున్నది. ఆసంఘమును నియమింపవలసిన సమయమిదియే. ఇందుకు మరియొక విచారణసంఘమును నియమింప నవసరము లేకుంక ఈవిచారణ సంఘము వారికే ఆపనినిగూడ నొప్ప చెప్పవచ్చును.

జి. కె. బెత్తూరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, విచారణసంఘమును నియమించుటకు తానునుకూలుడనే ననియు కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులందా సంఘమును నియమించుట వాంఛనీయము గాదనియు నుడిచిరి. విశ్వవిద్యాలయము వారిపుడే ఇంటర్మీడియేటు, తరగతియందు క్రొత్తపద్ధతి నవలంబించుచున్నారు. ఇప్పుడే కమిషనును నియమించిన యెడల వారి క్రొత్తపద్ధతుల గురించి విచారణ చేయుటగాని శిష్యాుల చేయుటగాని అవకాశముండదు. అందుచే ఈవిచారణసంఘమును రెండు సంవత్సరముల యంతరము నియమించుట మంచిది.

అనుమానమున కవకాశములేదు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదన సెదుర్చుచు, ఈ విషయమున సెనెటువారిచర్యయం దనుమానాస్పదమయినదేమి యులేదనిరి. అనుబంధ కలాశాలలపద్ధతి నుంచవచ్చునా రద్దుచేయవలెనా, కొత్తవిశ్వవిద్యాలయముల స్థాపించుట అవసరమాకాదా అనువిషయములగురించి, ఈ కమిషనువారు మార్చి సెలవులలోగా ప్రభుత్వమువారికి నివేదికపంపియున్నది. డిసెంబరు మాసాంతరము నియమించినయెడల, వారిగడువులోగా అన్నికలాశాలలను పందర్శించి విచారణచేయుట కవకాశముండదు. పరీక్షలపాదావిడియించుచు కలాశాలాధికారులు పండితులు, ఈ కమిషను నావ్యసించి, తొడ్డుడుకు సావకాశముండదు. ప్రభుత్వమువారు ధనమియ్యకపోయినను, విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ బాధ్యతల నడుపుకొనరాదు. ఇతరులైన కొకమచ్చే తమముక్కు సెవలైన కొనుకొనెదరా? ప్రభుత్వమువారు ధనమియ్యలేదని మనమా విచారణ సంఘమును నియమింపకపోవుట అట్టిదే. ఇది విశ్వవిద్యాలయమువారి గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు సంబంధించిన విషయము. పేదలకు విద్యార్థులనుండి మనమీ ఫీజులను వుచ్చుకొనుచున్నాము. వారిలో చాలమంది అనుబంధ కలాశాలలందు చదువుకొనువారు ఆకలాశాలల సరిగమన్నవో లేవో జూచుట విశ్వవిద్యాలయమువారి విధి. లేనియెడల తమ బాధ్యతల తప్పినవారగుదురు.

ఎ. చైన్యనాథ అయ్యగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ఈవిషయమునకును విశ్వవిద్యాలయమువారి గౌరవ ప్రతిష్ఠలకును ఎట్టి సంబంధమును లేదని నుడిచిరి.

డి. బి. కె. రామని మినహారు రొక సభ్యుని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు 25 వేలలో అంతమొత్తమును ఖర్చుగాదనియు విచారణసంఘమునందుండు పదిమంది సభ్యులలో ఒక్కొక్కరికి వెయ్యిరూప్యముల చొప్పునను గౌరవభృతి యొసగబడుననియు ప్రయోజనపు ఖర్చులకు ఆరు వేలగుననియు, ఇతరోద్యోగుల క్రింద 9 వేలగుననియు నుడిచిరి.

ప్రతిపాదన వీగిపోవుట

జి. ఏ. నల్లేశుగారు చర్చను ముగింపవలెనని ప్రతిపాదనను సభవారికిరించిరి. పిమ్మట చర్చను నిలిపియుంచ

వ తనను ప్రతిపాదనను వోటునకు తెచ్చిగా 43 గురు మాత్రమునుగాను 48 గురు ప్రతిపాదనమును వోటునకును చేసి పోయినది ప్రకటించబడెను.

అప్పటికి సాయంత్రము ఆరుగంటలకు చేరినది. వెంకటేశ్వరస్వామిగారి ప్రతిపాదనపైన చర్చను ఈదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును నిలిపియుంచబడెను.

నేటికార్యక్రమము

ప్రభుత్వమువారి జాబు

సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించక పూర్వము, వై. ను చాన్సలరుగారు అనుబంధ కలాశాలలను గురించియు కొత్త విశ్వవిద్యాలయముల అవసరమునుగురించియు విచారణచేయుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించుటకు గ్రాంటునొసగుట నుగరించి ప్రభుత్వమువారి నొసగిన జవాబు ఈ దినమున అందెనని తెలిపి దానిని చదివెరి. విశ్వవిద్యాలయము వారు రు. 80 వేల గ్రాంటు నడిగిరి. ఈ విచారణసంఘములు విచారించవలసిన విషయము గురించి ఆ వ స ర మ గు వి వ ర ము ల ని యు ఇ ది వ ర కే చెరియును. కొత్తగా కమిషనువారు విచారించవలసిన విషయము తెలియును లేవు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము శాసనముగావింపబడిన పిమ్మట 12 స్థానముల ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడెను. కేరళదేశమున కొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచు విషయమున ఇదివరకే విచారణజరిగెను. తమిళదేశమున కొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచువిషయముపై ఒక ఉపసంఘమువారు విచారణచేయుచున్నారు. ఆన బంధకలాశాలల గురించి విచారణచేయుటకు గ్రాంటు నొసగవలెనను వాదన అంత సమంజసముగలేదు. ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి నొసగిన గ్రాంటులతాలూకు, విశ్వవిద్యాలయమువద్ద చాలధనము నిలువయున్నది. అధనమునుండి ఈ కమిషను వ్యయముల భరింపవచ్చును అని ప్రభుత్వమువారి జాబునందు గలదు.

ర. డా. మెట్టనుగారు ప్రతిపాదనపైన మాటలాడుచు, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి గనుక, ఇంకను చర్చకు ఆ వ కా శ ము లే ద ని యు తీ రా య ము న గ్రీ కరింపవలసినదనియు నుడివెరి.

పి. న. బ్రహ్మస్వామిగారు :—తీర్మానమును సిండికేటువారికి తిరిగి పంపవలెను అని ప్రతిపాదించుచు ప్రభుత్వమువారు దనమును నిరాకరించిరి గనుక కమిషనువారు వారికి గావలసిన నివేదిక సంవత్సరమున అవసరములేదనియు నుడివెరి. ఇతర విచారణను నిలిపియుంచి మార్చి మాసాంతరము సాగించుట మంచిది. ఇందువలన గలుగునట్లు చేడు. ఈలోగా ఇంటర్మీడియటు తరగతి సంస్కరణలు ఆములులోనికి వచ్చును. అప్పుడు విచారణ గావించునెడల నది సమగ్రముగ నుండగలదు.

పి. ఎ. నుబ్రహ్మస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపరచిరి.

కా. జి. ఎ. న. కేశవుగారు ప్రభుత్వమువారింపిన ప్రభుత్వము చాల అశ్రద్ధకును గలిగించెనని నుడివెరి. ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలముగ నున్నను ప్రతిపాదనముగ నున్నను విచారణసంఘమును నియమించుట యొక్క అవశ్యకతయు దెట్టిమార్పును గలంగలదు.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు కమిషను నియమించబడకుండ జూడ నెంచినవారికే సాకు దొరకినను చాలు న చాలిం చు మున్నటుండెరిని నుడివెరి. కమిషను నియమించుట అవసరమని నెనెటువారును సిండికేటువారును చాలజాగ్రత్తగ విచారించి ఇదివరకే నిర్ణయించిరి. వ్యయము నెవరు భరింపవలెననునదియే ప్రస్తుతవివాదము. ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి గనుక యట్టివిచారణసంఘము అవసరమని భావించునెడల అయ్యమును నెనెటువారే భరించుటకు సంకల్పించరాదు. ఈకమిషనునియమించుటకు దాలస్య మొనర్చినయెడల దాని ప్రయోజనము తగ్గిపోవును.

కాండేత్తుగారు :—సవరణను ఎదుర్చుచు కలాశాలలకు అనుబంధము నొసగిన తరువాత అది సరిగా పనిచేయుచున్నదా లేదాయను విషయమును పరిశీలించుట లేదనియు ఇట్టి పరిక్ష అవసరమనియు నుడివెరి. ఇప్పుడే విచారణసంఘమును నిలిపివేసినయెడల ఇక ఒకటి రెండు సంవత్సరములవరకును నియమించబడకుండును అట్లయితే దీనివరకే నియమించబడెను. కమిషనుపని ప్రారంభించుటకు కావలసిన పనులన్నియు ఇదివరకే గావించబడెను. ఇప్పుడే కమిషనును రద్దుచేయునెడల ఇంతవరకొనర్పబడిన పనియంతయు వ్యర్థమగును.

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సవరణనుగురించి యుచు ప్రభుత్వమువారి జవాబును జూచిన తరువాత సిండికేటువారు జాగ్రత్తగ విచారించవలసిన విషయములు చాలగలవని నుడివెరి. ప్రభుత్వమువారికి నివేదిక నంపుట కొక విచారణ సంఘమునును నియమించ

గలముగదా, దానిభర్తలను ప్రభుత్వమువారు భరించేదగ. అవిచారణ సంఘమునే మనముగూడ ఉపయోగించుకొనుట మంచిది అని భావించి సిండికేటు సభ్యులలో కొందరి ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి. నెనెటువారుగూడ అట్లేభావించి విచారణ సంఘమును నియమించుట కంగీకరించుచు తీర్మానించిరి. కాని ఇప్పుడు ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటు నియమమును మార్చు ప్రభుత్వము వారి జాబు చాల అన్యాయముగనున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారితో పోరాడి న్యాయమును సాధింపవలసియున్నది. న్యాయవాదియగు, విద్యాంగమంత్రిగి గలిగియున్న ప్రభుత్వమువారిట్టిజాబు వ్రాయుట అశ్రద్ధకురముగ నున్నది. ఇకమీద కలాశాలలు, విద్యార్థులు పరీక్షలకును నిమగ్నులై యుండురు. అందుచే ఇప్పుడు నియమించబడు విచారణ సంఘమువారికి కళాశాలాధికారులు గాని ఉపాధ్యాయులు గాని తోడ్పడకలగు. అందుచే జూలై మాసమునాడే విచారణసంఘమును నియమించు నెడల ఉపయోగముండును.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు :—సిండికేటు సభ్యులలో నొకరగు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, సిండికేటు వారితీర్మానము నెదుర్చుట కొత్తసంగతియని నుడివెరి.

అ. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు :—సిండికేటువారు తమయెదుటనున్న విషయములనుబట్టి ఒక నిర్ణయము గావించిరి. ఇప్పుడా వ్యవహారములందు మరియొక కొత్తవిషయము బయలుదేరెను. సిండికేటువారు కొత్తవిషయములను చేరిని గమనింపక ప్రాతీతిత్వముల పట్టుకొనినట్లేను న్యాయ మూర్తులవంటిదా యేమి. (నవ్వు)

సత్యమూర్తిగారు :—ప్రభుత్వమువారి జవాబునకు అది వ్రాయబడిన కాగితమునకుండు నిలువగూడలేదు. (కొందరు సభ్యులు—లేదు లేదు)

సత్యమూర్తిగారు :—ఓ. ఈ సభలో, మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులు కొందరున్నారని నాకు తెలియదు (నవ్వు).

సత్యమూర్తిగారింకను ప్రసంగించుచు, విచారణసంఘమును నియమించుటకుండు దేవాత్రమును ఆలస్యమొనర్చరాదని నుడివెరి. ప్రభుత్వమువారితో పోరాడవలసియున్నయెడల తరువాత పోరాడవచ్చును.

రామస్వామి శివగారు సవరణను బలపరచిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు, రి. సెక్స్ ను క్రింద విచారించవలసిన విషయములగురించి తమకెట్టి నివేదికలు ను అక్కరలేదని ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. గనుక ఈవిషయమును సిండికేటువారు తిరిగి విచారించవలసియుండుననిరి. సిండికేటువారికి ఇట్లు జరుగునని మొదట తెలిసియున్నయెడల, ఇట్టి ప్రతిపాదన సభవారి యెదుటకు దెచ్చియే యుండెడివారుగారు. ప్రతి విదువ్యవహారమున జరుగు విచారణకు కర్తవ్యముగ్రాంటు నొసగుట ప్రభుత్వము వారివిధి. ఇట్టివిచారణయే ప్రభుత్వమువారికి ప్రాణాధారము. నెనెటువారు ఈతీర్మానమును ఆమోదించినయెడల ప్రభుత్వమువారికి సిగ్రాంటు నొసగుదురని యెంచ వలెను. విశ్వవిద్యాలయము వారు ఇంతకంటె చాలముఖ్యమగు విషయములు చాలగలవు. అందుకు చాలధనముగావలెను. ఇట్టి విచారణసంఘముల వ్యయమును గూడ విశ్వవిద్యాలయమువారు భరింపవలగు. అట్లవశ్యకమున సవరణలయందుతప్ప విశ్వవిద్యాలయమువారు ఘోషించునెడల నెచ్చింపరాదు. విశ్వవిద్యాలయము శాసనముక్రింద నియమించబడు విచారణసంఘమునకు పంచవార్షిక విచారణసంఘమున పన్నెండు సంవత్సరము గలదు. రెంటిలో రెండవతరగతి విచారణసంఘము మనకిప్పుడుగావలెను. సిండికేటువారిపుడు గావించి యున్న ఏర్పాటులను, పూర్తిగా మార్చుకొనవలసియున్నది. కనుక ఈవిషయమును తిరిగి సిండికేటువారు విచారించవలెను.

ఒక సభ్యుడులేచి సవరణను వోటునకు తెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

వై. చాన్సలరుగారు :—ప్రభుత్వమువారి జాబువలన చాల ముఖ్యమగు కొత్తసభ్యులు బయలుదేరెను. కనుక తగినంత చర్చజరుగువరకు, చర్చనుగూర్చి వోటునకు తెట్టవలెనను ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టను.

ర. డా. మెట్టనుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, తీర్మానమును అంగీకరించుట వెంటనే జరుగవలెనుగాని, నిలిపియుంచరాదనిరి.

పి. ఎ. గణేశ అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు అనుబంధమును గోరిన ప్రతి కలాశాలలకు ఒక విచారణసంఘమును పంపి పరిశీలించియున్నయెడల బాగుండెడి దని నుడివెరి.

ఒక విచారణసంఘమును నియమించవలె నను విషయమునిట్టిమే కాని సిండికేటువారి పుచ్చే యాజు చేయవలెను విచారణ సంఘము మనపనికిరాదు. అంతిముగాక ఇప్పుడెంత తొందరగా నియమించబడు విచారణసంఘము ఏమియు పనిచేయజాలదు.

సంచలనము

కాల్లెలుగారు చర్చను నిలిపి ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. గాని వై. చాన్సలరు అంగీకరింపలేదు.

రా. బి. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు, కొందరు సభ్యులు తమకుమాత్రము వాక్యాంతం త్రవ్వమును గోరుచు, ఇతరులు మటలాడుకుండ చేయుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములను నిందించిరి.

మధ్యాహ్నము 2 గ. 20 ని.లకు సభవారు సభాసరములకు లేచిరి. తిరిగి 3.15 గంటలకు సమావేశమయ్యెదరు.

మేయోకన్యగ్రంథము

నర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి అభిప్రాయము బొంబాయి, ఆక్టో 27 :—ఇంగ్లాండునుండి తిరిగివచ్చిన సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో యీక్రింది యభిప్రాయములనుచెరిపిరి. ఇంగ్లాండునుండి భారతదేశమువలన మైదురభిప్రాయము లధికముగ వ్యాపించుచున్నది. మేయోకన్యగ్రంథమువలన పాశ్చాత్యులను నోభావములందు గలిగిన మార్పు నాకుగొప్ప అశ్రద్ధకు కలిగించినది. మేయోకన్య యొక విషయవాదానిగ గనపట్టుచున్నది. ఫిలిప్సెనదివలనగూర్చి గూడ నామెయిట్టి గ్రంథమునే వ్రాసి యుండెను. ఈ గ్రంథప్రకటన సందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి సంబంధమున్నదను ఆరోపణను నేను అంగీకరింపజాలను. ఇట్టి దుష్ప్రచారమును ప్రతిఘటించి భారతదేశము విషయమై సరియగు అభిప్రాయమును ఇంగ్లాండునుండి వ్యాపింపజేయుటకు తగుప్రకటనసంఘము స్థాపించుటవలసరము.

డా|| బెనెంట్ గారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 27 :—ప్రపంచ పర్యటనముముగించి నేటిదినమున మైదురలో బొంబాయి చేరిరి. డా|| ఆ. సి. బె. నెంట్ గారు మేయోకన్య గ్రంథము విషయమై యీక్రింది అభిప్రాయము తెలిపిరి :—“ఈ గ్రంథమువలన భారతదేశమునకు కొంతనష్టము కలిగినను మేయోకన్య యొక్క దురుద్దేశము క్రమక్రమముగ విశేషముపడుచున్నది. అతిభాల్సవివాహములు భారతదేశముందు మాత్రమే ఆచారము నందున్నవని మేయోకన్య వ్రాసినది. ఇంగ్లాండులో వివాహ వయస్సు శాసనము ప్రకారము బాలికలకు 12 సం|| బాలికలకు 14 సం|| నిర్ణయించబడియున్నది. 14 సం|| బాలికలకు 12 సం|| బాలికలకు ఎన్నియో వివాహములు అయినట్లు నిదర్శనములు గలవు. ఈవిధమున క్రమముగ యీ గ్రంథమునందలి అసత్యములు బయల్పడుచున్నవి. (అ. (వె.)

కామనువెల్లు బిల్లు

డా|| బెనెంట్ గారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆక్టో 27 :—డా|| ఆ. సి. బె. నెంట్ గారు ప్రపంచపర్యటనము ముగించి జడ్డు కృష్ణమూర్తితో నేడు బొంబాయిచేరిరి. పత్రికాప్రతినిధి సంవర్ధింప డా|| బె. నెంట్ గారు యీక్రింది అభిప్రాయముల తెలిపిరి. “భారతదేశమునందలి అన్ని పక్షములవారు కామనువెల్లుబిల్లు నంగీకరించునట్లు నేను గొప్పప్రయత్నము చేసెదను. మదరాసునందు కాంగ్రెసు సభలో యీ బిల్లు ఆమోదింపబడవలయునని నాయభిప్రాయము ఇంగ్లాండులో లేబరుపక్షమువారు యీబిల్లును ఆమోదించియున్నారు. రాబోవు యెన్నికలలో యీపక్షము అధికారముకు రాగలదు. లిబరలుపక్షమువారు యీబిల్లును ఆక్షేపించిరి. ఇంగ్లాండు విషయమై అభిప్రాయముల మార్పుకొనిన బర్మిను హెమ ప్రభువువంటి కన్సర్వేటివు పక్షమువారుగూడ సమయముగయ్యుగ యీబిల్లు నామోదించెదరనియే నాయభిప్రాయము. కావున భారతీయు లందరు యీ బిల్లుని విషయమై ఏకగ్రీవాభిప్రాయము ప్రకటించుట అవసరము”.

సా. ఘోషగంగుర్రుగారు విషయమై ముప్పటిందు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యీ సంఘర్షణములకు కారణములని విశేషముగారు అభిప్రాయముచెరిపిరి. (అ. (వె.)

రంగూనులో సాక్ష్యమును ఆర్కివారు స్త్రీలకును బాలికలకును పారిశ్రామికగృహమును నేడు ప్రారంభించిరి. దానిపై గవర్నరుగారు కయిరాపాయిల నిచ్చిరి.

క్రాడక్కుగారి సంస్కరణములు

శ్రీశ్రీశ్రీ

నా రెజిస్ట్రార్ క్రాడక్కుగారు ఉపకారవేతనము బడయకముందు బర్మాగవ్వరుగ బనిచేసిరి. పిమ్మట లీకమీషనులో సభ్యులుగ బనిచేసిరి. స్టేట్సుమెన్షిక్ కా ప్రతినిధికో ముచ్చటించుచు, రాబోవు సంస్కరణముగూర్చి వీరు తమ యభిప్రాయము కీటీపల తెలిపిరి. వీరిదివర కాక్రమించినహోదాబట్టి వీరియభిప్రాయములకు కొంత ప్రాముఖ్య ముండకమానదు. వీరు ప్రతిపాదించెడి సంస్కరణములు పూర్ణనిరంకుశ విధానమువంకకు మరలు చున్నవి. హిందూదేశమునకు మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల నొసగుట గొప్పపారబాటని తలచు వారలలో వీరిొకరు. అట్టిసంస్కరణముల యాధారమును చాలవరకు తీసివైచుట యవసరమని వీరి తలంపు. బాధ్యతాయుతప్రభుత్వాదర్శము హిందూదేశమునకు బాత్తుగ బనికరాదని వీరు చాటుచున్నారు. ప్రజలస్వభావము ననుసరించి, స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనలు పెరుగునుగాని స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనల ననుసరించి ప్రజలస్వభావ మేర్పడ దని దెలుపుటలో క్రాడక్కుగారి యుద్దేశ్యమును కనిపెట్టవచ్చును. స్వపరిపాలనమునకు భారతీయు లర్హులుగారనియే గద. మాంటుఫర్డు సంస్కరణకర్తలు స్వపరిపాలనమును ఆదర్శముగ జూపినను, దానిని చేరుటకు తగిన సాహసములను నిర్మింపరయిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము స్వపరిపాలనమునందు శిక్షణ నొసగదని, క్రాడక్కుగారితోబాటు, భారతీయులును అంగీకరించెదరు.

కాని క్రాడక్కుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిరసించుటకు కారణము, నిరంకుశపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయు నని గోరుటయే. భారతీయులటుగాక, సంపూర్ణస్వపరిపాలనము నొసగగోరుచున్నారు. హిందూదేశపు విద్యాధికులకు స్వపరిపాలనముతో బనిలేదనియు, ఇట్టివారి చేతులలోనికి బ్రిటీషుపార్లమెంటు సభవారు జనసామాన్యమును బుచ్చింతబెట్టినరీతియు, క్రాడక్కుగారు చాటుచున్నారు. ఇది నిరంకుశాధికారుల మామూలు వాదమేగాని వేరుగాదు. విద్యాధికులకన్నను, నిరంకుశాధికారవర్గము ప్రజల డేమమును ఎక్కువగ కాపాడుదురని తలంచుట కెట్టి కారణము గనుపించదు. ఏ దేశమునందును విద్య నేర్పినవారిని, విద్య నేర్వకవారిని వేరుజేయ బూనదు. ఇట్టి విభాగము అస్వాభావికము, అక్రమము. హిందూదేశమునందు ప్రజలలో విద్య నేర్పనివారి రణికముగ నుండుటకు కారకులు, అధికారవర్గమేకద. ప్రజలడేమమును కాపాడదలచినచో, విద్యాభివృద్ధికయి అధికారవర్గము విశేషప్రయత్నము గావించియుండెడిదే.

జనసామాన్యము విద్య నేర్చుకున్నను, వ్యవహారమునను వాక్కికొరవడలేదని, విదేశీయులుగూడ కనిపెట్టిరి. ప్రజాభిప్రాయము, నియోజకవర్గాభిప్రాయ మనునవి, మిథ్యయని క్రాడక్కుగారు చెప్పినంత మాత్రాన, ప్రయోజన ముండదు. దేశవ్యవహారములను గ్రహింపగల శక్తి ప్రజలకు లేకబోలేదు.

ఓటువిలువ ప్రజలకు దెలియదని క్రాడక్కుగారి తలంపు. కాని యిది నిజము గాదు. ఓటుయొక్క సంపూర్ణపు విలువను ఇంగ్లండునందు సయితము గ్రహింపలేదనుటకు నిదర్శనములు గలవు. హిందూదేశమున ప్రజాభిప్రాయ మనునది లేదని, క్రాడక్కుగారు నమ్ముటయే మిథ్యయని చెప్పవచ్చును. క్రాడక్కుగారు గోరు సంస్కరణ విధానముప్రకారము, కేంద్ర ప్రభుత్వమును కడలింపగూడదు. అయ్యది ఇంకను నిరంకుశముగనే యుండవలయును. రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వమును దీసివైచుట వీరి కిష్టమే. ప్రభుత్వమును రెండుభాగములక్రింద విభజింపవలెను. క్రాడక్కుగారు సూచించినటుల, మంత్రులు ఇరువురు యజమానులను కొలువవలయును. హిందూదేశపు మంత్రీశబ్దమునకు, సంపూర్ణార్థము లేదు. ట్రాన్సు ఫర్డు, రిజర్వుడు శాఖలకుగల భేదమును తొలగించి, అందరను మంత్రులనియే పిలువవలెనని, క్రాడక్కుగారు కోరుచున్నారు. సగముమంది మంత్రులను, శాసనసభ్యులనుండియు, సగముమందిని ఇతరుల నుండియు నియమింపవలె నని వీరి యుద్దేశ్యము. కాని, శాసనసభవారి వోట్ల ననుసరించి మంత్రులు రాజీనామా నీయనక్కరలేదని, క్రాడక్కుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. దీనిని బట్టి మంత్రులు శాసనసభకు ఇసుమంతయు బాధ్యతవహింపనక్కర లేదని తేటపడుచున్నది. గవర్నరుగారు రాజీనామా నీయగోరినపుడుమాత్రము, మంత్రు లటుల జేయవలయునట.

ద్వంద్వప్రభుత్వపు ఏర్పాటులను తొలగించి రాష్ట్రములందు సంపూర్ణనిరంకుశపరిపాలనమును స్థాపింపవలయునని, క్రాడక్కుగారు గోరుచున్నారు. మంత్రులు శాసనసభలకు భయపడకూడదని తెలుపుటకు వీరిొకనిదర్శనము జూపిరి. నర్సిసులలో బ్రిటీషువారు నిలిచియుండవలెనని డలువురు మంత్రులకు లోలోపల నిష్ఠమున్నను శాసనసభలభయముచేత వారటుల సాత్వ్య మీయలేకబోయిరట. వీరికి ముఖ్యముగ ప్రతికలనిన భయమట. జనసామాన్యమునకు సయితము భారతీయు లున్నతోద్యోగముల పడయుట ఏమాత్ర మిష్టములేదని క్రాడక్కుగారు గ్రహింపగలిగిరి. బాధ్యతగల మంత్రుల నేర్పరచుటకు సమయము, రాలేదని, క్రాడక్కుగారు చాటుచున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందును రాష్ట్రప్రభుత్వములందును నిరంకుశపరిపాలన మేకొనసాగవలయు నని, క్రాడక్కుగారు కోరుటయగాక, రాష్ట్రీయోద్యోగములుగ గావించబడిన వానిని తిరిగి అఖిలభారతీయోద్యోగములుగ జేయవలయునని కోరుచున్నారు. నియోజకవర్గములందు గూడ మార్పు జరుగవలయునట. కొన్నితరగతులకును కొన్ని వ్యాపారములకును ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగవలయు ననియు, ప్రదేశప్రాతినిధ్యమును తగ్గింపవలయు ననియు, ఈమహానుభావుని తలంపు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలలోనేమి, కేంద్ర శాసనసభలలోనేమి, ఇప్పుడున్న నామినేటుకు సభ్యుల సభ్యుల వీకి సరిపోవలేదు. ఈసభ్యును వృద్ధిజేసి, స్వరాజ్యవాదుల విజృంభణ కవకాశము లేకుండ జేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఎన్నికలలో జయమొందజాలనివారికి నామినేటుల ద్వారా అవకాశమొసగవలయునట. లాయర్ల మద మడంచవలెనని, వీరితలంపు. వెనుక జేసినదంతను ఒక్కమాదుగ తుక్కిచివైచుటకు వీలులేనందుకు వీరు చింతించుచున్నారు. పార్లమెంటుసభ స్వపరిపాలనాదర్శమును గనుపరచినందు లకు వీరు వగచుచున్నారు. క్రాడక్కుగారు అధికారులు గోరెడి వివరీతపుకోర్కెలు, భారతీయులలో స్వరాజ్య సంపాదకశీతుల బుర్రవచనం, వీనివలన గూడ కొంతప్రయోజనముండును.

నామినేటులు

నామినేటులగూర్చి నిన్నటి మద్రాసుమెయిలుపత్రిక వ్రాసినవ్యాసమును గమనింపవచ్చును. మద్రాసు కార్పరేషనుకు ఇటీవల జరిగిన నామినేషను గూర్చి వ్రాయుచు, “యక. ఆర్. రాజగోపాలనాయుడుగారిని మద్రాసు కార్పరేషను సభ్యులుగనామినేటుజేయుటచే, నాయుడులసంఖ్య ఆరగు ననిమాకు దెలుపబడెను. ఈ నామినేషనును ఏ కారణముచేజేసిరి? మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపాలిటీ చట్టము ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు తొమ్మిదిమందిసభ్యులను నామినేటుజేయవలయును. అటుల జేయుటలో మహమ్మదీయులకును ఇతర మైనారిటీసంఘములకును ప్రాతినిధ్యముండునటుల జూడవలయును. కాని ప్రస్తుత నియామకము గావించుటలో, ఈ షరతు నెరవేరెనని తలంపవీలు లేదు కార్పరేషనులో ప్రాతినిధ్యము లేని మైనారిటీ సంఘము లేన్నియో గలవు. అయిదుగురు నాయుడు ప్రతినిధులకు మరియొక నాయుడు ప్రతినిధిని జేర్చక పూర్వము, ఇతరుల హక్కులను విచారించి యుండవలసిన” దని, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించెను. కాని దీనికి ప్రతిక్రియ యేమి? మద్రాసు నగర మ్యునిసిపలుచట్టము బోలు స్థానిక స్వపరిపాలనచట్టములను సంస్కరించునపుడు, నామినేషనుల విషయమయి కొత్త ఏర్పాటు జేయవలయునని, మెయిలుపత్రిక గోరుచున్నది. ఏసభ్యుని నామినేటు జేసినను, ఎందుకుజేసికో దెలుపవలయునట. దీనివలన ప్రభుత్వముపై ప్రజలలో సనుమానము తగ్గు నని యీ పత్రికతలంపు. నామినేషనులకు కారణములను సూచించుట కొంత మేలయినను, ప్రభుత్వమువారు ఏదియో యొక కారణమును సూచింపగలరు. ప్రజలు దీని నాక్షేపింపవచ్చును గాని, అంతకన్నను వారు చేయగలదేమియు గనుపింపదు. వాంఛనీయముగాని నామినేషనులను వారు రద్దు జేయింపజాలరు. అధికారుల యనుగ్రహముపై నాభారపడు నామినేషనులను అనలే దీసివైచుట యోగ్యము. స్వల్ప ప్రతిక్రియలవలన ప్రయోజనముండదు. నామినేషనులు దుర్వినియోగ మగుటచే, స్థానికసంఘములకు మితిలేని హాని గలుగుచున్నది.

గాంధీ : పరిశీలన

దీపావళి విధానం కర్మమును ముచ్చటించుచు, గాంధీజీనును జనాభిమానముగా ప్రశంసించి గలిగింపగలిగినది, అవజ్ఞముగాం చెప్పినయు, ఐర్లండు చీనా రుష్యా మున్నగుదేశములు ప్రాతః పద్ధతిని వివహించి నవీనప్రజాపరిపాలనమునకై కృషి నలుపుచున్న వనియు, సక్రతువాలాగారు పలికిరి. కాని సక్రతువాలాగారు పేర్కొనినదేశములకు ఆయుధములు గలవనియు, హిందూ దేశ మటుగాక సామ్యకనిరోధమును మాత్రమే అవలంబించగల వనియు, గాంధీజీచూతునియుదాహరణము దార్శన్యహితసాధనలనే బోధించె ననియు, కరాండీకరుగారు జవాబుచెప్పిరి. కరాండీకరుగారు నుడివటూ, మహాత్మునియుద్యమము పూర్ణజయము గాంచకుండుటకు నవీనమార్గముల నవలంబింప కబోవుట కారణము కాజాలదు. అసహాయోద్యమ విజయమునకు ప్రజలకు తగినశిక్షణ యుండుటవసర మని తేలినది. ఇప్పటికిని మహాత్మునికి అసహాయోద్యమమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. మహాత్ముని సంబోధనల గ్రహించి వారు విధించిన నియమముల ననుసరించినచో, జయము బడయుట సుకరము. అందుకేమారుగ అసహాయోద్యమమును నిరసింపబడ దూరదృష్టిని జూపదు.

రుషేరియా కలవరము

రుషేరియాలో ఆంతరంగికకలవరము కలుగునని, ఇదివర కూహించియుండుటచే, ప్రస్తుతవిషయస్థితి ఆశ్చర్యము కలిగింపజాలదు. కీర్తిశేషులగు షర్డి నెండు రాజుగారు బ్రతికియున్నపుడు, కారల్ రాజుమారుడు స్త్రీలోలుడై విహరించుచుండెను. ప్రజల కది యిష్టము లేకబోయెను. షర్డి నెండురాజు గూడ వీరిని రాజ్యభ్రష్టునిగ జేసి, దేశమునుండి వెడల నంపిరి. షర్డి నెండుగారియనంతరము, వీరి మనుమని పట్టాభిషిక్తుని జేసిరి. కారల్ గారికి మాత్రము రాజ్యవారస వదలలేదు. తమహక్కును వదలు కొన మని వీరు ప్రకటించిరి. కారల్ గారు రాకుండ, ప్రభుత్వమువారు కట్టుబట్టముల దీసికొనిరి. కాని పూర్వమంతయును మానాలిస్తుగారిద్వారా కారల్ గారు ప్రజలతో రాయబారముల నలుపుచుండిరి. వీరి నిపుడు ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసిరి. కర్షకజాతిమువారు కారల్ గారిని బలవరము తీర్మానించుటచే, జనసామాన్యపు అండ వీరికి గలదని యూహింపవచ్చును. జనసామాన్యమునకు రాజవంశ మనిన నొకవిధమగు ఆర్షణ యుండుట నహజము. ప్రభుత్వమువారు దీని నెంతవరకు నిరోధింపగలరో, జూడవలయును. ఆంతరంగికకల్లోల ముదయించుచో మాత్రము రుషేరియా ప్రజలు మిగుల బాధ నొందకమానరు.

తిరిగి వాటాదార్ల బ్యాంకు?

వాటాదార్ల బ్యాంకు ఏర్పాటును తీసివైచి, స్టేటు బ్యాంకును నెలకొల్పుటకు బ్లాకెట్టుగా రంగీకరించుటచే, ప్రజాప్రతినిధులు రిజర్వ్ బ్యాంకుచట్టము పట్ల సుముఖత జూపిరి. వాటాదార్ల బ్యాంకుతో భారతీయులకు బని లేదని రూఢిగ జెప్పవచ్చును. సర్ బేసిల్ బ్లాకెట్టుగారు ఇంగ్లండుకు బోయెదరని ప్రభుత్వమువారిపుడు ప్రకటించిరి. వాటాదార్ల బ్యాంకు ఏర్పాటు గూర్చి వీరు ఇండియా మంత్రి

గారితో ముచ్చటించెదరని, ప్రభుత్వపక్షమును దౌర్జన్యమును ది. ఇండియా మంత్రిగారికి స్టేటు బ్యాంకు ఏర్పాటు ఏర్పాటుగూడదని తెలిపి టియమీ. అయిన బ్లాకెట్టుగారు స్టేటు బ్యాంకు ఏర్పాటుగూర్చి పట్టుబట్టెదరని, దేశ మింతవరకు భావించుచుండెను. ప్రభుత్వపక్షముగాంచిన అట్టి పట్టుదలను బ్లాకెట్టుగారు వివహించి, ఇండియా మంత్రిగారు చెప్పినచోప్పన నడుచుటకు సంసిద్ధులయిరి, విడితమగును. లండను ప్రైముస్ పత్రిక యిటీవలవాడుచు, శాసనసభవారిని మెప్పించుటకు రాజీనామా నీయవలదని బ్లాకెట్టుగారిని మాడలించి యుండెను. బ్లాకెట్టుగా రట్టిమార్గము నవలంబించి నటుల గనుపించును. కేవలమువాటాదార్ల బ్యాంకే యగుచో, రిజర్వ్ బ్యాంకు నేడుము వారును వాంఛింపబోరు.

వ్యవసాయశాఖ : భావిపరిణామము

వ్యవసాయవిచారణ సంఘమువలన వ్యవసాయాభివృద్ధి ఎంతవరకు జరుగునో చెప్పవీలులేదు గాని, వ్యవసాయశాఖ మాత్రము కేంద్రప్రభుత్వ శాఖయగునని తలంచుట కవకాశముగలదు. లండను ప్రైముస్ పత్రిక యీవిషయమై గావించిన వ్యాఖ్యానము ఇట్టియాహాకు బలమిచ్చుచున్నది. హిందూదేశపు వ్యవసాయస్థితి అసనుకూలముగ నుండుటకు రయితుల అజ్ఞానమే గాక వేరుకారణముగూడ గలదని ప్రైముస్ పత్రికతలంపు. రాజ్యాంగసంస్కరణముల వలన, పరిపాలనము క్షీణించెనని, యీ పత్రిక యూహించు చున్నది. కేంద్ర నిర్మాణమొకటి యుండుచో, స్థానికప్రభుత్వములకు తోడ్పడగలుగు ననియు, ఆ స్థేలియా కిట్టిపద్ధతి లాభకరముగ నున్నదనియు, ప్రైముస్ హెచ్చరించెను. కేంద్ర సంఘము నేర్పరచుచో, అయ్యది ఇండియాప్రభుత్వ యాజమాన్యముననే పనిజేయును. ఇంతవరకు రాష్ట్రీయశాఖగ నున్న వ్యవసాయము, ఇండియాప్రభుత్వశాఖ యగుచో, రాష్ట్రముల కిచ్చిన యధికారము తగ్గిపోవును. ఇట్టి ఏర్పాటు ప్రజల కేమాత్ర మిష్టముగ నుండదని, రూఢిగ జెప్పవచ్చును. వ్యవసాయము ప్రజలవశమునుండి దప్పట భావ్యభివృద్ధికి సాధనము గానేరదు.

మద్రాసు కార్పరేషను : కాంగ్రెసు

కాంగ్రెసును, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమును జరుపుటకు, కార్పరేషను కమిషనరుగారు తగిన సౌకర్యముల నొనగవలయు నని డాక్టరు నలేశను గారు చెచ్చిన తీర్మానమును, రామస్వామిమొదలిగా రాక్షేపించుట చిత్రము. ఏనగరమున కాంగ్రెసు జరిగినచో, కార్పరేషను తప్పక తోడ్పడుచుండును. ఇట్టి తీర్మానమునందు నింద ఏమిగలదో తెలియదు. కమిషనరుగారు మాత్రము శక్తివంచనలేక సహాయముజేసెదమని చెప్పట సంభావ్యముగ నున్నది. ప్రదర్శనమునకు కార్పరేషనువారు ధనసహాయము జేయవలెనని, నలేశనుగారు తెచ్చిన తీర్మానమును గూడ రామస్వామిమొదలిగా రెపరించిరి. నలేశ మొదలి గారు స్వ రాజ్యపక్షమువారయిరాయని, సుందరరావునాయుడుగారు శంకించుట గూడ తటస్థించెను. ప్రదర్శనాధికారులయొద్దనుండి దరఖాస్తు వచ్చినపిమ్మట యోచింపవచ్చు నని, తుదకు తీర్మానింపబడెను. దరఖాస్తు సచ్చినపిమ్మట నయి

నను, కార్పరేషనువారు విశాఖావము జూపి ధన సహాయము జేయుట భావ్యము. ప్రభుత్వోక్త గులు గూడ దీనికి నిశ్చయ మునుగ, కార్పరేషను వారు ఖరీదీ యుట మానుగూడదు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము : తనిఖీసంఘము

పెక్కు కళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయము నజేరగోరుచు, దరఖాస్తుల నంపెను. వీరిని శరీకీంచుట కొక సంఘము నియమింపబడెను. తనిఖీ సంఘమువారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చనలే ననిన, కనీసము ఇరువదియైదువేలయినను, గావలెనని అంచనావేయబడెను. ఈ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి శాంక్షను గావలయును. కాని, సిండికేటునభివృద్ధి విన్నపము నకు ప్రభుత్వమువారింతవరకు జవాబీయలేదని నిన్నటిదినము మెస్టరుగారు సినేటునభివృద్ధి బలికిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉపేక్షవలన, సినేటునభివృద్ధి చర్య దీసికొన వీలులేకబోయెను. విశ్వవిద్యాలయపు నిన్నహాయిస్థితి కిది నిదర్శనము. విశ్వవిద్యాలయములకు తగుస్వాతంత్ర్యము నొనగినగాని, ముందు బోవుటకు సాధ్యపడదు.

సురేంద్ర మోహన ఘోసుగారు

ఎముకలపోగుగ నుండుట
కలకత్తా, ఆక్టోబరు 24:—శ్రీ ముత సురేంద్ర మోహన ఘోసుగారు మాండలేలో 5 ఏండ్లకుండి అనారోగ్యమునున్న భయంకరవార్త తెలుగురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలియవచ్చెను. ఇప్పటిస్థితి విషాదకరము. ఇప్పుడు ఎముకల పోగే 5 అడుగుల 7 1/2 అంగుళముల పొడవునుగి. 150 పౌండులకు మించి బరువుండవలెను. ఇప్పటి బరువు 95. ఈయన అరెస్టునాటికి మైమెర్సింగు జిల్లా కాంగ్రెసు సభాకార్యదర్శి. అసహాయవాదికాని స్వరాజ్యపక్షమునకు చాలసాయపడెను. తారకేశ్వర సత్యాగ్రహోద్యమమును నడపెను. గ్రహణింపన 5 ఏండ్లకుండి బాధపడుచున్నాడు. సత్యేంద్ర మిత్రాగారు మాండలేవిడుదలపై పట్టి గ్రహణి జ్వరములతో మంచము పట్టియున్నారు. వైద్యసహాయము కలకత్తానుండి వచ్చుచున్నది. (శ్రీ ప్రెస్)

రాయలు కమిషను-రాజప్రతినిధి సంభాషణలు

సభ్యులనామములు త్వరలో ప్రకటింపబడును
దీర్ఘ, ఆక్టో 2:—నవంబరు 2 వ తేదీమొదలు రాజప్రతినిధిగారు సంస్కరణల రాయలు కమిషను విషయమై భారతరాజకీయ నాయకులతో సంభాషణలు జరిపెదరని రూఢిగ తెలియుచున్నది. సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు రాబోవునెల పార్లమెంటు సమావేశము కాగానే రాయలుకమిషను సభ్యుల కేర్పరుగూడ ప్రకటించెదరని తెలియుచున్నది. ఈ కమిషను నందు ఏడుగురు సభ్యులు ఉండుననియు, కామస్వనభ్యుల ప్రభువుల సభ ప్రతినిధులుండుననియు తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి ఎవరెవరిని ఆహ్వానించినదియు వివరముగ తెలియలేదు. కేవలము యిష్టాగోష్ఠిప్రసంగము జరుగును. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనగావించు రను మానక లభింపడలేదు. (ఆ.ప్రె)

ఫార్వర్డు పత్రిక నాల్గవసంవత్సరకోత్సవము

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 26:—ఫార్వర్డు పత్రిక నాల్గవసంవత్సరకోత్సవము గొప్ప ఉత్సాహముతో జరుపబడెను. దైర్ఘ్యము కాక, శ్రీమన్ శ్రీరామ అయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, టి. ప్రకాశం, డి. యస్. ఆంధ్రూస్, జి. యం. నెనునప్ర, డాక్టరు అన్నారి, వి. బి. బోగయ్య, కె. సి. నియోగి, చి. దాసుగారు జెర్మనీకాన్ఫరెన్సుకు సభ్యులవచ్చియుండిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

ఇండియాలో వ్యవసాయము

అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితులు

లండన్, అక్టో 27:—ఇండియాలో వ్యవసాయ పరిస్థితులు ప్రస్తుతము ఏమియు బాగాలేవు. ముఖ్యముగా ఎల్లప్పుడూ ధాన్యము ధరలు పెరిగిపోయినది. భారతదేశ కర్షకులు తాము విక్రమించుచున్న ధాన్యమును విదేశములకు తరలించుటకు వీలైన రాయలుకమిషను విచారణముచేసిన పంపిణీ సంతరము పరిపాలనములో చెడుచున్నదని స్పష్టముగను సానిక ప్రభుత్వశాఖల పరిశోధనల పనికి సమానముగా కేంద్రపాలకు సహకారమునైన ఆస్ట్రేలియాలో జరుగుచున్న జేస, ఇండియాలో వ్యవసాయ మెంతయు యభివృద్ధి కావని తెలుసు సత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతదేశ పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

కేఫులవును, అక్టోబరు 26:—'లోలం' పంపిణీ మన శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతదేశ పరిస్థితులను గంభీరముగా వ్యాసమున చెబుచున్నట్లు:—భారతదేశ మితవాదపక్షము వారును బ్రిటిషుపక్షమువారును సహకారముతో ప్రయత్నించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా పతాక సమస్యను, గమ జాత్యయి కృతను సాధించుటకు ఇండియా న్యాయము జూపుచున్నది. భారతదేశ భావిభాగ్యదయ మంతయు భారతదేశ మితవాదులు బ్రిటిషువారు తమతమ ఆశయములను ఒకటిగా సంఘటనగా నిమిష ఆధారపడియున్నది. అట్లుచేయనివా ఎంతయో యభివృద్ధి జరుగుచున్నది ఆలస్యమునను.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగు, అక్టోబరు 28:—హ్యంగు పైకివల 50 వేలు చేరిన నే వాధిపత్యమున ఆకింకు బట్టుకొని యాగి నికడ్రుగా హ్యంగు కేసుచున్నారని. ఆయ యధికారులతో డుగనున్నట్లు. టంగ్సంగు లిక్కోగమునకును ఇవి - డ్యులకును జేధించుచున్నది. ఇక్కడ హ్యంగులో నే నాని. యితనిని హ్యంగింగు ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల విప్లవకారుడనియు కమ్యూనిస్టు అనియు నిందించిరి.

జినివా నౌకాదళ ర్యయనభ

రగ్జి, అక్టోబరు 25:—జినివా నౌకాదళ నిర్ణయసభను గూర్చి తా నెప్పుడును ఇప్పటికిని అదై న్యపదతేదని బ్రిటిషును గారనుచున్నాడు. తృప్తికరమగు ఒడంబడిక కావలెనని, బ్రిటిషునౌకాదళనిర్ణయవిధానము ఇంకను మంచిదనే తన యభిప్రాయమనియు అప్రకారము ఒడంబడిక కుదురునని ఇంకను నమ్మకము గలదనియు బ్రిటిషునుగారు చెబుచున్నాడు.

లండను ట్రాన్సుపోర్టు

రగ్జి, అక్టోబరు 25:—ఘాగర్లు త్రైవ్యము, ట్రాంజే బస్సులను ఒకేవిధముగా ఆనగా ఒకే బాధ్యతను నిర్వహించి ఏర్పాటు చేయవలెననియు ప్రయత్నములు పోవుటకు సౌకర్యములను ఏర్పాటుచేయవలెననియు సూచించుచున్నాడు. మిగిలిన ఆదాయమును వీటికే ఖర్చుపెట్టులెను. ప్రజలను అధికారముండులెను. ఈ ఏర్పాటులను అంగీకరించుచో వాటికిని వాటికి పరిహారమునున్నాడు. ప్రయత్నముల తీర్పులగులను ఎక్కువజేయ వసరముండదు 42 సంవత్సరము లీవిధానమును అమలు జరుపవలెను. ఈలోపుగ నే ఉభయపక్షములవారు సమ్మతిని మార్చును గాని సవరణగాని చేయవచ్చును

మహాఘోరము

ఒడ మునుగుట—700 మంది చనిపోవుట

రయోజిజి, అక్టోబరు 26:—ఇటలీనాక నిన్న బాహియా దగ్గర మునిగిపోయెను. 1800 మందికిని 400 మంది బలికి.

ఇటీవల వార్తలు 620 మంది బలికినియు మొత్తము 9000 యుండిరియు చెబుచున్నవి 700 మంది పోయినని అచనావేసిరి.

సిగి రెల్లధర తగ్గించుట

సిగి రెల్లధరను తగ్గించినందున గ్రేటుబ్రిటనుకు, అమెరికాకును పోటీదరులనునుకొనుచున్నాడు. అమెరికాను సిగి రెల్ల ధరతగ్గించి విక్రయించెదరట. దీనికి కారణము బ్రిటిషు అమెరికను పాగాకుకంపెనీవారు ఒడంబడిక భిన్నముగ ప్రయత్నించుటయే యనుచున్నాడు. ఈ మేనియా యువరాజు కారణము రాకొమగుడు తిరిగి రాజ్యమునకు వెచ్చుటకు ప్రయత్నించుచుండెను గాని వీలులేకుండ ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేయుచున్నాడు.

బ్రిటిషుపార్లమెంటు—పీరు బిరుదమును ఆర్జు

విదేశ వ్యవహారమును గూర్చి ప్రభుత్వముతరపున ప్రభువులసభలో రోనాల్డు మెక్మిల్లె గారు వరల ప్రవేశపెట్టెదరట.

రొబెర్టియను నౌక

లండన్, అక్టోబరు 25:—10,000 టన్నుల బలపుగల రొబెర్టి నౌక ప్రయోజనము సరకును గొంపోవును. దీనిని వాల్సెడులో జలప్రవేశము చేసిరి.

కేబిల్ టెలిగ్రాఫు చుట్టూ అనుగులకు సాగ్యభావదంపకులకు సాహాయత నందితే రుచున్నాడు.

ఇండియను సివిల్ సర్వేయింగుండి 1904 లో పనినుండి విశ్రాంతి దీసికొన్న హెన్రీ క్లిఫ్ టెల్ల విలియంసుగారు చనిపోయిరి.

మాండేలు కమిషను కార్యక్రమము

రగ్జి, అక్టో 25:—నిన్న జనీవాలో పర్యటించు మ్యాండేలు కమిషనువారు సమావేశమై, ఇరారు క్యామరూను లోగోల్యాండు మ్యాండేలు నిజేకములగుగూర్చి ఆలోచించెదరు. కొత్త జర్మనుసభ్యుడు డాక్టరు అడ్వినుగారు పథకు వచ్చిరి

సర్ హెర్బర్టు క్యామరూనుగారు లిబరలుపక్షము తరపున లంకామైయభ్యర్థిగ నిలబడెదరు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకము

తగాదా పరిష్కారమైనది

కేఫులవు, అక్టోబరు 25:—

అన్ని పక్షములవారును పతాకము విషయమై F-45 KII రాజీ చేసికొనిరి. సముద్రములమీద పతాకము పెట్టుకొనిరాజీ చేయవలెనో గవర్నరు జనరలు చెలియజేయును సామ్రాజ్యపథ వారు కూడదని తీర్మానించువరకు యూనియనుజాకు పతాకము ఎగురుచునే యుండును. పట్టాములో మాత్రము ఆకస్మికముగ పతాకమును గూర్చి మార్పుజేయ నక్కరలేదు. అనగా జోహానాస్బర్గ్, కింబర్గ్, గ్రాహంసటవును పట్టాములందు యూనియను జాకు ఎగురుచునేయుండును.

రాజీ

కొత్తమోస్తరు పతాకము అన్ని పక్షములవారిని తృప్తి పరచు ననుకొనుచున్నాడు.

నౌకానిర్మాణము

లండన్, అక్టోబరు 25:—జాసలో 30,000,000 టన్నుల బలపుగల నౌకలనుగట్టి, పయనముజేయుచున్నది. ఇంకా 2000000 టన్నుల బలపుగల నౌకలు తయారుచున్నవి. 490 నౌకలను గట్టుటకు నిడుడు ఉద్దేశించిరి. ఇందులో నూటికి 66 చొప్పున గ్రేటుబ్రిటనులో గట్టెదరు.

ట్రాన్సు అల్పాటికు చైమానికురాలు ఎల్లరుకన్య లిస్సునుచేరను. ఆఖింస్కా తజుజరిగెను. అమెరికా రాయబారి యతిధు సగం 933.

లండను భారతీయులు

దీపావళి యుత్సవము

లండన్, అక్టోబరు 26:—లండనులో నున్న భారతీయులు దీపావళి యుత్సవమును శోభతో జరిపిరి. రాజకీయపరిస్థితి విషయమై చర్చించుచు సకలత్యాగా గా రిట్లు నడిపిరి.

ప్రస్తుతము గాంధీగారు తమయుద్దమమున వ్యర్థులైరి. ఐర్లాండు, చీనా, రషియా ప్రాతపక్షజలము మానుకొన్నవి. కొత్త ప్రజాస్వామ్య విధానమునకు మార్గమును తయారుజేసినవి. ఇండియాలో ఒక్క మహాత్మాగాంధీగారే జనసామాన్యమునకు ప్రబోధమును గలగజేయుగలవారు కాని కార్మికపక్షమువారి ప్రాపును గొనకపోవుటచే గాంధీగారు తమ ప్రయత్నమున విఫలమనోరథులైరి.

సకలత్యాగాగారు చెప్పిన ఓషియా చీనా దేశములకు ఆయుధములసహాయ మున్నది. ఇండియాకు ఆయుధములులేవు. ఒక్క సాత్వికనిరోధమునే భారతీయులు అవలంబించగలరు. మహాత్మాగాంధీగారు ఈ యర్థమునే తమయుద్దమమున నడిపించుచున్నారు ఇటీవల సంగతులను జూడ అసహాయోద్దమము సత్యాగ్రహము పెట్టుటకు కఠినమగు క్రమశిక్షణము అవసరమిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకము

సంధికుదురుట—విరుగుడుచుట

కేఫులవు, అక్టోబరు 2:—దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకపు తగవు సమయగ పరిష్కారమొందులకు ముగిసినందువారు ప్రతిపక్ష నాయకులుగూడ వ్యవహారము సిప్పేచిగా తేలిపోయినందులకు సంతోషించుచు ఫలహారములను గావించిరి. ఆస లీ ఒడంబడికకు కారకులైన టెల్లెర్ రూసుగ రికికూడ ఫలహారమును (రోటీ) బంపిరి అసంరొట్టి అంతయు 24 ముక్కలు చేయబడెను ఒక్కొక్క ముక్క మీద ప్రయతిపదముంతివేళో, లేక ప్రతిపక్షసభ్యులవేళ్లలో వ్రాసుబడెను 'మిన్ సభకు ఆఫ్రికా' యని దానిమీద వ్రాసి.

అమెరికా ప్రతి

వార్సా, అక్టోబరు 26:—యూనైటెడ్ స్టేట్సులో విస్తారముగా ప్రతిగొనుటకు బాడ్జీనేతవర్తలు రాయబారములకు జరుపుచున్నాడు. ఇదిగాక తమముల్లులో ఆధునిక పరికరములను సమగ్రముగ నెలకొల్పుటకు 10,000,000 డోలరులు ఋణమునుగూడ జేరమాడుచున్నాడు.

జనరలు మోటారు కార్పొరేషనువారికి 1927 లో మొదటి 9 నెలలకు 200000000 డోలరులు ఆదాయమువచ్చెను. 1926 లో 198759302 డోలరులువచ్చెను.

బ్రిటిషు పరిశ్రమలు

రగ్జి, అక్టోబరు 26:—విదేశములనుండి ఎక్కువ ఆర్థరులువచ్చుచున్నవి. అందుచే వివిధ పరిశ్రమలు అభివృద్ధిగాంచుచున్నవనుచున్నాడు. మొన్నటి మోటారు ప్రవర్తనము ప్రబల నిదర్శనము. బ్రిటిషు బండ్లు విదేశీయులు కొనుచున్నారని చెబుచున్నాడు. గ్రేటుబ్రిటనుకు మోటారు నెక్టిఫైగావలెనని ఆర్థరువచ్చుచున్నది. కృత్రిమపట్టుపరిశ్రమ అభివృద్ధియగుచున్నది. వాయువాంతరములు, యుద్ధనౌక, ఇంజనీరింగు, రసాయనపదార్థములు, లీసెన్సు, నాటింగు హాంసుండి మేజోస్టు యంత్రసామగ్రి ఎగుమతియగుచున్నవి. ఈవర్తము చాల అభివృద్ధిగాంచుచున్నది.

బెజిలు, బ్రిటను

సాధారణత్యము

రగ్జి, అక్టోబరు 2:—బెజిలు రాయబారి డా. రుడివిలరాగారికి రౌండుటేబుల నైపుణ్యములో విం చొసగినపు డాతడు ఇట్లు చెప్పెను.

విరకాలమునుండి బెజిలు దేశము గ్రేటుబ్రిటనుకు నిజముగ మిత్రునివలె మెలగుచున్నది. నాగరకతాభివృద్ధికొనునదా ఇతరజాతులతో బాటు ప్రయత్నించుచున్నది.

ప్యారిసులో పెట్రారా అనువానిని జంపెనని విచారింపుచున్న మ్యూజిక్ బార్డుగారిని విడిచిపెట్టిరి. పెనిన్సులరు స్త్రీయనేవిగేషను కంపెనీవారు నూటికి 5 పాషలు డివిడెండును భంచిపెట్టిరి.

సంవత్సర మోతీలాలు నెహ్రూగారు

ఇండియాకు డిశంబరు 2 తేదీని బయలుదేరుదురు

న్యూఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 26:-

త్వరలో మోతీలాలుగారు ప్యారిసునుబోయి కుటుంబమును కలిసికొనెదరు. లండనుకు నవంబరు మధ్యభాగమున వచ్చెదరు. నవంబరు 21 వ తేదీని ప్రీవీకృన్సిలులో రెండుదావాలు అప్పీల్స్ విచారణకువచ్చును. లక్నో రాజా సస్సెందీరాజాగార్లకగాదాలలో పనిచేయును. మార్చేబునండి ఇండియాకు ఎకంబరు రెండవ తేదీని బయలుదేరును.

పందెయిలవైపన్ను

3000000 లేక 4000000 పానులు ఆదాయము

వచ్చును

న్యూఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 26:- పందెయిలమీద పన్నును విధించుటచే ఈసంవత్సరము 3000000 లేక 4000000 పానులు ఆదాయము గల్గునని కోశాధికారి చెప్పుచున్నాడు. సంవత్సరమంతయు ఇచ్చుటకు కాలసిన విత్తంతురు పంధును మొత్తమునకు పరిపూర్ణ ఆదాయము ఈపన్నులచే గలుగనీరి.

రుమేనియా రాజకీయపరిస్థితులు

న్యూఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 26:- రుమేనియాలోనున్న అన్ని రాజకీయపక్ష నాయకులను, ప్రధానాధ్యక్షులనుగూడ ఉత్తరములను బంధించినయు, వాటిని రుమేనియాలో ప్రకటించుట కాక్షేపించినయు, ఇదేగానుండా రుమేనియా ప్రభుత్వమునా ఈతేఖలు నిష్ప్రయోజములగుడ ప్రకటించినయు, ననోయి వేమూగారిని అరెస్టుచేసినయు తనయందొకట అభిమానమున్న వారున్నారట కిదే తార్కాణ మనియు కఠోలు రాజామరుడు తెలిపెను.

ఈజిప్టురాజు ప్యారిసులో నున్న మనీషుకు బోయి చూచెను. భవననిర్మాణమునకు 100000 ఫ్రాంకుల నిచ్చిరి.

శీ॥ శే॥ కే॥ బి॥ డి॥ ప్రభువు

మొయిసూలు రాజాగారి సానుభూతి

లండన్, ఆక్టోబరు 26:- సార్వభౌమసంపత్తులకు శీ॥ బి॥ డి॥ ప్రభువు మరణముచే గల్గిన విషయముకు సానుభూతిని మొయిసూలు రాజాగారు తెలుప, బాన్స్ సార్వభౌమమును వందనములర్పించెను. శనివారము విండ్సోరులో ఆత్యక్రియలు జరుగును. దేశమునందు ఆతని ఆత్మకాంతికి ప్రార్థనలు జరుగును.

పి. డి. బ్యాంకింగు కార్పొరేషను ఆధికారము చార్లర్డ్ బ్యాంకుకు జేందును. వీరు వాటాలను కొనుగోళించిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ను వైమానికపయనము సిబ్బందిలేక పోవుటచే నూనకొనిరి.

శీ॥ శే॥ ఈనెల ప్రభుని ఆస్తి 11000000 పానులు. ఆస్తిమీద పన్నుకే 4400000 పానులు వచ్చును.

జపాను స్త్రీ నియోజకాధికారము

టోక్యో, ఆక్టోబరు 26:- జపానులో ఒక స్త్రీ అస్సభ్యుగా నుండుటచే ఆమెనోటును ఆమెనానే ఆమెభర్తకు ఇచ్చి కండ్లజేరిరి. చక్రవర్తి రాజయంకిరమునుండి పోవుమండ అట్టిని ప్రత్యక్షముగ ఆతని కండ్లజేయు నుద్దేశ్యముతో చక్రవర్తిబండ్లలో వేయుమండ పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

వ్యవసాయపరిశోధనము

రసాయనపు తెగువులు

లండన్, ఆక్టోబరు 26:- ఇండియాలో వ్యవసాయమునుగూర్చి విచారించుచున్న రాయలుకమిషనువారి సిఫార్సులను ఆములుజరుపుటకు ఇండియా కోశప్రతినిధిని బంపుచున్నాడు. ఇండియాప్రభుత్వము క్రేటు బ్రెటుతో పహకారము నల్పుటకు వీలగును. నూదానులో ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

మక్కానిరంపెనెరుగు క్యాబిలు కంపెనీతో ఒడంబడికను చేసికొనుట లేదట.

ఇరాకు ఐశ్వర్యము

బస్సీవా, ఆక్టోబరు 26:- 1926 ఇరాకు పరిపాలకనిశేపి కను పర్యవేంబు హ్యాండ్లెయి కమిషనువారు పరిశీలించిరి. కొన్నిజిల్లాలలో స్వల్పసంఖ్యాకుల కుటుంబములు వాసముచేర్చుచుకొనుచున్నవి. తురుష్కు శాసనముక్రిందనున్న అధికారములు హక్కులతో ఉన్నవి. పశువులు పంటలమీదనే పశువులను చల్లించిరి. తమపరిశీలనతోవారు తృప్తిచెందిరి. అధికారులను నియమించుటలో వారియిష్ట ప్రకారము జేసెదరు.

ఇరాకు అంతర్జాతీయసభలలో పాల్గొనువిషయమును త్వరలో ఆలోచించెదరు. ఇరాకునిరీ నూసంబంధములు వాగానే యున్నవి. సరకులనుతీసికొనుటలో పలుకుగూర్చిజేసిన ఒడంబడికను అంగీకరించలేదుగాని ఆప్రకారము నడుచుకొనుచున్నది. ఇరాకుప్రాన్సుజార్జియా మరీతర మట్టు ప్రక్కల తెగవార్లకు మైత్రి యభివృద్ధియగుచున్నది.

బర్మీని వైమానికము కొన్ని నెక్కుగారు ఇంజనీరు దాని యపు తేదీనే పాడగుటచే దిగిపోవలసి వచ్చెను. బలవంతముగ సాల్పును ప్రభువకు ప్రక్కలముక పరిగెను. కొంచెము దెబ్బ తగిలెను. అయినను అతడు పెరిషియా, ఇండియా, జపానుకు కొన్ని నెక్కుగారితో పోవునట.

అమెరికా ప్రతిపక్ష నిరుడుకంటే ఈసంవత్సరము చాల బాగున్నది.

అమెరికా బాటసారులను ముట్టడించుట

న్యూఢిల్లీ, ఆక్టో 26:- కచ్చి మహారాష్ట్ర, సోమేశ్వర్యుర గార్లు పోయిన జానులో అమెరికా రిప్రెజెంటేటివ్ పోవు మండ ఎవరో ముట్టడించినందులకు తెలియించుమంత్రి అధ్యక్షత క్రింద విచారించి బ్రిటిషువారికి ఇవ్వవలసిన 10000 డాలరులతో 25000 డాలరుల నిమ్ములకు తీర్చుకొనిరి జిజిగా నాయకడకు గడ్డాకియోగి గారిని తొలగించివలెననిరి. అమెరికా యను సిపాయిలు ముట్టడించినది 8 గరు బ్రిటిషు సోదాలీలు చనిపోయిరి. 10 మంది కృతగాత్రులైరి.

మహమ్మదానాక మునుగట

రయోడీబస్, ఆక్టో 27:- మహమ్మదానాకలో 1200 మంది బ్రతికిరి. పోయినవారిసంఖ్య స్వల్పము. మిగిలినవారు కన్వీంబులేరు. ఆశ వరులకొనలనినదే. నాకాయజమానులు ప్రాణనష్టమునకుగూడ బాధ్యులట. సాత్తుపోయినందునను ప్రాణనష్టమైనందునను పరిహారము నీయవలసిందే. ఎంతమంది కన్వీంబులేదో ఇంతవరకు ఎవరును గెల్చెయ్యకుం జెప్పలేకున్నాడు.

కృష్ణాపార్వతి - బెజవాడ

ఇందు డాక్టర్ శ్రీహర కృష్ణయ్యార్ల శాస్త్రీగారిచే పనుస్తామిల్వే దొవ.నములు తమూరుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోననవో పి. పి. గ పంపబడును. శేటలగు ఉచితము. (ప్ర. నెం 2)

అమృతమైన బయస్కొళు ప్రదర్శనము

క్రాను థియేటరులో

ఈనెల 29 వ తేదీ శనివారముమొదలు నవంబరు నెల 1 తేదీ వరకు గళవారమువరకు. ప్రతిరోజునను ఒకసారి సాయంకాలము 6 గంటలకును రెండవసారి రాత్రి 9-80 గంటలకును జరుగును. శనివారము నాడును ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు మరియొక ప్రదర్శనముగూడ జరుగును.

అతివిచిత్రమైన నినీమాప్రదర్శనము

పత్ని ప్రతాపము

భారతదేశపు నినీమా ప్రదర్శనములలో మిక్కిలి పెద్దది. 8 గాథలు 16 భాగములు. శే. శే. మదనుగారు స్వయంగా పరిశీలించి నిదరకచిరి. చార్లెసు క్రీడుగారు ఛాయాపటములను తీసిరి.

పాత్రధారులు పాటియన్న కూపరు

యమక సోదరీల పాత్రలకు రెండిని ధరించును. నేటిరాత్రి మొదటి ప్రకరణము 9 మట్టు (రీల్స్) చూపబడును. అతివిచిత్రమగు కథ-అద్భుతములు నవంబరు నెల 2 వ తేదీ బుధవారముమొదలు

పత్ని ప్రతాపము

కడపటి ప్రకరణము ప్రదర్శింపబడును

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ అక్టోబరు నెల 29-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యస్థానాలు	గత 24 గంటలలో అత్యల్పస్థాయి	గత 24 గంటలలో అత్యధికస్థాయి	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీ నుండి నవంబరు 1-వ తేదీ వరకు సగటు వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరిమితము
గోపాల్ పూర్	91.2	69.0	...	4.68	— 2.61
విశాఖపట్నం	89.2	78.6	...	1.6	— 4.88
కాకినాడ	74	78.0	...	2.59	— 4.22
మ. శివబ్రహ్మము	87.9	75.0	...	4.44	— 2.17
కర్నూలు	92.8	71.6	...	1.59	— 1.65
బళ్లారి	92.0	70.8	...	1.03	— 2.63
ఆనంపూరు	1.46	— 1.47
కడప	96.4	78.8	...	8.95	— 0.85
నెల్లూరు	88.2	74.0	...	2.09	— 5.24
పద్రాసు	88.9	74.7	...	2.46	— 7.17
కడపూరు	83.0	78.8	0.71	8.51	— 6.49
నేలము	87.7	70.0	0.27	1.85	— 4.85
కోయంబూరు	87.1	65.4	1.64	3.60	— 2.17
తిరుమనాపల్లి	85.6	71.4	0.52	4.01	— 2.83
నాగపట్టణము	84.8	78.7	1.49	4.98	— 3.80
మధుర	92.2	74.0	0.18	1.74	— 5.07
పా. బస్	84.8	74.1	1.15	5.41	— 2.86
తిరునల్వేలి	3.13	8.17	+ 2.01
తిరుప్పేడము	81.9	74.1	0.83	2.38	— 7.24
కొచ్చిక్	85.5	78.6	1.16	4.03	— 7.78
కాల్వెట్టు	94.2	74.3	0.58	1.61	— 7.90
మంగళూరు	88.0	77.2	...	8.75	— 3.17
బెంగళూరు	84.2	64.0	...	0.41	— 5.05
మెర్కాళ	78.8	62.5	0.07	2.81	— 5.18
కొడెకనాల్	68.2	58.0	1.88	3.81	— 5.11

సర్గాలు:- గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:- బళ్లారిలో అర్ధంతరతక్కువ. కడపలో పగటి వేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఇతరచోట్ల 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:- కడపూరులో 0.71" వర్షించునట్లే మేఘములు విస్తారముగా నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలునున్నది. వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాయవరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అబ్దులు రషీదు

రాజప్రతినిధికి విరతిపత్రము పంపుకొనెదరా? డిల్లీ, ఆక్టోబరు 27:- ప్రీవికృన్సిలువారు తన అప్పీలును నిరాకరించినను వార్త తెలుపగానే అబ్దులు రషీదు ఎట్టివిచారముగాని, కఠినుగాని, ప్రకటింపలేదు. గాక ఢిల్లీలో పంజాబులో ఎచ్చలనో వీరు ఉరితీయబడెదరనియు, వీరి శపథమును ఊలేగియు నిశేధింపబడుననియు తెలియుచున్నది. అబ్దులరషీదు పిచ్చిగాడనియు అతనిపైకనికరముచూపవలయుననియు కొందరు ప్రయుఖులు రాజప్రతినిధికి విరతిపత్రము పంపెవరని తెలియుచున్నది. (క్రీ. నెం.)

తెనాలి అ॥ డి॥ మునసబు కోర్టులో

O. S. 260/1927

వాది-యండూరు వెంకటాద్రి, సా॥ తెనాలి. ప్రతివాది-పెద్ది శెట్టి నారాయణమూర్తి.

యీనెంబరు వాది, ప్రతివాదిపయన సదరు కోర్టులో ప్రానోటునుబట్టి దావాచేసినవాడు. సదరు ప్రతివాది ఆక్షేపణలు నిమిత్తం 31-10-27 తేదీకి శ్రీకోర్టునాయుడా జేసిసాడు. గానసదరు నాయుడావాటి కాప్రతివాది హాజరయి తన ఆక్షేపణలు తెలుపకొననియెడల ఎక్కు పార్టీగా ప్రిజేడయిండును. నంబూరు శేషచార్యులు, వాది నకిలు.

పోర్టు సెంటుజారి గెజెట్టు

అక్టోబరు, 25.

పబ్లిక్ కాఫు

ఎ. యం. సి. టాంపో. వి. సి. యన్. (తిరునల్వేలి జిల్లా కలెక్టరు) గారు ఏ. పాశురంగారావు వి. సి. యన్. గారిని ఆర్టికల్ 55 క్లాజ్ కి నియమించబడిరి.

ఎ. జె. కింగు. వి. సి. యన్. గారు ఎ. సి. రోబిన్సన్ కిని ఆర్టికల్ 55 క్లాజ్ కి నియమించబడిరి.

యి. యస్. భాను. సి. వి. యి. వి. సి. యన్. గారు డబ్బుము. స్కాటుబ్రవు. వి. సి. యన్. గారిని ఆర్టికల్ 55 క్లాజ్ కి నియమించబడిరి.

స్టాంపు పరిపాలనకాఫు

ఆర్. యన్. విల్లమగారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా పోలీసు సూపరెంటెండ్ గా నియమించబడిరి.

ఎ. జె. కింగుగారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు సూపరెంటెండ్ గా నియమించబడిరి.

ఆర్. చూడుగారు గంజాం జిల్లా పర్లామిడి డబ్బు డివిజనుకు పోలీసు అసిస్టెంట్ సూపరెంటెండ్ గా నియమించబడిరి.

స్టాంపు విచారణకాఫు

ఆర్. హో. గారు విశాఖపట్నం సెంట్రలు జైలు సూపరెంటెండ్ గా నియమించబడిరి.

తామ్రూరి వెంకటరమణగారు పెద్దాపురం (తూర్పు గోదావరి జిల్లా) స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమించబడిరి.

కొత్తాశ్రీనివాసయ్యగారు హిందువురం మునిసిపాలిటీ (అనంతపురం జిల్లా) స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమించబడిరి.

ఎ. యం. సి. టాంపో. వి. సి. యన్. గారు మద్రాసు శాసనసభకు గవర్నరుగారిచే నామినేటు చేయబడిరి.

సి. రామలింగా రెడ్డిగారు ఆర్. యం. సాధుగారు మద్రాసు శాసన సభకు గవర్నరు గారిచే నామినేటు చేయబడిరి.

రిటెన్యూకాఫు

జి. యి. సి. స్మిత్తుగారు సి. లిల్విగారిని ఆర్టికల్ 55 క్లాజ్ కి నియమించబడిరి.

ఆర్టికల్ 55 క్లాజ్

డి. టి. బారీగారు వాల్తేరు 1 వ సర్కిలుకు ఫార్మల్ కన్స్ట్రక్షన్ గా నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. యం. ల. గారు డిక్షింగర్నులు డివిజనుకు జిల్లా ఫార్మల్ ఆఫీసరు గా నియమించబడిరి.

జె. పదావ అయ్యగారు అనంతపురం డివిజనుకు జిల్లా ఫార్మల్ ఆఫీసరుగా నియమించబడిరి.

జి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు గోదావరి ఉత్తరదివి జనులో కన్స్టేబుల్ సబుడివిజనుకు. దుమ్మగూడెం సబుడివిజనుకు అసిస్టెంట్ యింజనీరుగా నియమించబడిరి.

డక్కలోని మహమ్మదీయ వారపత్రిక బంగన్సరు కార్యాలయమును సోదాచేసి కొన్ని కాగితముల పోలీసువారు ఎత్తుకొని పోయిరి. సంపాదకునిపై 158 సెక్షన్ క్రింద కేసుచేయబడి బామిన ఏలకోరబడరాదో సంజాయిషీ తెలుపుకొనవలసినదని నోటీసు జారీచేయబడినది.

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టు

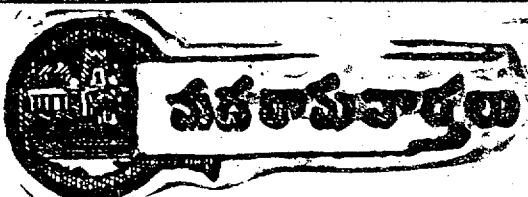
వి. సి. నెం 58/27 4191

పిటిషనరు (బుణ్ణగమ్మ):— దొప్పన ముప్పయ్య కుమారుడు సూరయ్య, కమ్మకులం, వ్యవసాయం, పాకింగ్ దోస్తానా, తెనాలి తాలూకా.

కౌంటరు పిటిషనరు (బుణ్ణగమ్మ):— వెర్నాజీ శివాచంద్రుడు మరొకరు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం॥ 5 ఆక్టోబరు 1920 నెక్కు నమసరించి తన్ను యిక్సాసాత్వంబుగా తీర్మానించవలసినదిగా ప్రార్థించుచు యాకోర్టులో ఒక ఆర్డరు దాఖలు చేసుకొని యున్నాడు. పదరు ఆర్డరు విచారణ నిమిత్తమై 24-11-27 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యున్నదని యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

బాపట్ల కోర్టు, 27-10-27. టి. సుందరం అయ్యర్, అడివనర్ సబ్ జడ్జి.

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ:— పైసభ రాబోవు డిసెంబరు కలలో జరుగును. జేమ్స్ గారే ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

దేశీయ సంగీతము:— ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యగారు "దక్షిణదేశ సంగీతము" గూర్చి వై. యం. సి. వ. భవనులో 29-10-27 తేదీ సాయంకాలం 5-30 గంటలకు ఉపన్యాసము నిచ్చెదరు.

స్వదేశ సంస్థాన పౌర సహాయము:— రాబోవు కాంగ్రెసు సందర్భమున పై సభ జరుగును. పై సభాసమావేశమున కై చేయవలసిన యేర్పాటులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు యీ నెల 30 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు మహాజనసభ మందిరమున సభ జరుగును.

అఖిలభారత ప్రకృతి చికిత్సా సభ:— రాబోవు కాంగ్రెసు సందర్భమున, పై సభ జరిపింబుటకై స్వామి సదానంద భారతిగారు ఆహ్వాన సంఘముకంటే ఏర్పరచుటకు ప్రయత్నింబులు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఖర్గపూరులో రైల్వే కార్మికుల ప్రత్యేక సభ:— 23-10-27 తేదీన ఖర్గపూరులో జరుగు కార్మిక ప్రత్యేక సభకు యీ క్రిందివారు 23-10-27 తేదీ రాత్రి మద్రాసు విడిచి వెళ్లిరి.

కృష్ణస్వామి పిల్లగారు, రుద్రపతి పిల్లగారు, మాణిక్య దాసుగారు, అడైకలసామి పిల్లగారు, మైస సర్వధరగారు, వి. పంచాక్షరాచారిగారు, యన్. గోవిందరాజులు నాయుడుగారు, శ్రీనివాసులు నాయుడుగారు.

మదరాసు విద్యార్థి మహాసంఘము:— పై సంఘముయొక్క ప్రారంభ సమావేశోపన్యాసము ఈ నెల 30 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 6 గంటలకు రాయచేట్లలో సర్వెంటుస్ ఆఫ్ యింజనీరు సొసైటీ మందిరమున సర్ సి. కంకర నాయుడుగారిచే నొసంగబడును. "మనభవిష్యత్కర్తవ్యము" అనువిషయమై ఉపన్యసింతురు. సర్. పి. యన్. శివ స్వామయ్యగారు అధ్యక్షత వహింతురు.

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి రాక:— అంతర్జాతీయ కథకు హిందూదేశ ప్రతినిధిగా వెల్లియుండిన రామస్వామి అయ్యగారు రేపటిదినము మద్రాసుకు తిరిగి యుచున్నారు. గవర్నరుజనరలుగారి కార్యనిర్వహకవ్య సభ్యులకు సర్ మహమ్మదు హబీబ్ లాగారికిని సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారికిని సన్మానములనుగట్టకై ప్రెస్ ఫోటో బ్యూరో ప్రాప్తయింతురు. సర్ జి. రావుగారు ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ ఆఫ్ గవర్నరుగారు నందు అల్పాహారవిందు నొసగెదరు.

భార్యను అనుమానించి హత్యగావించుట:— రామపురములో నివసించుచున్న బండివాడొకడు గతరాత్రి నిద్రించుచున్న తన భార్యనెత్తిపైని ఒక పెద్ద రాతిబండను పడవేసెను. తలపగిలి ఆమె మృత్యువేదన పాలయెను. తన భార్యయొక్క ప్రవర్తన సరిగాలేదని అనుమానించియే యితడిపనిని చేసి తనని వెప్పి తనకుతానే రామపురం పోలీసుస్టేషనుకు నేటియుదయము వెళ్లి పోలీసువారికి తనకుతానే ఒప్పించుకొనెను. భార్యను చంపినవెంటనే ప్రక్కను నిద్రించుచున్న కిల్లవానిని తీసికొని వెళ్లి ఆతడు తన తోడబుట్టు యింట దిగబడవలెనని చెప్పెను. కేసు పోలీసువిచారణలో నున్నది.

జుట్టిబ్రతుకులోని మరుద్రులమొదలి వీధిలో నిన్నటి దినము ఒకడు తన భార్యను పాడిచింపెను. ఆమెను తాను ఒక సంవత్సరము క్రిందటనే వివాహమాడియుండెను. పోలీసు పంచాయతీయందు అతడే హత్యగావించినట్లు నిర్ణయించబడినది.

ఫెన్నర్ బ్రాక్వే గారు:— "మ్యూజిక్" పత్రికా సంపాదకుని పై 18 క్లాజ్ కి నియమించబడిరి. డిసెంబరు 19 వ తేదీకి మద్రాసు స్టాంపు విచారణలో బసచే సెడరనియు డెలియూచున్నది.

దేశీయ ప్రార్థన సమావేశము:— ఈ నెల 30 తేదీ ఆదివారము ఉల్లి 8 గంటలకు పెద్దాపురం తూర్పునాచారియూరు పీఠి 19 నెం॥ భవనునకు ప్రార్థన సభ జరుగును. ఆసనమే మధ్యాహ్నము 12 గంట గోవిందప్ప నాయుడు పీఠి ప్రాంతవ్యక్తులూ యిందు నెనుట) 10 నెం॥ గృహమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.

మద్రాసు మహమ్మదీయుల మరణ సంఖ్య:— మద్రాసు కార్పొరేషను వారు మద్రాసు నగరముందలి మరణ సంఖ్య గత సంవత్సరమున కంటే తక్కువగా ఉన్నదని తెలియజేసిన ప్రకారము మహమ్మదీయులలో మరణ సంఖ్య అగ్రానీకముగా గనిపించుచున్నది. ఇందులకు ప్రబల కారణము ఉన్నది. ఈ విషయమై విచారింపబడు ఈ నెల 30 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 6 గంటలకు ఎల్లిస్ గోడౌన్ 8 నెంబరు గృహము "క్రెసెంటు మోస" నందు సభ జరుగునని మద్రాసు కార్పొరేషన్ లకు అబ్దుల్ హమీదు ఖానుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మోటారు ప్రమాదము:— నేటి యుదయము పేరీసు కార్మికులందఱును పెరంబూరు వైపునకు అతివేగముగా ఒక మోటారుబస్సు పోవుచుండెను. అది మోటారుబస్సు గుడిసెలున్న సమీపమున రోడ్డుమీద ఒక బాలుకు పోవుచుండెను. మోటారుబస్సు నడుపునతడు బూగా డ్రైవరు. కాని ఆపిల్లవాడు దిగ్గుబుజెంచి ఉన్నచోటనే నిలుచుండెను. మోటారుబస్సు అతివేగముగా పోవుచుండుటవలన డ్రైవరు దానిని ఆసలేక పోయెను. బస్సు పిల్లవానిని డిక్కిరి అని భుజములమీదుగా పోయెను. బాలుకు జనరలు ఆకుపత్రికి తీసికొని పోయెను. కాని స్పృశితప్పియున్నాడు. జనులు గుంపులుగా కూడిరి. కాని ఆపిల్లవాడు యెవరిపిల్లవాడో గుర్తించబడలేదు.

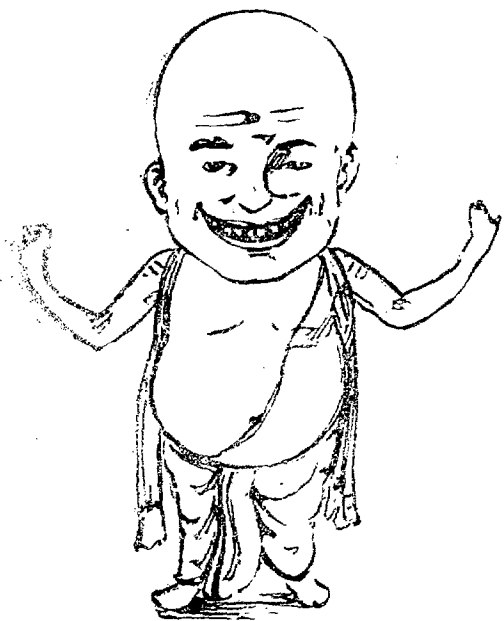
బ్రా కెట్టుగారి వయసము:— ప్రత్యేక కార్యవసరమున 29 వ తేదీ మధ్యాహ్నము సర్ బేసిలుబ్లా కెట్టుగారు ఇంగ్లాండున కేసుచున్నారు. సర్ బి. యన్. మిత్రాగారు వారి స్థానమున పనిచేయుదురు. మాక్వాటర్నగారు ప్రశ్రమలు కార్మికుల విషయములు మాతురు. ఆయన వాటాదార్లు బ్యాంకు విషయమై ఇండియా మ్యూత్రితో మాట్లాడుటకై వెళుచున్నారు. క్రిష్ణగులోపున నే తిరిగివత్తునని ప్రకటించబడినది.

"ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నివ్వను"

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు నుడువుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 27:— మదరాసు ప్రభుత్వపు లామెంబరు ఉద్యోగమునకు తాను రాజీనామా నివ్వనను వదంతి సభ్యులయని సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారిని పత్రికా విలేజిరి ప్రశ్నింప, యానంతరి నిరాధారమనియు, వైకారా స్త్రీము కొంతసాగునంతవరకు ఉద్యోగమునందు యుననియు జెప్పిరి. (ఆ. (కె.)

అ. భా. రైల్వే కార్మిక సభ:— ఖర్గపురం, అక్టోబరు 27:— కార్యదర్శి ముకుందలూ సర్గారుగారు యాక్రింది ప్రకటనము గావించిరి. శుక్రవారం ఉదయం బొంబాయినుండి మద్రాసునుండి కార్మిక నాయకులు ఖర్గపురం చేరెదరు. మధ్యాహ్నము 4 గంట ఊరేగింపు ప్రారంభమగును. 6 గంట వరకు ఊరేగింపు జరిగిన పిమ్మట ఆటలస్థలమునందు బహిరంగసభ జరుగును. ఈవారం ఉదయం 11 గంట రైల్వే ఇన్స్పెక్టర్లు భవనునకు మహాసభ సమావేశమగును. రైల్వే కంపెనీలు కార్మికులను తగ్గించు సందర్భమున పనివారవలంబించినవలసిన కార్యకర్తలను నిర్ణయించుటకై యీ ప్రత్యేక మహాసభ సమావేశపరపబడినది. (ప్రెస్)

తమోవూలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

పథ్యం

వైద్యుడు:—రేపటినుంచీ, మీరు చుట్టతాగకూడదు. వాటకాళుకు, సినిమాలకు పోగూడదు. వీధులలో తిరగకూడదు.

తోగి:—ఎంతకాలం ఇట్లా?

వైద్యుడు:—నాకు ఇయ్యవలసిన సామ్య చెల్లించే వాకా.

చావు

జడ్డ:—చచ్చిపోయినవాడివంట్లో ఏదేనివిడి తుపాకి పుట్టు ఉంటే, సహజంగా చచ్చిపోయినా దంటారేం?

అప్పసర:—అది సహజమయినచావు గాదా?

కట్నం

తండ్రి:—మాపిల్లవాడివద్దవుకోసం అయిదువేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాను. వాడు మూడువందలరూపాయల కట్నంమాత్రమే పుచ్చుకున్నాడు.

స్నేహితుడు:—పోనీ లెండి. 100 కి 6 చొప్పున పెట్టింది.

బోర్డు

ప్రేక్షకుడు:—కిందటిసారి వచ్చినప్పుడు, లోపలికి రాకూడదని బోర్డు ఉండేదే. దానిని ఇప్పుడు తీసివేసారేం?

యజమాని:—రాకూడదనేటప్పటికీ, అందరూ రావడం మొదలుపెట్టారు. బోర్డుతీసివేసినంతవరకే ఎవరూ రావడంలేదు.

బదులు

ఒకడు:—రామయ్య నాల్గరూపాయలు బదులియ్యమంటే, ఇయ్యవన్నాడు. ఇంతకంటే పీనాసి ఇంకోరుండరు.

ఇంకొకడు:—లేకేం, ఉన్నారు.

ఒకడు:—ఎవరు?

ఇంకొకడు:—నేను.

కోపం

ఉపన్యాసకుడు:—నామాదిరిగానే, మీరందరూ కోపం వదులుకోవాలి.

పభికుడు:—మీరుమాత్రం చంపుకున్నారా ఏమిటి?

ఉపన్యాసకుడు:—ఛీ వెధవా, నోరుమయ్యి, నీకు మంచి చెడ్డా ఏం తెలియదు.

చూపు

భర్త:—నునకు జీవనం బొత్తిగా గడవక ఉపవాసం ఉన్నప్పుడే మీనాయన మాత్రం మాంతు ఊరుకుంటాడా?

భార్య:—అయినకు చూపు బొత్తిగా కనపడడంలేదు.

చొక్కా

బిచ్చగాడు:—మీ రిచ్చిన చొక్కాలలో రూపాయి ఉందండి.

పెద్దమనిషి:—నీవు రూపాయి తీసుకు రావడం చాలా ముఖ్యంగా ఉన్నది.

బిచ్చగాడు:—నేను తీసుకు రాలేదండి.

పెద్దమనిషి:—అయితే ఎందుకు వచ్చావు?

బిచ్చగాడు:—ఇంకో చొక్కాయిస్తారేమో అని అడగడానికి వచ్చాను.

అబద్ధం

స్నేహితుడు:—నీవు ఎట్లాంటి అబద్ధాలను అడదాని కయినా నెరవవు అని నేను చెప్పుతున్నాను. నీజమేనా?

సాక్షి:—అయ్యో, తాము ఎట్లాంటి వంకలేని పెద్దమనష్యులని నేను అంటానండి. నేను చెప్పిందీ అబద్ధమే, మీర చెప్పిందీ అబద్ధమే.

ఇంకంటాక్కు

స్నేహితుడు:—నేను ఒకసలహా చెప్పుతాను విను కొట్టుకు ఎదురుగా వీధిఅంతా సరిపాద్యేట్టు తోరణాల కట్టు. అందరూ నీకొట్టోకే వస్తారు.

వక్రకుడు:—అట్లాచేస్తే ఇంకంటాక్కు ఎక్కడ పడదా?

పరీక్ష

సార్జంటు:—మూడు చొక్కాలు ఏవీ?

కాక్ నేబిలు:—ఒకటి నావంటిమీద ఉందండి. ఒకటి పెట్టెలో వుంది. ఇంకోటి చాకలివాడియంట్లో ఉంది.

సార్జంటు:—రెండు జోళ్ళ చెప్పు లేవీ?

కాక్ నేబిలు:—ఒకజోడు తొడుసున్నాను. ఇంకొకజోడు పెట్టెలో వుంది.

సార్జంటు:—పెట్టె ఎక్కడ వుంది?

కాక్ నేబిలు:—పెట్టె ఎక్కడనో పోయిందండి. కనబడంలేదు.

వెధవ

తోగి:—మిమ్మును డాక్టరు సూర్యనారాయణగా అనాలెనా, ఊరికే సూర్యనారాయణగా రంటే చాలునా

డాక్టరు:—మొయిష్టం వచ్చినట్టుగా పిలవండి. నన మావాళ్లు ఇప్పటి కింకా, కుట్టవెధవంటారు.

తోగి:—వాళ్లు మిమ్మును బాగా ఎరుగుదురు కాబో?

భయం

టీచరు:—శివాజీకి భయం అంటే ఏమిటో తెలియద

విద్యార్థి:—తెలియకపోతే, ఎవరినయినా అడగక యినాదూ?

సోమయ్య

ఒకడు:—మీనాన్న ఇంట్లో వున్నాడా?

బాబుడు:—మీరు సోమయ్యగారు కాకపోతే, నాన్న ఇంట్లోనే వున్నాడు.

తప్పు

భార్య:—మీరు ఎప్పుడూ తప్పులే వెతుకుతుంటారు

భర్త:—నిజమే, వెతికి వెతికి, నిన్ను కనుక్కున్నా!

స్నేహితులు

జయిలు ప్రేక్షకుడు:—నీస్నేహితు లెవరయినా న అప్పుడప్పుడు చూస్తుంటారా?

ఖబురీ:—నాస్నేహితులందరూ, జయిలు లో ఉన్నారండి.

నేరం

మేజస్ట్రేటు:—నిన్న ఇదివరకు దొంగతనంకింద సరికింద, కొట్టుబిట్టకింద, అనేకసార్లు శిక్షవేసివున్నాడు.

ముద్దయి:—బిగ్గిరిగా మాట్లాడబోకండి. నాకు పిల్ల నన్నాయన, యాకోర్టుకు వచ్చాడట. వింటే పిల్లనియ్యడం

మందులు

పుల్లయ్య మందులన్నీ చూచెనుగాని, ఒక్కటికొనలే

పుల్లయ్య:—ఈ నల్లలమందు నమ్మకమయినదేనా!

అంగడివాడు:—(విసుగుతో)నమ్మకమయినదేనండి. గంట కొకసారి పుచ్చుకోండి.

పేరు

ఒకడు:—మీపేరు ఏమిటండి?

ఇంకొకడు:—కాలిదాను.

ఒకడు:—ఈపేరు తెలియనివాళ్లు ఉండరు.

ఇంకొకడు:—నిజమే. నేను నల్లపైసంతర్సరాలు ఇక్కడనే వుంటున్నాను.

బండి

ఎల్లయ్య:—ఈబండి పాతబండి అని కనుక్కోగల.

పుల్లయ్య:—కనుక్కోలేను.నువ్వుచేసినట్టుగానే వుం

ఎట్టనూనె

ఒకడు:—ఇక్కడ ఎట్టనూనె దొరుకుతుందా?

అంగడివాడు:—ఎర్రనూనేమిటి?అయినా అదిఎందుకు.

ఒకడు:—బండికి ఎట్టదీపంపెట్టాలి.

కావలి

(ఒక విశేషం)

కాలమానము

చిత్తకాశ్యయంతయు యెంతో ముగిసెను. స్వాతి ఆరంభమైనదాని పూర్వకాల మనిమించుచున్నది. కొద్దిజల్లులు పడుచున్నది. ఈరీతిగనే కార్తీయంతయు జరిగిన కర్షణల కెంతయు పయోగకారియౌను.

పంచాయతీకోర్టు

కట్టకడపట పంచాయతీసభ్యులు సభనూడి శ్రీయుత వోరుగంటి కుబ్బయ్యగారిని ఆధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనిరి. వారు ఆఫీసునకు పుష్కళామనకు మార్చుకొనిరి. వీరితో పంచాయతీకోర్టువారికిని గవర్నమెంటువారికిని జరుగు ఆందోళనము ముగిసెనని చెప్పవచ్చును. ఈవివాదము పంచాయతీకోర్టువారి ప్రతిష్ఠ నేమాత్రము నిలువజేయు లేదనట గమనింపదగియున్నది.

కాంగ్రెసు

ఈసంవత్సరము మద్రాసులో జరుగబోవు కాంగ్రెసు 6 యిచ్చటనుండి యిద్దరు ప్రతినిధులనే యెన్నుకొనిరిని తెలియుచున్నది. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు నెల్లూరునుండియే సూడు పార్టీ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిరిని వినుచున్నాము. అన్నితాలూకానుండి ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిన సమంజసముగా పండుగుగాని ఒక్కచోట నుండి అనేకమంది నెన్నుకొనుట ముక్తముగా లేదని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

ధర్మ ఆయుర్వేదాలయము

దీని స్థాపించిన దాదిగ కొన్నాళ్లు ప్రజలచే నిర్వహింపబడి రెండు సంవత్సరములనుండి తాలూకాబోర్డువారి పరిపాలన క్రింద చక్కగా పనిచేయుచున్నది. అయినను యిప్పటికిని రానికి కాశ్యతభవనము నేర్పరచుచిన్నాములు కన్పట్టవు. ఈవిషయములో తాలూకాబోర్డువారు శ్రద్ధవహించుటగాక.

అమృతలూరు

(ఒక విశేషం)

శ్రీ భామానందవీరీ సంఘము

ఈ గ్రంథాలయము నిజగృహమునకేగిన తరుపరి అనుదిము పెక్కురు పాఠకముహూళములతో విరాజిల్లుచు దినదిన శ్రవంతాభివృద్ధి నొందుచున్నది. గ్రంథాలయము వారు శవత్సరముమాడా గవర్నమెంటుగ్రాంటును కోరియున్నారు.

హిందీపాఠశాల

ఈ గ్రంథాలయము తరపున నెట్టెంబరు మొదలను స్థాపించినది. ముద్రసిద్ధ హిందీ ప్రచారమును, సంవత్సరమువై, ప్రయాగ, కాశీ, పట్టణములలో హిందీసభ్యులించి వచ్చిన ప్రయత్న యలవంచిలి వెంకటప్పయ్య చాదగీగారు ఉపాధ్యాయులుగా నున్నారు. ప్రస్తుతము 20 వైగా విద్యార్థులుగలరు.

సారస్వతసమితి

ఇదికూడా పైగ్రంథాలయమునకు కాఖగా రెండు సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడి సమితిసభ్యులకు కొంతవరకు సాధింపబడి చేసియున్నది. కొన్ని మాసములనుండియు సకాలమున సమావేశములు జరుగుటలేదు. కారణము సమితి, అధికారస్థుల యశ్రద్ధయేనని చెప్పవచ్చును.

శారదానికేతనవిరాళములు

కొన్ని దినములక్రిందట మాగ్రామమునకు శారదానికేతన రాళమునిమిత్తం సాధువమ్మగారు విచ్చేసిరి. క్రొత్తపల్లి మృగారు రు 80-0-0 లును ఇలరవారివారిరు రు 30-0-0 ను నుత్తం రు 60-0-0 లు విరాళ మొసంగి వారికి గల శ్రీ వ్యాభిమానమును వెల్లడించిరి.

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:—డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు సింగపూరు నులనూ, బెల్లూరు, మెదాన, బలేనినూ, బావా, బాంకాములూచి రంగూనుద్వారా మధ్యాహ్నము కలకత్తా చేరిరి. పలువురు వారిని ఆవరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:—188 వేల రూపాయల ద్రోహముగావించినందులకు ఇండియా సెంట్రలు బ్యాంకువారు రామేశ్వర క్రాస్వాలాగారిని కమిషనరు ఎదుట నుంచిరి. తొడరు కీపరు కనుపడుట లేదు. (ఫీ ప్రెసు.)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(28-10-27)

నీమజవు? దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. రె. కారికామల్లు—22 X 22 ముంగిపచూర్లు (బి) 9-6-0; సరాసరికము 8-6-0; కారికామల్లు—22 X 22 "మోటారు కైకిల" (బి) రు. సరాసరికము (20 X 20) రు. కారికామల్లు—22 X 22 వేరుకములు (బి) రు. 8-8-0; సరాసరికములు రు. 7-12-0; తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు. 12-4. గాన్ గో 8000 (నెట్) రు. 12-4-0; 1702 రు. 10-4-0 ఎబ్. ఎబ్. 78, రు. 8-10-0 88/888 రు. 18-8-0; జి. జి. 78 రు. 8-6; 7668 రు. 8-4; 78078 రు. 8-4; జి. 78 రు. 7-4-0. తెలుపు వర్కింగ్స్—H. K. 62 రు. 17-0-0; C. 8000 రు. 22-4; బి. బి. బి. రు. 15-4-0.

ట్యోన్సు 100,000—గజము 1-8 రు. 0-9-8;

నూలు

40 సెంటరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు. 6-12-0; చలంప (కొంగ) రు. 6-4-0; చలంప ("ఎనిటిక్స్-టో") రు. 6-4-0; చలంప (నాగకన్యక) 6-18-0 చలంప (గుడ్డి) రు. 6-4-0 చలంప (గ్రద్దజెండా) రు. 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు. 7-10; కడంప (ఎర్ర) రు. 7-10; నూలువ్యాపారి రు. 7-4-0; 40 జపాకా (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు. 22-2-0; 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు. 15-2; గామతి రు. 15-8; "డంబుల్-స్కు" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు. 18-0; కలకము (ఎర్ర) రు. రు. రు. రు. 12-12-0; ఎడ్డు గడియారము రు. 8-10-0; పెన్సిల్ రు. 8-10-0. ఇత్తడిరేకులు—(డిబ్ మేక్) రు. 280; రాగిరేకు రు. 250.

సిమెంట్ సీమ వెల:

గిల్ గో-హమ్ ("వెయ్యి") రు. 11-12; జర్మన్ "లేడి" రు. 9-12-0. చక్కెరమూటయొక్క ధర—బావా "రెడ్" రు. 28-2-0. అక్టోబరు నెలజురీ. రు. 28-4-0. డిసెంబరు 28-8-0. జనవరి ఫిబ్రవరి రు. 28-12-0. వేరుసెనగ నూనె "ఇంగ్లీషు బారువధరలు"—గానుగ రు. 116.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు. 108. పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలలు ఆవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు. 1-2-0; 1-1-0; " (8½ టు 9) " రు. 1-2-0 టు 1-2-0; " (లేలిక) " రు. 1-4-0 టు 1-5-0; " (8½ టు 9) బెంసుకూర్లు రు. 1-2-0 టు 1-2-0; " (7 టు 7½) " రు. 1-8-0 టు 1-8-0; " (లేలిక) " రు. 1-4-0 టు 1-5-0; " (8 టు 8½) బెనాడ్లు రు. 1-2-0 టు 1-2-0; " (6½ టు 7) " రు. 1-2-0 టు 1-2-0; " (7 టు 7½) విజయనగరము రు. 1-2-0 టు 1-2-0; " (6½ టు 6½) " రు. 1-8-0 టు 1-8-0; " (7 టు 7½) ఏలూరు రు. 1-8-0 టు 1-8-0; " (6 టు 6½) " రు. 1-8-0 టు 1-8-0; గడ్డతోలు రు. 0-11-0 టు 0-12-0; గడ్డమాడతోలు రు. 0-15-0 టు 0-15-0; అవుమాడతోలు రు. 1-18-0 టు 1-15-0.

రోమహరి

దబ్బి 1-కి రు. 0-8-0; వి. పి. సహా 0-18-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమముల రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పెక్కదు, మంటయొందదు. రోమములు రాలిపోవును.

గజ్జికితైలము

వెల దబ్బి 1-కి రు. 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీద, గజ్జి, తిలము, జిల మొదలగునవి నశించును. తక్కువ పనికియును.

అమృతాంజనం డిబ్, బొంబాయి - మదరాసు

దేశభక్తికొరకు త్యాగము

చెరసాలగోనవముచున్న

త్యాగశీలురు

భారతదేశము-శ్రమజలబద్ధులగు దేశీయులను
మరవగూడదు

లాల్లా ధునిచెందుగారి ప్రకటనము

1920-21 లో 40000 మంది భారతీయులు కారాగృహములకు పంపబడిరి.

1926 జనవరిలో కారాగృహములందును నిర్భాగవాసమునందు నన్నవారిమొత్తము సంఖ్య 961 యని సర్ ఆలగ్జాండరు మడ్డిపుతుగా నుడివెరి. ఇతరదేశములలో రాజకీయవైదిలుగా పరిగణింపబడుటకు తగిన నేరములను చేసినవారిని పలువురను యీ మొత్తమున చేర్చలేదు గాన 961 సరియైన మొత్తము కాదు.

ఇతరరాష్ట్రములలో కారాగృహవాస వసతినించుచున్న పంజాబువారు 18 మంది తమిళుకు పంజాబు రాష్ట్రమునకు మార్చినవెన యొక్క విజ్ఞప్తులను పంపుకొనినను దొరతనము వారు తగ్గించెను.

సంగరాష్ట్రమువారిని ఏళ్ల తరబడిగా విచారణలేకుండ కారాగృహములలో ముంచుటకంటె బ్రిటిషుగారి పరిపాలనకు గొప్ప శృంకము నుడయిన నుండదు.

లాల్లా ధునిచెందుగారు అద్వైతము భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు, వెనుక భారతకాసనసభలో సభ్యుడుగా నుండిరి.

ప్రకటన

“రాజకీయవైదిల విడుదలకుగూర్చి లాన్సుబరీ, గ్రాహం పోస్టు, డిల్లీ, సకలత్వాలాగార్లు చాల సావధానముగా పరిశీలిరి.

లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు, లాలబజపతిరాయ, యోగి ఆరవిందచౌధు, బాబు నురేంద్రనాథ్ ఠేన్సీ, మహాత్మా గాంధీ, దేశభక్తు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, లాలాభాగవతుంగు, లాలా మోహనమసింగ్, కల్లుకు కలం అజదు, మాలానా షాకతాలీ, మాలానా మహమ్మదాలీగార్లు మున్నగు రాజకీయనాయకులందరును కారాగృహవాస మొనరించినవారేగానరాజకీయందోళనముతోపాటే కారాగృహవాసముగూడ ప్రారంభమైనది. 1905 లో సంగరాష్ట్ర విభజనాందోళనము ప్రారంభమైనది. తదాదిగా దొరతనమువారు నాయకులను యితరులను చెరసాలలకు పంపుచునేయున్నారు. 1920-21 లో 40000 మందిని కారాగృహముల కంపిరి. ఇదియే మిక్కిలి హెచ్చుమొత్తము.

1926 లో సర్ మడ్డిపుతుగారు 961 మంది కారాగృహములందున్నారని భారతకాసనసభలో ఎక్. సి. కెల్లెరుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. అకాలివైదిల నీమొత్తమునందు చేర్చియుండలేదు. 1926 తరువాతగూడ రాజకీయవైదిలసంఖ్య పెరుగుచున్నదేగాని తగ్గులేదు.

వైదికశాసనము వైదిలు

ఈ వైదిల మొత్తములో వైదికశాసన న్యాయస్థానములను శిక్షింపబడినవారు 80 మంది కలరు. ఎ.వి.వీ.వైదిలను వారినికను చెరసాలలలోనే యుంచియున్నారు. వైదిక న్యాయస్థానముల తీర్పులు న్యాయమైనవని యెవ్వరును చెప్పజాలరు. జల సు వాలా బాగులో 4 వైదిల మంది వాత్సవేయబడిరి. మరి పెక్కుమందికి వైదికశాసనములవారు ఉరిశిక్షను విధించిరి.

కుట్రకేసులలోని వైదిలు

సర్ మోక్షు ఓర్కూరుగారు 1915 లో పంజాబు గవర్నరుగానున్నపుడు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము లేర్పరచబడినది. కుట్రకేసులు మూడు ఆన్యాన్యస్థానములలో విచారింపబడినవి. ఒకకేసులో 82 మందియును రెండవకేసులో 100 మందియును ముద్దాయిలుగా నుండిరి. మూడవకేసులో ముద్దాయిల సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెనుగాని నేను మొత్తమును సరిగా తెలుపజాలను. వారిలో చాలమంది కేసడమున్నగు దేశములకు వలసపోయిన భారతీయులు. వారు యుద్ధప్రభుత్వమున పంజాబులో కుట్రవన్నిరని నేరమునొసరిరి.

లాహోరు డి. ఏ. వి. కాలేజీ ప్రాధకరు భాయీ పరమానందు ఎం. ఏ. లాలా రామకృణదాసు ఎం. ఏ. గార్లు మున్నగు విద్యార్థులు పలువురు వీరిలో కలరు.

వీరిలో 18 21 ఏడ్ల నగ్గునవమూసరి ఏడగరికి ఉరిశిక్ష వేయబడిన వారి యావదా పిని దొరతనము వారు వశపరచుకొనవలెననిరి. 14 మొదలు 25 ఏండ్ల లోపు వారికి 22 మందికి యావజీవప్రవాసశిక్ష విధింపబడినది. వారి సర్వస్వమునుగూడ ప్రభుత్వాధీనమయ్యెను. ఒకనికి మూడేండ్లు కఠినశిక్షవేయబడినది. వాని వయసు 17 ఏండ్లు. వీరితో మొత్తము 80 మంది.

ఈ ప్రత్యేక న్యాయస్థానముల తీర్పులపై అపీలుచేయు వీలులేదు. విచారణలో శిక్షింపబడినవారిలో చాలమంది నిర్భాగవంతులకు కనకాశముకలరు. వీరిలో చాలమందిని చెరసాలలలో మిక్కిలి బాధించిరి. వారిలో చాలమంది దీర్ఘకాలము నిరాహారముగానే యుండిరి. కల్లులు పెట్టెవుడు ఎం. పి. గారి పలుకుబడివలన విడుదలచేయబడిన భాయీపరమానందుగారు మూడు కలలు తిండితినలేదు. వీరెవ్వరును దుర్మతిపరులుకారు. వారిలో 40 వందల యింకను కారాగృహములందే యున్నారు. మనదేశమునందలి వెండిరూపాయలను అమెరికాదేశపు డోలరులుగా మార్చుటకు ప్రయత్నించెనను నేరమునకే భాయీపరమానందుగారికి మొదట ఉరిశిక్షవేసిరి. అతనిసోత్తునంతను దొరతనవారు వశపరచుకొనిరి. ఇపుడింకను వైదులొన్న 40 మందియును తమ బంధువుల పుత్రులను తమిళుచ్చి చూచుటకు వీలునుగట్లు పంజాబు చెరసాలలకు మార్చినవెనని కోరుచున్నను వారి నింకను యితరరాష్ట్రములలోనే యుంచిరి.

“లాహోరు కుట్రకేసులో 50 మందికి ప్రవాసశిక్షవేసిరి. వారిలో చాలమందిని అండమాన్ దీవులకుపంపిరి. వారిలో 40 మంది యింకను భారతదేశమున బంధాయిరాష్ట్రమున చెరసాలలలోనే యున్నారు. అండమాన్లలో నిపుడెవరును లేరుగాని మొదటి ఆరేండ్లలోనే అండమాన్లు చాలమందిని పీల్చి పిప్పించెను. ఎరవాడ చెరసాలలో యీ కేడిలు 13 మందియున్నారు. నేను వారిని చూచితిని. వారిలో 8 వందలకి 14-15 వ వేదినీ 5 వందలకి 81-8-16 వ వేదినీ శిక్షవేయబడినవి. మొదట 8 మందియును అండమాన్లకు వెళ్లినవారే. 1924 డిశంబరులో మొదట 8 మందిలోను 5 గురిని మరిల ఎరవాడనుండి వేరునేరు చెరసాలలకు మార్చిరి. భాయీనా మెస్సింగు అనునతనికి వృద్ధులాలకు తల్లి తప్ప మరెవ్వరునులేరు. అతడు పూనాలో వైదిగానున్నాడు. ఆతనితల్లి ఆతని మామటకు పంజాబునుండి పూనాకు రాజాలదు. ఆతనిని పాదులు విన్నవించినను ఆతనిని పంజాబుకు పంపకపోవుటయే గాక ఆతనినే కార్యారంభకు పంపిరి. ఆదట నతడు చాలకష్టములకు పాలయ్యెను. ఎరవాడలోని 18 మందిలోను 11 మంది సిక్కులు. ఇద్దరుహిందువులు. వారు కారాగృహములలో అన్నిశిక్షలను అనుభవించిరి. వారిలో అర్ధము కొంతకాలము ఆహారమును మానివేసిరి. ఒకడు 1922 జనవరిలో 22 రోజులు తిండితినకుండ నుండెను. వారిలో చాలమంది నేడు కల్యాణాశ్రమములలో యున్నారు. సోహానసింగును హిరాసింగును వృద్ధులు. సోహానసింగుకు 60 యేండ్లు దాటినవి. వారిద్దరును యెల్లప్పుడును బాధపడుచునే యుందురు. హిరాసింగు మంచముపైను. కేసరిసింగుకు గ్రహణివాధి జీర్ణించినది. మరి ఒకనికి ఆజీర్ణి వేరొకనికి నీళ్ల విరేచనములు, యింకొకనికి రొమ్ములో నొప్పి మరొకనికి నడుములో నొప్పి, యింకొకడు కడుగుదర్బలము. వారి రీతిగా నున్నను దేశభక్తిమాత్రము వారిలో ప్రజ్వలింపుచునేయున్నది. కావుననే మనము వారిని మరవగూడదు. వారిబంధువులు కొన్నియేళ్ల నుండి వారిని చూచుటయేలేదు. కొందరికి కొన్ని నెలలవరకును పుత్రులమునుగూడరావు. వారికి పంజాబులో గోరుమరొట్టెయును కండిపప్పును అలవాటు. వానికోరకును మతచిహ్నములకోరకును వారు కారాగృహలో దోంగులతో పోరాడవలసివచ్చుచున్నది.” అని కారాగృహము నుండియిటీవలనే వదలబడినవారికరు వ్రాసిన లేఖ 28-8-25 వ తేదీని మహాటూ పత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

ఎల్. రామకృణదాసు డి. ఏ. గారు తనభార్యకు వ్రాసిన జాలికరములకు లేఖలను కొన్నిటిని నేనువదివితిని. అతడు చాలజబుడని నేను గ్రహించి సర్ మడ్డిపుతుగారికి వ్రాసితిని. జయిజముజరా నిబంధనల ననుసరించి అతని నీసరికేవల పరినియున్నను అతనిని వదలవీలులేదని సర్ మడ్డిపుతుగారు నాకు వ్రాసిరి.

సంగరాష్ట్రదీవిషయమును అకాలివైదిలవిషయమును అందరికి తెలిసియేయున్నది. పార్లమెంటులోగూడ ప్రశ్నింపబడినది. వారిలో చాలమంది యింకను చెరసాలలలోనే యున్నారు.

చాలమంది భారతీయులు విదేశములలోనున్నారు. వారు స్వకేశమునకు వచ్చిరని వారిపైనే కేసుచేయుచును గాన వారు రావీలులేను వీరెవ్వరును నీయును వశపరచుకొన్నారని కాన నామగను మై కెట్టిగ్గును నిపుడు జరపుచున్న యముగాదు. దొరతనమువారు దురదారభావమును చూపదగును.

రాజకీయపక్షములు

మనదేశమున నాలుగు రాజకీయపక్షములున్నవి. వానిలో ముఖ్యమైనది గాంధీమహాత్ముని ఆసహాయవరపక్షము. వారు వైదిల విడుదలకుగూర్చి దొరతనమువారిని కోరరు. మహాత్ముని పలుకుబడి కొంచెమైన తగ్గలేదని దొరతనమువారు గ్రహింపదగును. రెండవపక్షము వ్యరాజ్యపక్షము. వైదిలను విడుదలచేయవలెనని వీరు పుష్టముగా స్థిరీయేయున్నారు. కాని దొరతనమువారు భావమువలనతృణీకరించిరి నేనీపక్షమువాడను. పండిత మాలవ్యాగారు రిస్సాన్పుత్రులకునువారుగూడ పుష్టముగా స్థిరీయేయున్నారు. మితవాదులకుగూడ నీవిషయమున భిన్నాభిప్రాయములు లేవు.

బ్రిటిషుదేశీయులు అదట పత్రికలును పార్లమెంటు వారును చేయదగినదే? ఇండియాపంజాబుదొరతనములపై నీపును భారతీయులకు నమ్మకములేదు. కానసంఘములతీర్మానములు తిరస్కరింపబడినవి. బ్రిటిషు దేశీయులు వెంటనే శ్రద్ధబూసవలెను. రాజకీయవైదిలను వదలవలెనని న్యాయశాస్త్రకోవిదులు గు బ్రిటిషు దేశీయులు పలువురుగూడ నంగీకరించిరి.

ప్రభుత్వమును మార్చుకోరి చేయబడిన నేరములన్నియును రాజకీయనేరములే. అందులకు శిక్షింపబడినవారిని మామూలు వైదిలవలె చూడరాదు. వారిని త్వరగా వదలివేయవలెను. అని యింగ్లాడు న్యాయశాస్త్రసర్వస్వము రెండవసంపుటము 208 వ పేజీలో నున్నది.

ఇంగ్లాండు దేశములో జరిగెను రాజకీయ నేరములతో పోల్చిన మనదేశమునందలి రాజకీయ నేరములు చాలనిరసాయకరములే. ఇంగ్లాండులో విప్లవకారులు దారుణకృత్యముల నొసరించిరి. దోపిడుగులు హత్యలు గృహపరాచనములు మున్నగు వానిని వారు చేసినను కొన్నియేడ్లలోనే వారిని వదలివేసి వారికి స్వరాజ్యముగూడ నొసగిరి.

భారతదేశమున రాజకీయ ఖయిదీ లిప్పటికే చాల కష్టముల ననుభవింపియున్నారు. కొందరు చెరసాలలలోనే చనిపోయిరి. కొందరికి పిచ్చిపట్టినది. కొందరు ప్రాణహత్య చేసుకొనిరి. కొందరునులకు ప్రయత్నించి విఫలమైరి. కోట్లకోట్ల భారతీయుల సహాయములే వీరికోరకు చింతిలుచున్నారు. వారిని వదలిన దొరతనమున కెట్టి ఆపదయును కలుగదు. లాన్సుబరీ డాక్టరు రూథర్ఫర్డుగార్ల వంటి ప్రముఖులుగూడ రాజకీయ ఖయిదీల విడుదలను కోరియుండిరి. భారతీయులకు తీవ్రమగు నిరాశను కలిగించుట మంచివికాదు. వారితో నుండు అధికమగునవపరము కలుగగలదు అని ధునిచెందుగారు వ్రాసిరి.

శూలనొప్పి
త్వరలో
కుదురును

పసిల్లులు మాత్రమేగాక పెద్దవారుగూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన వైనసే, గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచముంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతిసారము, ఉదరమునందు గలగు తిమ్మిరివాయవ మొదలగునవి త్వరలో నయచుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేబల్లేము శూలనొప్పి అతిసారవివారిణిని ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు కొనవలెను. వీలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయవ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తలుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికమగుచున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
3919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి,
కడుపునొప్పికి ప్రభుత్వనివారిణి.

31-12-1927 తేదివరకు మాత్రమే

కాంగ్రెస్ బహుమానము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి ఆవ్యయనిధానము 4024

ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనంద సంతానము

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్య ప్రధానము

నవలలు రు 53-6-0 ఓలువగలవి

25-0-0 లకు మాత్రమే

0-4-0 ప్రవేశమును చెల్లించి చందా దాఖలుగా చేరినవారికి రు. 25 లకు స్టేట్స్ లు వచ్చును. చందాదాఖలుగా చేరిన వారు స్టేట్స్ 1-కి రు. 80 చెల్లించవలెను.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, విరావరము.

ప్రతి పలయవారు 0-1-0 బిళ్ల పంపినచో కిట్టు పంపుదుము.

కొను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మానవ పలుకముల లోలాపలు, దుడ్డులు, మోపులు, బంగారుమోడచెయ్యిలు, మొలతాడులు, టంబుర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు. 4159

పొప్రేటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదర్స్

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరీంగు కంపెనీ

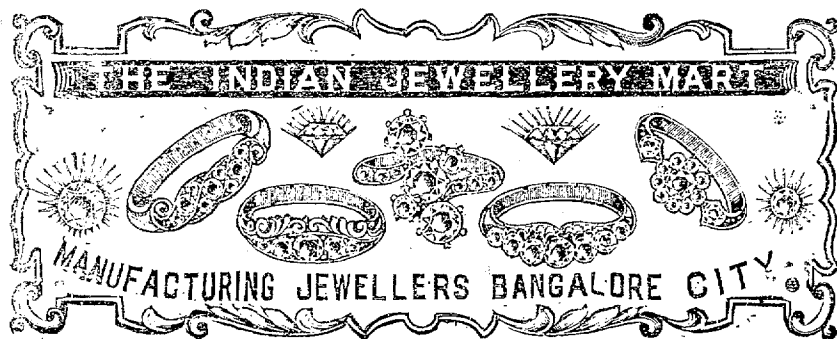
హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1249 (8) 1597 (బాంబి: 210 చైరాబజార్ రోడ్డు మద్రాసు.

జ్యోతిషకళాశాల.

6 మాసములలో జ్యోతిషాస్త్రమునలీ జాతకభాగములయందు, జాప్తములకముగా స్వయముగా తయారుజేయునట్లు చేసి, ప్రతివారము పూర్తిగా నేర్పుకొనవచ్చును. నెల 1 కి చందా రు 2 లు 6 నెలలకు రు 12 లు ఒక్కసారి చేసి ముందుగా సాము పంపెడువారికి మొత్తం చందా రు 10 లు. మాపాఠశాలలో ఎవ్వరైనను చేరవచ్చును. నెల 1 కి 1 పుస్తకము చొప్పున 6 నెలలకు 150) చేజీలు గల 8 పుస్తకములు పంపబడును. వలయువారికి పాఠశాలనిబంధనలు ఉచితముగా ముందు పంపబడును. జాతకఫలములకొరకై జ్యోతిషములకు వృద్ధుగా ధనము ఖర్చుపెట్టుటకంటె శ్రమముగా జ్యోతిషము నేర్చుకొనట మంచిదని నేను చెప్పనక్కరలేదు. కిమ్ము పాఠశాలకే తెలియను.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పాప్ట, కూర్మగోదావరీలా

ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి

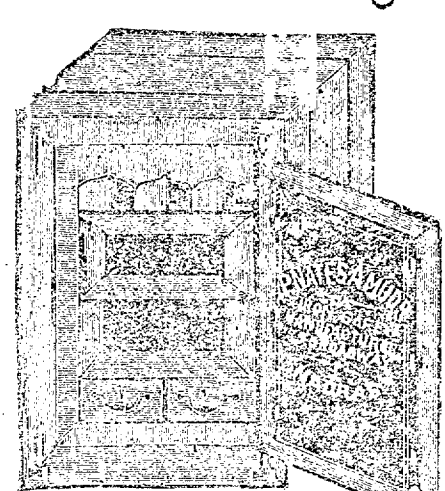

ప్రత్యేకమాడరీలు - ప్రత్యేక ధరలు.

ఏ లోపమును లేక, నూతన ముగ వచ్చిన రజతోత్సవముగ నేయబడినా పైన ఉం రములు 50 రూపాయలు మొదలు ధర గలిగినవి మాన్యుఫాక్చరీ మాడరీలు, ధరలు సుసము.

ఇండియన్ జ్యాయలరిమార్ట్, నగరత్ పేట, బెంగుళూరు సిటీ.

న ర న ము దృ ఢ మె న ది న మ్మ క మె న ది

ఇప్పటికే ప్రస్తుతకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రేటర్లు, 59, బ్రాజ్మే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐర్స్ అందు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిత్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి కీటరుచేయటమందునుపరతగలవారు. కై నుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సోల్డింగు స్టెల్లులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరా యపిల్లెగి, పెద్దనాయకకో పేట మద్రాసు. మెషి నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాత చేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బిరుదులు వ్రాయబడును.

ఖగ్రహారు కార్తికసమ్మేట్టు

పవరహాను పనివాండ్లు పని మానుకొనుట

నాయకుల రాక.

ఖగ్రహారు, అక్టోబరు 28:—నిన్నను పవరహానులో ని పనివాండ్లందరూగూడ పనిమానుకొనిరి. ఐక్యమై పూసిన పిమ్మట రైల్వే అధికారులు పవరహానులోని పనివాండ్లకు రైల్వే పుతీతము లిత్తుమని వాగ్దా ముచేసి యెక్కువ గంటలు ప ని జేయుచుకొనిరి. కాని జీతములీయవలసిన 18-వ తేదీ వా గావమప్రకార మీయలేదు. వారు ప్రశ్నింపగ నాల్గున ములు వేచి యుండచు నిరి. నాల్గు దినములు గడచిన పిమ్మటగూడ యివ్వబోవుటచే పనివాండ్లు కర్మాగారపు కార్యకలయెవ సామధూతి జూపుచు తమయిబ్బందు లన్నింటిని న్నెలడించుచు సమ్మేట్టిరి. కంపెనీవారు కొలదిమంది ఆంగ్లో ఇండియను బాలురను దినమునకు రూ. 8 నుండి 6 వరకు నిచ్చు చు పని జేయుచుచున్నారు. పనివాండ్లు తమయిబ్బందు లని యు తొంగిపోవువరకు సమ్మేట్టు విడువమనిరి

నాయకుల రాక

నిన్నటినుండి వివిధప్రాంతములనుండి ప్రతిభలు కార్తిక సభకు వచ్చుచున్నారు. లలితమోహనగోపాలు, శ్రీమతి స్వర్ణలతా దేవిగారు నేడు విచ్చేసిరి. తనంతయు సమ్మేట్టు ప్రారంభించినచో పూజాసెలవులకు బయటికి బోయినవారు గమ్మస్తానముల చేరిన పివపగాని ప్రారంభింపరాదని తలంచు చున్నారు.

యేజంట్టుగారి యెత్తులు

ఇండియాలోని రైల్వే ఏజంటు లందరిని ఖగ్రహారువచ్చి యివిషయమై చర్చించుటకు బెం నా. రైల్వే ఏజంటుగారు ఆహ్వానించుచుండిరిగాని వారు నిరాకరించినట్లు నాలుగురోజు లనుండి నడంత్రిగనున్నది.

ఈ తగవు వేగముగ పరిష్కరింపవలెనని గోరుచు లండనులోని కార్మికుల సంఘము వారు ఇండియా మంత్రిగారికి విన్నవించినట్లు ముఖందలాలు సర్కారుగారికి తెలియజేసిరి.

బెంగాలీవారి సభ

నిన్న సాయంకాలము యిచ్చటి బెంగాలీ సంఘవారు జె ఎస్. బెన్సీగారి అధ్యక్షతక్రిందసభ జేసిరి. ముఖందలాలు సర్కారుగారు మధ్యతరగతి ప్రజల ముబ్బందులగుర్చియుచ్చటిం చిరి. అనంతరముగ గౌరవతోపపని శ్రధమండి లాభకరముగ పకల జేయక మధ్యతరగతివారు న్యాపారస్థుల అధికారమునకు లోనము పెక్కు యిసుములకాలగుచున్నారు. ఇది విద్యార్థి ధానముదలితోపముచేసంధించినది. దీనివారించుటకుతగినకావ నముల గానింపవలెననిరి. ఏజంటుగారు బెంగాలీ సంఘమున చీకటలుజే ను యత్నించుచున్నారని యిక్కర ఉర న్యాసకలు దెప్పిరి. ఇంకీయున లేబరు యూనియను ఒక్కటే తగిన ప్రా తినిగ్యముగల కార్మిక సంఘమునను ఖగ్రహారులోనున్న వంగీ యలందరు దానితో నేకీకరముచున్నారనియు మితన్యాయ విధానముగూర్చి బెంగాలీతరపుర యెవరేయ ప్రశ్నేకాభిప్రాయ ము దెలిపినను ఆంగీకరింపరావనియు సభలో యేకగ్రీ ము గ తీర్పునింపబడెను. (ఫీ.ప్రెసు.)

న గపహారు, అక్టోబరు 28:—రైల్వేపనివాండ్లకు ఖగ్రహారు పరిస్థితులనుగుర్చి ఉపన్యసిండుచు సింగారశేలు చెట్టిగారు అంతయు బెం నా. రైల్వే అధికారుల చేతిలో నున్న పనివారు తల పెట్టినచో యీ చిక్కు తొంగింపగలరు. ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణసంఘమువారు రిపోర్టు వెలువడువరకు 1200 మంది పనివాండ్లకు పనిలోనుంచ వలెననిరి. (ఆ.ప్రె.)

కాశీ పురపాలక సంఘమువారు దేశబంధు హక్కునిర్వాణమును గావించుటకును అంగులన 10 కేలు చెచ్చించుటకును తీర్మానించిరి. సవ్యాలుగారి 5 వేల విరాళమును అంగీకరించిరి.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునకుగాను శ్రీ శేషాద్రిగారు గావించిన విన్నపపందర్భమున హైదరాబాదు 70 వేల రూపాయల నొసంగెను.

కలకత్తా వర్తకముండరివారు పెరిడానుగారి సానమున అయికోపీయుని నియమింపవలదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తీర్తి నంపిరి.

1927-వ సంపుట నె 23 రు బిల్లు

1926 వ సంపుట మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున సవరణచేయుట కై న బిల్లు

(శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును)

1926 వ సంపుట మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున సవరణచేయుట కై ముగిసినందున, ఇందువలన ఈ క్రిందివిధముగా శాసనసభ మైనది:

1 ఈ ఆర్జున 1927 వ సంవత్సరపు మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల (సవరణ) ఆర్జున అని చెప్పవచ్చును.

2 (ఇందు నిబంధనలతో సహా ఆర్జున అని చెప్పబడు) 1926 వ సంవత్సరపు మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జునము 22 వ సెక్షనుకు, ఈ క్రింది మినహాయింపు నిబంధనను చేర్చవలెను, అది ఏమనగా:—

అయితే, ఏ కారణమునబట్టియైన, అట్టి క్రొత్త కమిటీకి పన్నెండు ఈ సెక్షన్ క్రింద నిర్ణయించబడిన కాలపరిమితి అంతమునపుడు జరుపబడినందున, లోకలు గవర్నమెంటు వారు దానికి, రెండు సంవత్సరముల గరిష్ఠ కాలమువరకు, ఒక్కొక్కసారి ఒక సంవత్సరము మించని తాము నిర్ణయించగలట్టి కాల పరిమితుల క్రొత్త నియామకములను చేయవచ్చును. ఈ సెక్షన్ క్రింద కాల మెపోయినందున బహుళములతో మొదటి, ఇతరవిధమున నర్హుడైయున్నందున, తిరిగి నియమించబడుటకు తగియించబడవలెను.

3. సవరణ ఆర్జునచేరిన 3 వ సెక్షన్ లోని 1 వ విధిలో, 'ఒక సంవత్సరము' అనుమాటలకు బదులుగా 'మాడు సంవత్సరముల' అనుమాటల నుంచవలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణముల

యొక్కయు వివరణము

మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున నిర్ణయించబడిన క్రొత్త కమిటీలకు ఎన్నికలు జరుపబడవలయున్నందున వీటి తాలూకు మొట్టమొదటి మొదట్ల ఆర్జునము 22 వ సెక్షన్ నుబట్టి ఒక సంవత్సరము కాలపరిమితివరకు నియమించబడినది. ఈ కాలపరిమితి ఎన్నికల కమిటీల విషయములలో 1927 వ సంపుట నెంబరు 1 వ తేదీగాని, అంతకు పూర్వముగాని అంతమునను. ఈ కమిటీలకు ఎన్నికలు జరుపుటకు పూర్వము, ఎన్నిక పట్టియే తయారు చేయబడవలసియున్నది. నియమించబడిన మొదట్ల ఉద్యోగ కాలపరిమితి అంతమునపుడు పూర్వము ఎన్నిక పట్టియే తయారు, ఎన్నికలు జరిగించబడుటలతో చిక్కులున్నా. తేకాక, కమిటీలలో చాలభాగము ఎల్లప్పుడు పుస్తకము భరింపజాలవు. ఈ సీటిగతులలో, కమిటీల మొదట్లను ఇతర రెండు సంవత్సరముల కాలపరిమితివరకు నియమించబడిన గాను అధికారము తీసికొనుటకు వుద్దేశించబడుచున్నది.

ఆర్జున సవరణచేరిన తిరిగి నిర్ణయించబడియుండని * ప్రాత కమిటీల తాలూకు మొదట్ల యుద్యోగ కాలపరిమితినిగూడ యిదివిధముగా మార్పుచేయగలందులకు, ఆర్జున చేరిన 3 వ సెక్షన్ లోని 1 వ విధిని సవరణచేయుటకు ఈ యనకాశము తీసికొనబడినది.

* రాబోవు డిసెంబరులో అంతమునపట్టి కమిటీలకు, తంజావూరు, నాగపట్టణము, మధుర చేపాలకు కమిటీల మూడు కలవు.

1927 వ సంపుట ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ.

ఎ. రంగనాథ మొదలియార్

మిస్ మేయో తీర్మాన సందర్భమున శ్రీబిల్లి మోరా గారు ఇవ్వరలో గావించిన ప్రసంగమునకు కుమారులచెప్పు కొనిరి.

నవంబరు 4, 5 తేదీలందు సమావేశము గానున్న అఖిల భారత ఆర్య మహాసభకు శ్రీయత భాయి పరమానంద గారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి.

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 26:- బెంగాలు లక్ష్మీకాటను మిల్లు కేసుసందర్భమున ఇదివరలో కాసియరుగానున్న జె. యన్. రాయగారిని ఆర్జునచేరిన కలకత్తా తీసికొనివచ్చిరి. బి. ఎన్. లాహరి బి. యస్. బెర్లీ గార్ల కేసులు నవంబరు 7 వ తేదీన విచారింపబడును. (ప్రీతెసు)

ప్రశంస

29.9-1927 పోలూడి, శ్రీకామేశం తాలూకా, గంజాం జిల్లా.

కేసరికుటీరం ఆయుర్వేద బొషధశాల, డాక్టర్, కే. ఎస్. కేసరిగారికి

శ్రీవిభాతత్వంబు సృష్టికి మూలమౌ నటులతో సయు భువనలయందే పాలకుండైన యాపన్నగళయనుని పదవినించెనుదాను పరగవచ్చుత కాలాంతకుండైన గరిశకంతుని మాడ్చి దనరతో గాంతకమనెడి యర్గ-త్రై మార్పులకు సదా దావకంబైనట్లు పరమపద ప్రాప్తి పొగవటుల.

గీ|| ధరణి రెండవ పరమపతంబవదకు కేసరియను పేరిని కేతనంబు కామితార్థంబు లొనకూర్చ గలిగెభువి పూర్వజన్మ ఫలంబున బొందునట్లు మ రి యు.

గీ|| శ్రీరవణీమణి శృంగారములకెల్ల వానకంబయ్యె రత్నత్రయంబు లో కామయంబును చీకటునణగింప ధరణీత్యమిందె రత్నత్రయంబు సంతకసంతాన చిత్ర దోలంగించె తరణులకెల్ల రత్నత్రయంబు పురుషార్థములకెల్ల భువిజనించె మధుమయంబైన రత్నత్రయంబు

గీ|| కేసరియను పేరు నికేతనంబు శాశ్వతానంద ముఖ్యుడై జగగునట్లు దేవుడ నవరతంబుదా బ్రోవుగాత సకలజనుల సానిందజాతయగును.

భి. వ. కా. గ్రే. స. రా.

ఇదివరకు కేసు మూడు నాలుగు సంవత్సరములను కే తమకంపెని బొషధములు రప్పించి ఉపయోగించి చుంటిని మీకంపెని తాలూకా రిజిస్టరులో రిఫర్లు చేయవచ్చును మీకంపెని యావధములను తెప్పించి అనేకుల కుపయోగపరచి సవరణ బొషధములయొక్క సఫలములు తాము ప్రకటన చేయునట్లే సఫలములై వి. మిక్కిలి ఈశ్వర్యకరము. ఈ దినవ నుదహరింపబడిన బొషధములకు. వి. పి. గాను వంపించకొరతాము. ఆమ్మత 12 బౌ సీ ఒకటి రూ. 8-0-0 అ 6 బౌ సీ ఒకటి రూ. 2-8-0 మ. తులసాంతి తెలియు సీసాలు రూ. 1-9-0 ఈ యావధములను అతి శ్రమముగా నంపించకొరతాను. సుజన విధేయుడు.

డి. పి. యస్. శర్మ, పి. డి. పోలూడి, గంజాం జిల్లా.

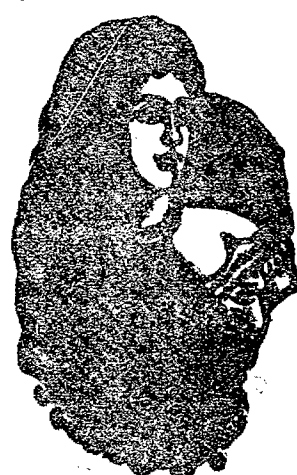
కేసరి రత్నత్రయము అన్ని మందుల మాపులలో దొరకును.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

వారికంబు కల్. 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. శాస్త్రోక్తములు మొత్తము 8-4-0 లు. వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు ఇందు సమస్తవిషయములకు వీటిచేరి భిన్నభిన్నములైన యావధాని ఆయుర్వేదవిధానములగులవు. కు 1-8 కు. 300 శబ్దములకు. శబ్దములు కూడ గలవు. శాస్త్రోక్తములు మొత్తము 8-4-0 లు. 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునట్లు క్రుతిపిను పరిశుభ్రపరచ (తయర్చించుదువో, నట్లే నీశరీరముగూడ మురికిగాకుండ వరి శుభ్రపరచ క్రుతిపించువని యోచన. నీ శరీరమునకు రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషవదార్థములనుగూడి యుండిన నీవెండుకలను పరిశుభ్రముగ కేసరి గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు వల్ల రాలు చేరునవచ్చును నీవుకేకు కపించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గతక నీ కన్నయట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో క్రుతిపిత్వము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు)

నువయోగించి తీరవలెను. ఈ నూనె చుండును చేరవలెను. ఒకశేర నీతలయందు నాచుండినకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమూడుసార్లు తీసు నెను రాచుటతో నది అంతరించవలసినదే. వెండుకల కుడుగులోనికి సరా సరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆనూఘమైన దినుసులనేక విండు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, కుమ్మెరు రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, కట్టువంచవలె సుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా రు. 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 కి సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను నాడి చూడుడు. ను వా న న ద్రవ్య ము ల కు రా జు

ఓ లో డి ల్ బ హా రు (రిజిస్టరు)

అతిచల్లకయు, ఎందుకు కనికము లేకయు నగు ఆకేక కువాసనద్రవ్యములు ఇవారు రండుగలవు. ఓలోడల్ బహారు నువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్యమును, మంచి కువాసన కు అచ్చెరువందక తీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తల కేవిధముగను తీసిపోదు. కేడీ ఆర్జునకు శంభుడు.

శ్రీ కొన్ను ఓలోడల్ బహారు రు. 2-0-0
1/2 " " " " 1-4-0
1 డ్రామా " " " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును నాసంకార్యలు. డిజిట్ 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు పేజంటు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, బమ్మమూడూ మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

ప్ర. నం 1.

హిందూదేశము స్వశవైకి ఆధారపడియున్నదా?

ఔను, మీరు దేశీయ పరిశ్రమములకు పోషణ నొసగినచో.

పోస్టుబాక్సు నెం 86 మద్రాసు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాకరీ 1964

శ్రీమంతు ప్రసవించుటకు ఎట్టిర ధుకు లోనుగాకుండ
అవాయాసముగా ప్రసవించుటకు దైద్యప్రపంచ మందలి
నవీనపద్ధతి కనిపెట్టుడెను.

గర్భిణీశ్రీలకు "మహాఆయిల్" రిజిష్టర్డ్
ఒకసారికి సరిపోవు 12 కౌన్సుల సీసా 1-కి
రూ 5-0-0

ప్రసవించు సమయమున ఎన్నిగమైన హానిలేకనే సూజరీతిని ప్రసవించెదరు. వ్యక్తమునంటి రాజనపంతు
మాదిరిగా, తల్లి కెట్టి కష్టములేకనే శిశువును ప్రసవించగలరు. గర్భముదాగ్నిర 5 వ మాసముండియే మందును
సేవించుటెను

డ్రైక్లగన, ప్రధానవైద్యులు, నాడీపరీక్షయందు ఆరితేసవారును నను విమగ్నరత్న పండిత దావ్దగ
యి, యస్. గోపన్ గారిచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది.

ది టిమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్. 44, గోవిందప్పనాయునిలీడ్, పోస్టుబాక్సు 278 మద్రాసు.

కుష్ఠరోగ నివారిణి

అష్టానళ కుష్ఠరోగములను, ఎరుపు, నలుపు, రాగివర్ణముగల మచ్చలు, జీర్ణించిన వీజాతి సవాయివైకనూ,
పుండ్లు, రోమములు, మొదలగునవియు, మరున, పోలు, దద్దురు, తిమ్మిగు, మొదలగు, మేహవ్యాధులను, రూపురూపు
టలో దీక్షింపిన, దివ్యౌషధములేదని, అనుభవముమీది మోక (గ్రహింపగలరు.

1 మొదటిరకము పెట్టు 6 విధములు (లోనికి వైకి) రూ 25-0-0, 2 రెండవరకము, 5 విధములు (లోనికి
వైకి) రూ 16-8-0, 3 మూడవరకము, 3 విధములు (లోనికి వైకి) రూ 8-8-0

కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

నలయవారు:—అమృత ఆవుషధనిలయము, గోపాలగిరి, కొత్త పేటపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

తైలములను రుద్ది మీ ఉడుపులను ఏల పొడుచేసుకొనెదరు? “కురైయిన్” జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది తామరను అర్భతముగా తక్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతబోషధముల క్యాట
లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

**N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.**

ఏల నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారా? మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు “గెనో” వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తలకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలహా నిత్తుము. మా
అత్యద్భుతబోషధముల జాబితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
లను వ్రాయవలెను.

**N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.**

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న
(State-aided) మా శేక్స్ పీర్స్ లో తయారయినటువంటి సిల్క్స్
బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమార్కెట్టులోను 1913 సంవత్సరము
నుండి అనగా 13 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి
అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము
వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపెరు ఎగ్జిబిషనుకు మా
సిల్క్స్ బట్టలు పంపించియున్నాము. సహజ బట్టలులందననుండి
మాన ఒక మెడకున్నూ ఒక సర్టిఫికేటున్నూ బహుమతి యిచ్చి
యిచ్చారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నూ అం
దమున్నూ మోక యూహించగలరు.

యితేవల కొందరు ప్రజలు మోసపుచ్చే తలంపుతో
నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి
మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాతెలూకు ప్రతిబట్టయందును మా కేర వుండును. మా
కేరతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్ట అని నమ్మవలెను. కావల
సినయెడల స్వాంతులు పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ సోన్స్,

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్స్ మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువద్దను
ప్రొవైయిటరు, పెద్దాపురము
ఆల్మిగ్రాఫ్ అడ్రెసు “శిల్క్సుగుడ్సు” 3358

మహానూతికాదరణము

శ్రీ ముక్త్యై సంతానమున లి మూలై నది. అదీనిపంపి
మొనరి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్తములన్నియు చేరినవి. వా
రింతలకు పరమాషధము. ఔతు 1 కి రూ 80/- కేలలాగున ఉచి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్చనసాయనశాల ముక్త్యై, కృష్ణా.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భిక్షుత్తుకుగరించిన 5 ప్రశ్నలకు జమున వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందను జయము
పొందుట “జయచక్రరథి” తాయతు 1 కి రూ 2-0-0. వి. పి.
ఖర్చులు 0 4-0. 2558

కే. వి. శరకోపా వారులు తిరు త్తే, నిత్తూరుజిల్లా.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైనది! త్వరపడుడు!!
అనేకవిశేషములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు
ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!

శరీర మర్త శాస్త్రము

చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2289
1287 ఎం. ఎస్. నరస్వతి అండు కంపెనీ,
నెం. 11 అరుముగం వీధి, సాహుకారు మేట పొన్నమరాస.